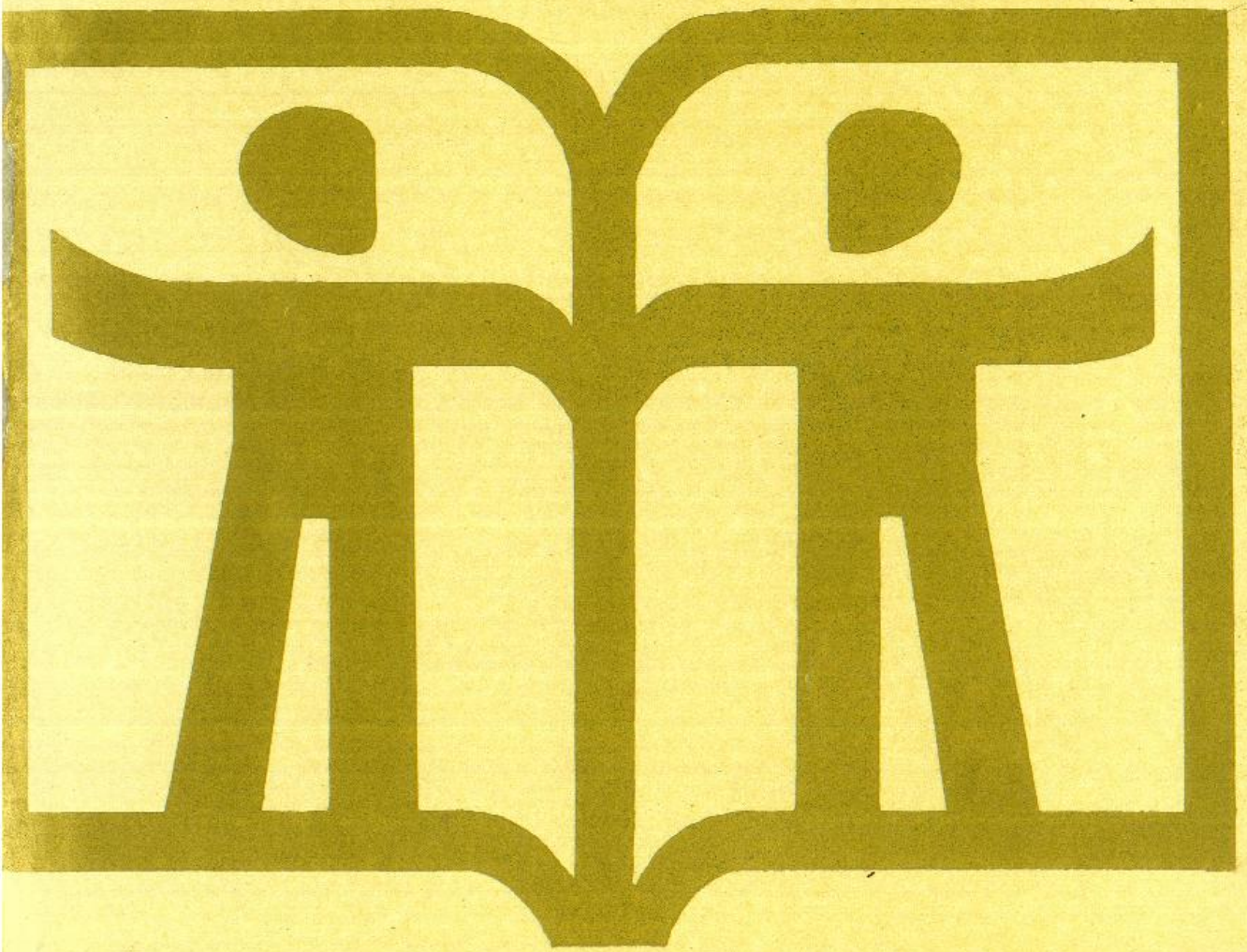

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

ที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑

มกราคม — กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

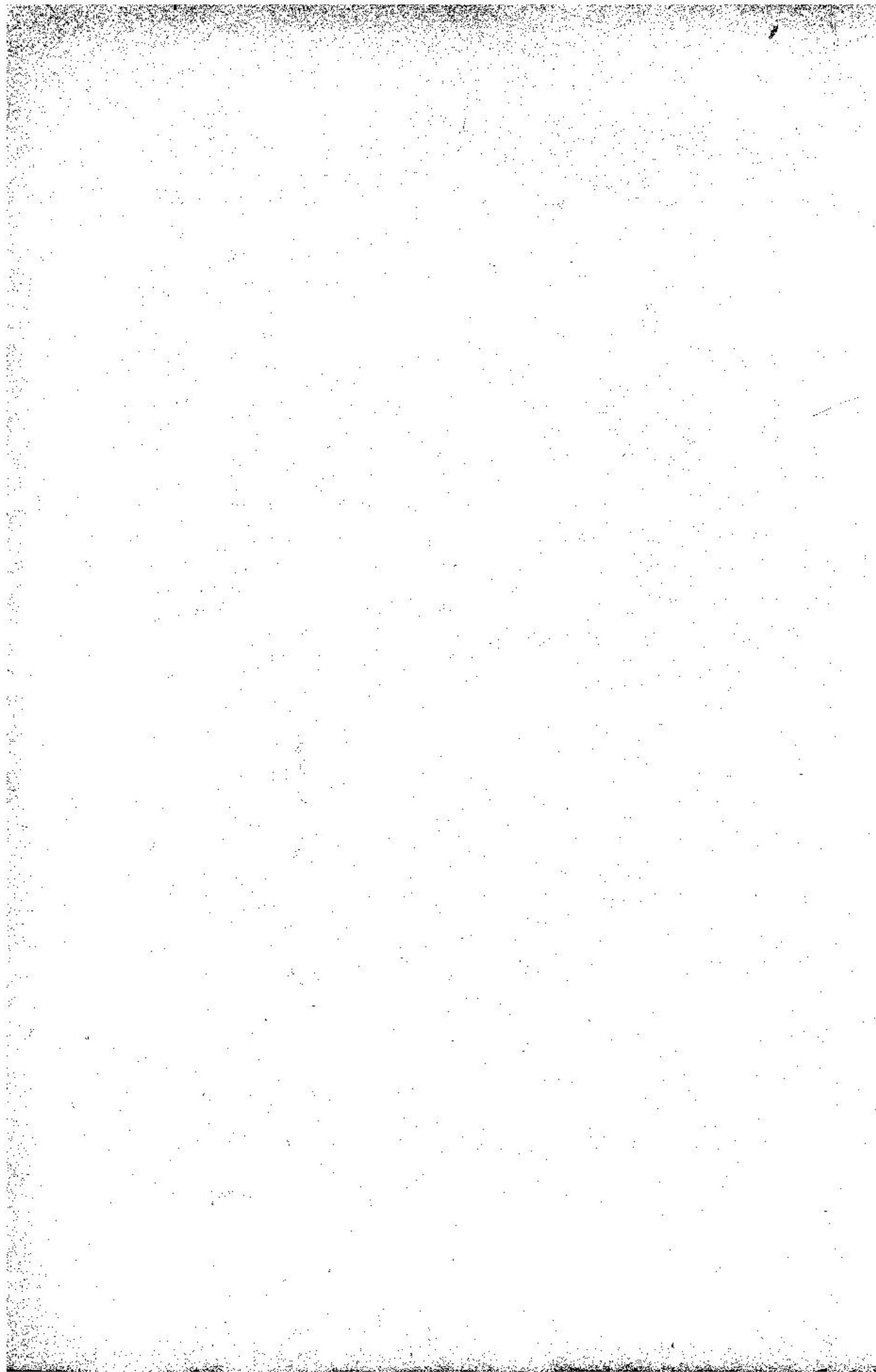
ปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕

International Book Year 1972

“อ่านเพื่อความก้าวหน้า”

“Reading for development”

“อ่านเพื่อความก้าวหน้า” วน่าสนใจ
หวังจะให้คนรักการอ่านหนังสือ
รักคิดเขียนเรียนร่ำร่ำฝึกปรือ
ได้มีข้อลือเลื่องปราดเปรื่องเอย

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑

มกราคม — กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ*

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ	๑
คำกราบบังคมทูลพระกรุณาของนางแม่นาส ขวลิศ	๗
กำหนดการประชุมประจำปี ๒๕๑๕ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๕
สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	ฉุน ประภาวิวัฒน์ ๑๓
Thailand's National Book Week	Chun Prabhavi-vadhana ๒๓
คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างประเทศ สุข พงษ์สถิตย์	๒๖
หุ่น	วิทย์ พินคันเงิน ๓๗
การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	สุข พงษ์สถิตย์ ๔๓
รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดประมวล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่าง สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	๕๕
ปีหนังสือระหว่างชาติ	แม่นาส ขวลิศ ๖๘
คำบรรยายเรื่องปีหนังสือระหว่างชาติ	อภัย จันทวิมล ๗๔
โครงการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ	๘๗
บทบรรณาธิการ: ๑ มกราคม ๒๕๑๕	๕๓
แผนกข่าว	๕๘

* บทความเหล่านี้เป็น "เอกสารก่อนการประชุม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๕ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

T. L. A. BULLETIN

Volume 16, Number 1

January - February B.E. 2515 (1972)

C o n t e n t s

Thailand's National Book Week Preparation

Royal Address of His Majesty the King Given to the TLA. Members	1
Report to His Majesty the King by Mrs. Maenmas Chavalit, President of the TLA. on the Occasion of the Presentation the Charity Fund	7
Brief Schedule of the TLA. Annual General Meeting in 1971	9
Thailand's National Book Week <i>Chun Prabhavi-vadhana</i> . .	13
National Commission for the International Book Year Celebration in 1972 <i>Sook Pongsathit</i>	26
Puppet - show <i>Vit Pinkanngoen</i>	37
Thailand's National Book Week Preparation <i>Sook Pongsathit</i>	43
Summary on the Work of the Proceeding Committee about the International Book Year Activity Suggestion	59
International Book Year <i>Maenmas Chavalit</i>	68
Lecture on the International Book Year <i>Abhai Chandavimol</i>	74
Thailand's National Book Week Program	87
Editorial : January 1, 1972	93
News	98

* These articles were partially papers given on the TLA. Annual General Meeting in 1971.

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาส ชวลิต
นางสาวลมูล รัตติกาล
นางสาวไข่มุกต์ มลิณทะเลข
นางรำภา กุลสมบุรณ์

นางสาวณีย์ ทรงสุนทร
นางธรรมา กนกมณี
นายทวี มุขระโกษา
นายชลธิช ลีขรรณิช

เจ้าของ :
ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา :
สำนักงาน :

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ตึกอรรถกถาวิทยุ เลขที่ ๒๕๑ ถนนวัดบวรนิเวศ
ถนนพระสุเมรุ บางลำพู พระนคร โทร. ๘๒๕๕๒๘
พิมพ์ที่ :
โรงพิมพ์ไทยเชมม ถนนเฟื่องนคร พระนคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนหนึ่งคอนใดไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต.

T. L. A. BULLETIN

Official Bi - monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit

Miss Lamoon Ruttakorn

Miss Kaimook Milinthalake

Mrs. Rampee Kulsomboon

Mrs. Saowanee Songsoonthorn

Mrs. Thara Kanakamani

Mr. Twee Mooktharagosar

Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association

Mahamakut Rajvidyalaya

Bovoranives, Bangkok, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Bangkok, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner).

รายนามคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๕

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

อุปนายก คนที่ ๑

อุปนายก คนที่ ๒

เลขานุการ

เหรัญญิก

บรรณารักษ์

ปฏิคม

นายทะเบียน

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด

ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ

ประธานแผนกศูนย์รวมบัตร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแม่นมาส ขวาลิต

- นายฉุน ประภาวิวัฒน์

- นางจรรวณ สันธุโสภณ

- นางธรา คนกมณ

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์

- นางอัมพร (วีรวัฒน์) ปั้นศรี

- นางสาวทัศนีย์ ถัดยาณมิตร

- นางมาเรียม เหล่าสุนทร

- นางสาวลมูล รัตติกาล

- นางสาวรส วงศ์ยังอยู่

- นายทวี มุขระโกษา

- นายวิชัย ทับเที่ยง

- นางนิตยา จุฑามาศย์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิ้นทะเล

-

- นางแม่นมาส ขวาลิต

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นายสุข พงษ์สถิตย์

- คุณนิลวรรณ ปันทอง

- นายประดิษฐ์ เขียวสกุล

- นางจิตตรา ประนิช

- นายขง อังคเวทย์

- ม.ล. จ้อย นันทวัชรินทร์

- นางลินจง เผ่าวิบูล

- นางกล่อมจิต จิวาลัย

- นางสาววณี ศักดิ์เจริญ

- นายชลัย ถียะวนิช

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1971-1972

President	- Mrs. Maenmas Chavalit
Vice Presidents	- Mr. Chun Praphavi - vadhana
	- Mrs. Charuwan Sindusopon
Secretary	- Mrs. Thara Kanakamani
Treasurer	- Miss Katalee Sombatsiri
Librarian	- Miss Tongyod Pratoomvongs
Chief of Reception Committee	- Mrs. Amporn (Viravathana) Punsri
Registrar	- Miss Tusnee Kulayanamit
Chief of Foreign Relations	- Dr. Maria Laosunthara
Chief of Library Training	- Miss Lamoon Ruttakorn
Chief of Public Relations	- Miss Rasa Wongyoungyu
Chief of the T.L.A. Bulletin	- Mr. Twee Mooktharagosar
Chief of Publication	- Mr. Wit Thapthiang
Chief of Library Clinic	- Mrs. Nitaya Chutamataya
Chief of Bibliography	- Miss Kaimook Milinthalake
Chief of Union Catalog	-
Chief of Fund Raising	- Mrs. Maenmas Chavalit
Chief of Gifts and Exchanges	- Miss Katalee Sombatsiri
Chief of Provincial Library Club	- Mr. Sook Pongsathit
Member	- Miss Nilawan Pintong
Member	- Dr. Pradisth cheosakul
Member	- Mrs. Chittra Pranich
Member	- Mr. Yong Inkavate
Member	- M.L. Joy Nanthivashrin
Member	- Mrs. Linchong Phaovibul
Member	- Mrs. Klomchit Chivalaya
Member	- Miss Vanee Suckcharoen
Member	- Mr. Shalash Liyavanija

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่คณะสมาชิกหอสมุดทั่วประเทศ

ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

ขอขอบใจที่สมาชิกสมาคมหอสมุดไทย ที่ได้ตั้งใจช่วยเหลือกิจการในด้านหนังสือ และโดยเฉพาะได้บริจาคทรัพย์และสิ่งของเพื่อส่งเสริมกิจการที่ตนกำลังทำอยู่ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและเยาวชนทั่วราชอาณาจักร โดยเฉพาะในแดนทุรกันดาร.

หนังสือนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการทำให้อันเรารู้ความก้าวหน้า เพราะว่ามันช่วยทุกคนเกิดมาแล้ว ต้องหัด ต้องเรียน ทั้งในทางกายทั้งในทางใจ เพื่อที่จะมีความสามารถ และมีความรู้ที่จะดำรงชีพได้ มนุษย์ต่างกับสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงก็โดยที่ได้ใช้ปัญญา ใช้ความคิด ใช้สมอง มาทำให้ความก้าวหน้าไกลมากไปกว่าสภาพที่เกิดขึ้นเป็นกายคน อย่างสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้นมาแล้ว บางทีผู้ที่เป็นคนก้ำกเนิด คือพ่อแม่ของสัตว์เหล่านั้น ก็ไม่ได้เอาใจใส่ ไม่ต้องสั่งสอนอะไร

ก็สามารถที่จะมีชีวิตได้โดยปลอดภัยตามฐานะของสัตว์ชนิดนั้น ๆ สัตว์บางชนิด
 เวลาเกิดมาแล้วยังต้องอาศัยพ่อแม่ โดยเฉพาะแม่ ให้มีชีวิตอยู่ได้ชั่วขณะหนึ่ง
 และต่อไปนั้นก็ปล่อยไป ก็ผู้ที่เป็นผู้ให้กำเนิดต้องสอนวิธีเดิน วิธีหากิน เป็นต้น
 ให้ สำหรับให้สัตว์ตัวเล็ก ๆ นั้นสามารถที่จะดำรงชีวิตได้ บางทีในสัตว์ที่เรียกว่า
 พัฒนาหรือเจริญกว่า ก็ต้องเลี้ยงจนกระทั่งหลายเดือน หรือเป็นปีก็มี มาถึงมนุษย์
 การเลี้ยงนั้น ถ้าตามธรรมชาติปล่อยไปตามธรรมชาติ ก็เลี้ยงเพียงไม่นานนัก แล้วก็
 ปล่อยไปเข้าป่าได้ แต่มนุษย์ได้พัฒนาขึ้นมา มีการสั่งสอน และมีการเรียนรู้จาก
 ผู้หมาก่อน สำหรับการฝึกฝนตนเองในด้านกาย เช่น เดิน เช่น รับประทานและ
 การพูด เพื่อที่จะติดต่อกับผู้อื่นนั้น ก็ทำได้เร็วขึ้นว่าเร็ว ภายในไม่กี่ปีก็เป็นผู้ที่จะ
 สามารถที่จะมีรูปร่างและหน้าตาเป็นมนุษย์ เดินได้ พูดได้ และเลี้ยงชีพตัวเองได้
 โดยเอาอาหารใส่ปาก แต่เพื่อความก้าวหน้ายิ่งขึ้น จะต้องมาชีพทำ ถ้ามาชีพ
 ก็อาจพูดได้ถึงผู้ที่ต้องใช้เฉพาะแรงของตนก่อน เป็นกุลที่จะแบกของ เมื่อมีกำลัง
 กายและเรียนรู้ภาษาพอที่จะรับคำสั่งให้ปฏิบัติงานนั้น ๆ ก็ได้รับตอบแทนเป็น เช่น
 เป็นเงินหรือเป็นอาหาร ก็พอที่จะเลี้ยงชีพได้ ต่อมาเมื่อมนุษย์มากขึ้น และม
 ความก้าวหน้าทั่ว ๆ ไปมากขึ้น จะต้องมีความรู้เพิ่มเติม ผู้ที่จะมาเป็นช่างก็ต้องม
 ความรู้ในทางฝีมือมากขึ้น เช่นเป็นช่างไม้ ช่างเหล็ก ก็จะต้องฝึกฝนใช้กายของตน
 ยิ่งแรงของตน เพื่อให้ทำให้สิ่งของเช่นไม้และเหล็กมาเป็นรูปเป็นร่างเป็นประโยชน์
 และเป็นประโยชน์ยังได้ใส่แรงงานเข้าไปโดยถูกต้องตามหลักวิชาด้วยความประณีต
 ด้วยฝีมือแล้ว ย่อมมีราคามากขึ้น ก็หมายความว่าแรงงานที่ตนได้ใส่ในสิ่งเหล่านั้น
 จะเกิดเป็นการหาเงินซึ่งจะนำไปซื้ออาหารมาใส่ปากใส่ท้องได้มากขึ้น ได้ดีขึ้น และ
 มีความสุขความสบายมากขึ้น ต่อมาอีกชั้นหนึ่ง ถ้าอยากที่จะปฏิบัติการใด ๆ ที่จะ
 เป็นประโยชน์มาก ๆ แก่ตัว ก็ต้องมีความรู้เพิ่มเติมขึ้นมาอีก หลักวิชาขั้นหนักเข้า
 ทุกที หมายถึงนอกจากฝึกกายแล้ว ก็จะต้องฝึกใจ และฝึกสมองให้มีความรู้ให้
 สามารถที่จะประดิษฐ์หรือปฏิบัติงานที่ค้ำยงขึ้น เพื่อที่จะมีสิ่งตอบแทนมาที่จะทำให้
 ชีวิตของตนมีความสุขสบายและมั่นคงมั่นคงยิ่งขึ้น ความรู้เหล่านี้ แต่โบราณกาล

เราได้มาจากอาจารย์ อาจารย์ซึ่งได้ฝึกฝนตนเอง ค้นคว้าหาความรู้มาด้วยตนเองบ้าง ด้วยการแสวงหาอาจารย์หัดมาบ้าง จนกระทั่งตนเองกลับมาเป็นอาจารย์ได้ อาจารย์ก็ให้ความรู้แก่ลูกศิษย์โดยสั่งสอน ด้วยปากด้วยการแสดง ลูกศิษย์จึงมีความรู้ความสามารถ มีเวทมนต์อาคมต่าง ๆ หรือฝีมือในศิลปศาสตร์ทัดเทียมกับอาจารย์ แต่วิชานั้นยาก เพราะกว่าจะหาอาจารย์ที่หนึ่งก็ยาก มาเมื่อโลกสมัยใหม่ เมื่อมนุษย์เห็นความรู้ต่าง ๆ ถ้าเก็บเอาไว้และใช้เมื่อมีความจำเป็นก็จะง่ายขึ้น และจะแพร่หลายออกไปมากขึ้นก็จริงไหม หมายถึงเขียนหนังสือ ถ้าเขียนหนังสือด้วยมือใช้เวลานาน และบางทีก็เห็นเหนื่อยจนกระทั่งทำไม่ได้ หรือออกอย่างหนึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือเขียนฉบับหนึ่งแล้ว ถ้าใครอยากได้ก็ต้องเขียนมาลอกต่อไป จึงเกิดความคิดว่าหนังสือที่เราใช้กันทุกวันนี้ด้วยการพิมพ์ ซึ่งการพิมพ์ก็ได้พัฒนาขึ้นไปอย่างมาก ทำให้การพิมพ์หนังสือง่ายขึ้นและแพร่หลายได้มากขึ้นโดยกว้างขวาง จึงมาถึงเรื่องของหนังสือ ซึ่งเป็นเรื่องของสมาคมห้องสมุดโดยตรง หนังสืออันใดในทางพัฒนา ในทางความก้าวหน้าของมนุษย์ เพื่อให้ชีวิตของทุกคนสามารถที่จะมีความมั่นคงนั้น จึงมีความสำคัญไม่น้อย เพราะว่าเป็นแหล่งของความรู้ที่จะช่วยให้เราให้ชีวิตได้มีความสุขได้ อันนี้พูดถึงหนังสือทั่วไปทุกอย่างทุกชนิดและโดยเฉพาะทางวิชาการ แต่หนังสือย่อมมีความสำคัญมากกว่าเป็นวิชาการที่จะสอนให้เรามีความรู้และสามารถที่จะปฏิบัติตนดำรงชีวิตได้ เพราะว่ามันเป็นสัตว์ที่ไม่ใช้ต้องการเฉพาะเอาอาหารใส่ปากและมีชีวิตอยู่ป้องกันตัวเท่านั้นเอง ต้องมีอาหารทางสมองด้วย คือมีความพอใจและมีความรู้จักอะไรสวย อะไรงาม อะไรดี อะไรชอบ คือมีจิตใจ มีธรรมะ มีความรู้ตัวว่าความดีคืออะไร ความเลวคืออะไร ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้มาจากอาจารย์ได้ แต่เช่นเดียวกัน ถ้าได้จากหนังสือก็สะดวกกว่า เพราะว่าหนังสือมีจำนวนมาก ก็มาถึงปัญหาเรื่องจำนวนมากของหนังสือ ทำอย่างไรเพื่อที่จะให้มีจำนวนพอ และให้ไปถึงประชาชน คือมนุษย์ที่อยู่ในสังคมซึ่งประกอบกันเป็นประเทศหนึ่ง ๆ วิธีที่ดีก็บอกให้ทุกคนขอหนังสือไปอ่าน แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำอย่างนั้น เพราะว่าแต่ละคนก็มีกำลังทรัพย์จำกัด และแม้กำลัง

ทางความรู้ก็อาจเกิด จึงต้องมีห้องสมุด มีห้องสมุดหมายถึงว่าเป็นที่ที่จะรวบรวมหนังสือซึ่งเป็นวิชา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อ ความก้าวหน้าของมนุษย์ ไปอยู่ในที่เดียวกัน และสามารถที่จะให้ยืมแก่ผู้ที่สนใจ ฉะนั้น ห้องสมุดนั้นจึงเกิดขึ้นมาเป็นสิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นอย่างย่งสำหรับสังคม ย่อมมีห้องสมุดมาก ย่อมมีห้องสมุดในที่ต่าง ๆ ในที่หลายแห่งในประเทศก็ย่ง ฉะนั้น การส่งเสริมให้มีห้องสมุดในโรงเรียนต่าง ๆ ทว่าราชอาณาจักร จึงเป็นความจำต้อง มามีปัญหาอันสุดท้ายและอันสำคัญที่สุดก็คือ หนังสืออยู่ในห้องหรืออยู่ในตู้ในสถานที่แห่งหนึ่งเป็นจำนวนมากมหาศาล จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ถ้าไม่มีใครมาอ่าน หรือแม้มีใครมาอ่าน แต่ไม่ทราบว่า จะเลือกหนังสือใดสำหรับฐานะของตนสำหรับความต้องการของตน สำหรับอายุของตน จึงเป็นหน้าที่ของผู้ใดศึกษาและได้ค้นคว้ามาในเรื่องนี้ โดยเฉพาะคือ บรรณารักษ์ ท่านทั้งหลายส่วนมากก็เป็นผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ ก็เรียกว่าเป็นบรรณารักษ์ได้ บรรณารักษ์จึงมีหน้าที่ขึ้นมาใหม่ที่จะเลือกสรรหนังสือ แบ่งแยกเป็นประเภท ๆ และสามารถที่จะแนะนำ แก่ผู้ที่มาใช้ ห้องสมุด นั้นให้ เกิดประโยชน์ แก่ตน อย่างกว้างขวางที่สุดที่จะเป็นได้ โดยมีระเบียบไม่ให้มีการทะเลาะวิวาทกัน ไม่ให้ใช้หนังสือในทางที่เสีย ไม่ให้ทำให้หนังสือเสียไป และที่จะทำให้ประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไปขาดไป ฉะนั้น การที่จะมีห้องหนังสือห้องสมุด ก็จำเป็นต้องมีผู้ทเอาใจใส่เรื่องห้องสมุดด้วย และผู้ที่จัดให้ห้องสมุดนั้นมีความระเบียบเรียบร้อยระเบียบเรียบร้อยของห้องสมุดนั้นก็มีหลายอย่าง เคยได้ไปเห็นห้องสมุดต่าง ๆ และเกิดความคิดอยู่ว่า เพื่อให้ห้องสมุดนั้นมีประโยชน์จะต้องแบ่งให้เรียบร้อย อันนั้นก็เป็นที่แน่นอนว่าแล้วแต่ห้องสมุดโดยอยู่ที่ไหนและเพื่อประโยชน์ใด จุดประสงค์ใด ถ้าเป็นห้องสมุดในโรงเรียนสำหรับนักเรียนก็ต้องดูว่านักเรียนในโรงเรียนนั้นมีอายุในระดับใดและเป็นโรงเรียนในแนวใด ก็ได้เคยมาเป็นเวลาหลายปีแล้วก็เคยแนะนำ แต่คำแนะนำนั้นอาจเข้าใจว่าเป็นคำตเตือนก็ได้ เลยหน้าไม่ค่อยสบายหน้าตา ก็อาจรู้สึกกลัวกลัว ๆ โกรธนิดหน่อยว่าไปเสนอ ความจริงที่พูดอย่างนั้นก็ไม่ใช่ว่าดีเตียน เป็นการพยายามที่จะดูว่าทำหรือไม่ได้ทำอย่างนั้น ก็เป็นความคิดส่วนตัว คือความคิดที่ว่าควรจะแบ่งหนังสือไม่ใช่เป็นวิชา ๆ ควรจะแบ่งหนังสือเป็นประเภทที่สามารถที่จะสอนผู้ที่มีปัญญาระดับต่าง ๆ อันนั้นดูเหมือนจะเป็นแบ่ง

ชั้นวรรณะและไม่ถูกกับนโยบายที่ว่าทุกคนเสมอกัน ความจริงทุกคนไม่เสมอกัน แต่ละคนจะเหมือนกันไม่ได้ และถ้าแต่ละคนเหมือนกันได้ก็จะไม่ถูกหลักของผู้ที่ถืออุดมคติว่าทุกคนมีเสรีภาพ ถ้าทุกคนเหมือนกันไม่มีผิด เสรีภาพไม่มีความจำเป็นที่จะมี อันนี้เป็นเรื่องนอกเรื่องไปหน่อย แต่ว่าก็เมื่อมาถึงแค่นี้แล้วก็เลยได้พูดนิดหน่อย ที่พูดถึงว่าควรที่จะแบ่งเป็นประเภทแล้วแต่ระดับของผู้ที่จะมาอ่าน ก็หมายถึงระดับอายุ เด็ก ๆ เข้ามาในห้องสมุด มักจะบอกว่าอยากรู้เรื่องประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ คือหมายถึงเป็นวิชาที่เขาเรียกว่าวิชาสังคม แต่ว่าไม่ทราบจะเอาอะไรที่ไหน ถ้าบรรณารักษ์ไม่บอกว่าจะอ่านทศวิทยา ทศซ้ายเป็นประวัติศาสตร์ ทศสองทศสามเป็นภูมิศาสตร์ ให้ไปค้นดู ผู้ที่มีอายุน้อย ๆ ก็เลยไม่รู้เรื่องว่าควรที่จะเรื่องเลือกหนังสืออะไร บรรณารักษ์ก็ยืนยันว่าประวัติศาสตร์ เด็กไปดแล้วก็ตกใจงงหนักเลยไม่ได้ประโยชน์จากหนังสือ หรือถ้าไม่ได้งงหนักก็ไปหยิบหนังสือมาดูโดยที่เด็กยังไม่รู้จักใช้หนังสือเล่มหนา ๆ ใหญ่ ๆ หนัก ๆ พลิกไปพลิกมา บอกไม่ได้ความก็พลิกเร็วจน หาดรูป หาว่าอะไรที่จะเป็นข้อสนใจ ก็พลิก ๆ ไป บรรณารักษ์ก็ต้องมาคว้าพลิกอย่างนเสียวหมด ลงท้ายที่จะได้ความรู้ก็คือ ห้ามไม่ให้แตะหนังสือของผู้ใหญ่ แล้วก็จะถูกดู มันจะฝังใจของเด็กคนนั้นตลอดชีวิต ฉะนั้นการที่จะแบ่งห้องสมุดในโรงเรียนก็ควรที่จะแบ่งเป็น ไม่ใช่เป็นวิชา แต่เป็นระดับความรู้ และในระดับความรู้นั้นก็จะได้สามารถที่จะแบ่งเป็นวิชากว้าง ๆ ออกไปได้ เมื่อเด็กโตขึ้น อายุ ๑๖-๑๗ หรืออยู่ชั้นมัธยม ก็อาจมีการแบ่งวิชามากขึ้น และหนังสือให้ในระดับความยากมากขึ้น อันนี้ก็เป็นอย่างนี้ในการเลือกหนังสือและวิธีแบ่ง อาจเรียกว่าแบ่งหน่วยวิชาของหนังสือ และแบ่งระดับของหนังสือ เป็นหลักอย่างหนึ่งที่สำคัญสำหรับผู้สนใจในวิชาห้องสมุด เพื่อที่จะให้ห้องสมุดเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าอย่างที่ได้อธิบายไว้ว่าหนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทางกาย ใจ อารมณ์ ทักษะความรู้วิชาการ ทักษะการค้นคว้าและในที่สุดความพอใจในจิตใจของมนุษย์ชั้นสูงสุด จนกระทั่งถ้าคนใดอยากมีความรู้ในด้าน จิตวิทยาหรือในด้านปรัชญาจนกระทั่งอาจอยากที่จะเรียนทางธรรมะหรือศาสนา จนกระทั่งเป็นคนที่สามารถไปสู่ความสุขที่แท้จริงคือความนิ่งในจิตใจ เป็นผู้รอบรู้แท้ ๆ ก็ย่อมต้องอาศัยหนังสือ.

วารสารห้องสมุด

เพราะหนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา
ทำมาคิดมาแต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นคล้าย ๆ
ธนาคารความรู้และเป็นออมสิน เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์ก้าวหน้าได้โดยแท้ ถ้านึก
ถึงหนังสือว่าเป็นเช่นนั้น ทุกคนก็ยอมมีหน้าที่ที่สำคัญ และทุกคนก็น่าจะพยายาม
บากบั่นอดสาเห ที่ปฏิบัติหน้าที่ของตน จงขอให้การประชุมของท่านทั้งหลายพิจารณา
และมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านที่จะทำให้การห้องสมุดของไทยเราก้าวหน้าเจริญ
ขึ้น มีประโยชน์แก่ส่วนรวมได้มากขึ้น ขอให้การประชุมเป็นผลดี และช่วยกัน
พิจารณาด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง ซึ่งหมายถึง
ถึงความสุข ความพอใจของบ้านเมือง ของประชากรในบ้านเมือง และจะทำให้
เกิดความสงบสุขแก่ทั้งหมด นับว่าท่านทั้งหลายจะได้ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองในตัว
จึงขอให้ทุกท่านจงสามารถทำตามปณิธานที่ตั้งเอาไว้ มีกำลังใจกำลังกายที่จะปฏิบัติ
ด้วยความเข้มแข็งเพื่อความเจริญ ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญมั่นคงทุก
ประการ.

คำกราบบังคมทูลพระกรุณา

ของ

นางแม่นมมาส ขวลิศ

นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ในวาระที่พระราชทานพระบรมราชวโรกาส

ให้สมาชิกของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ขอ เสด็จเข้า เสด็จออก ธุลี พระบาท ปกเกล้า
ปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า บรรดาสมาชิกของ
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ขอ
พระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบ
บังคมทูล พระกรุณาถวาย เสด็จออก ธุลีพระ
บาทว่า ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงรู้สึกในพระ
มหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่ไต่รับพระราช
ทานพระบรมราชานุญาต ให้เข้าเฝ้าทูล
ละอองธุลีพระบาทแล้ว ในระหว่างพระราช
พิธีรัชดาภิเษก.

ในครั้งนั้น ข้าพระพุทธเจ้าได้กราบ
บังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระ
บรมราชานุญาต โดยเสด็จพระราชกุศล
ในด้านการส่งเสริมการศึกษาและการอ่าน

หนังสือของเด็กในแผนกทุนการศึกษา ตาม
กำลังอันเล็กน้อยของสมาคม ในวาระแห่ง
การประชุมสามัญ ประจำปี พุทธศักราช
๒๕๑๔ นี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงจึงขอ
พระราชทานพระบรมราชวโรกาสทูลเกล้าฯ
ถวายเงินสำหรับซื้อหนังสือให้แก่เด็กใน
โรงเรียน ที่ขาดแคลนอุปกรณ์ การ ศึกษา
ตามแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ.

การที่ได้เฝ้าละอองธุลีพระบาท ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
กระแสพระราชดำริในเรื่องหนังสือ และ
การดำเนินงานห้องสมุด เมื่อครั้งที่แล้วมา
นั้น ยังความปลื้มยินดี และเป็นแรงบันดาล
ใจ แก่ข้าพระพุทธเจ้า ทั้งปวงในการ ปฏิบัติ
หน้าที่อันเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นพ้นห
ที่สุดมิได้ ในวันนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงจึง

ใคร่จะ กราบ บังคมทูล พระกรุณา ขอ พระ
ราชทานพระบรมราโชวาท และพระราช-
ดำริสำหรับเป็นแนวทางแห่งการปฏิบัติงาน
ต่อไป โดยเฉพาะในพุทธศักราช ๒๕๑๕
นี้ ประเทศไทยจะไ้ร่วมกับนานาชาติ
เฉลิมฉลองยี่หนังสือระหว่างชาติ ตามมติ
ขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และ

วัฒนธรรมของสหประชาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์
จะให้ประชากร ของโลกเห็น คุณ
ประโยชน์ของหนังสือ และการอ่านหนังสือ
ให้มากขึ้น เพื่อความก้าวหน้าทั้งส่วนตน
และส่วนรวม.

ทั้งนี้ จะเป็นการควรมิควรประการใด
แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ.

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

หนังสือเป็นครูของคนทุกวัย

กำหนดการประชุมประจำปี ๒๕๑๔

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ณ หอสมุดแห่งชาติ ท่าราชวรดิฐ พระนคร
ระหว่างวันที่ ๒๒ — ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔
หัวข้อการประชุม
การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

- ๗.๓๐—๘.๔๕ น. สมาชิกลงทะเบียน
๘.๔๕ น. สมาชิกพร้อมกันในห้องประชุม
๙.๐๐ น. ประธานถึงหอสมุดแห่งชาติ
นายกสมาคมต้อนรับและแนะนำกรรมการ
เชิญประธานเข้าสู่ห้องประชุม
ประธานบูชาพระรัตนตรัย
นายกสมาคมกล่าวคำรายงาน
ประธานกล่าวคำปราศรัย
ประธานจัดการประชุม ปฐมนิเทศ
๑๐.๓๐—๑๑.๓๐ น. บรรยาย “การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ”
โดย นายสุข พงษ์สถิตย์
๑๒.๐๐—๑๔.๐๐ น. พักกลางวัน
๑๔.๐๐—๑๖.๐๐ น. นายกสมาคม กล่าวต้อนรับสมาชิกและแนะนำกรรมการ
เลขานุการ แถลงกิจการของสมาคมในรอบปี
เหรียญกษาปณ์ แถลงเรื่องการเงินของสมาคม
เปิดอภิปรายทั่วไป.

วันอังคาร ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

๙.๐๐-๑๐.๓๐ น. อภิปราย “กิจกรรมที่ควรจัดในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ”

ผู้ดำเนินการอภิปราย นางสาวลมูล รัตติกาล

ผู้ร่วมอภิปราย กิจกรรมห้องสมุดสำหรับเด็ก

— ม.ล. จ้อย นันทวิจิตร

กิจกรรมห้องสมุดสำหรับแม่บ้าน

— นางสาววานี ศักดิ์เจริญ

กิจกรรมห้องสมุดสำหรับประชาชน

— นางจินดา สิงห์ปรีชา

กิจกรรมห้องสมุดสำหรับนักเรียนและนักศึกษา

— นางปราณี เชียงทอง

๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ น. อภิปราย “หนังสือกับชาวเขา”

ผู้ดำเนินการอภิปราย นางนิตยา มาศะวิสุทธิ

ผู้ร่วมอภิปราย ดร. สิบปนนท์ เกตุทัต

ดร. มยุร วิเศษกุล

นายบรรณัติ เศรษฐบุตร

นายพิชัย วาสนาสัง

๑๒.๐๐-๑๓.๓๐ น. พักกลางวัน

๑๓.๓๐-๑๖.๐๐ น. บรรยายและสาธิต “สัปดาห์หนังสือแห่งชาติในต่างประเทศ”

โดย ดร. มาเรีย เหล่าสุนทร.

วันพุธ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

๙.๐๐-๑๑.๐๐ น. บรรยาย “การประชาสัมพันธ์สำหรับงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” โดย นายสรรพศิริ วิริยศิริ

๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น. ที่ประชุม อภิปรายซักถามและเสนอข้อคิดเห็น

๑.๐๐-๑๓.๓๐ น. พักกลางวัน

กำหนดการประชุมประจำปี ๒๕๑๔

๑๑

๑๓.๓๐—๑๖.๐๐ น. บรรยายและสาธิต “กิจกรรมสำหรับเด็ก”

- สาธิต การเล่นนิทาน โดย ม.ล. จ้อย
นันทวิชรินทร์
- สาธิตการเล่น หุ่นมือ โดย นายวิทย์
พัฒนเงิน.

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

๙.๓๐ น. สมาชิกพร้อมกัน ณ ห้องสมุดแห่งชาติ

๑๐.๐๐ น. ออกจากหอสมุดแห่งชาติ เพื่อเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ณ ศาลาศาลาภิบาล สวณจิตรลดา

๑๓.๓๐—๑๖.๓๐ น. บรรยาย “วิธีจูงใจให้เกิดความต้องการหนังสือ”

- โดย นางสาวเพลินพิศ แพร่พานิช
- นางสาวรัตนา จิราธิวัฒน์
- นายอนุช อาภาภิรม
- นายสุภาโร เจริญศิริวัฒน์
- นายสุเทพ ชูเชื้อ

ผู้เข้าประชุม อภิปรายซักถามและเสนอข้อคิดเห็น.

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

๙.๐๐—๑๐.๐๐ น. บรรยาย “การจัดแสดงหนังสือนานาชาติที่แฟรงเฟิร์ต ประเทศ
เยอรมนี” โดย นายกำธร สติรกุล

๑๐.๐๐—๑๒.๐๐ น. อภิปราย “การอ่านหนังสือสำหรับแม่บ้าน”

- ผู้ดำเนินการอภิปราย ม.ล. จ้อย นันทวิชรินทร์
- ผู้ร่วมอภิปราย นางสมศรี กุศลมนันท์
- ทว. ทวีรัตน์ รัตนาคม

๑๒.๐๐—๑๓.๓๐ น. พักกลางวัน

๑๓.๓๐—๑๖.๐๐ น. ประธานในพิธีเปิดการประชุม บรรยาย “ปัญหาสื่อระหว่างชาติ”
และเป็นที่ปรึกษาให้ความคิดเห็นในเรื่องการจัด
กิจกรรมระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
ของสมาคม เสร็จแล้วกล่าวอีกประชุม และ
ร่วมรับประทานอาหาร.

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

จน ประภาวิวัฒน์*

สืบค้นหา หนังสือ แห่งชาติ อันจะกำหนด
 ให้มี และ ทำการ เติบโตลง เป็น การใหญ่
 ระหว่างวันที่ ๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕ นั้น
 ทรง สนทนากับ สมัยประชุมใหญ่ครั้งที่
 ๑๖ ของยูเนสโก อันมีชื่อเดิมว่า องค์
 การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของ
 สหประชาชาติ ได้ประกาศออกมาเมื่อวันที่
 ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ กำหนดให้ปี
 ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือสากล.

ข้าพเจ้าสมัครที่จะเรียก “International Book Year in 1972” เป็น “ปีหนังสือสากล” มีบางท่านบัญญัติ “International Book Year” ว่า “ปีหนังสือระหว่างประเทศ” แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า ยังครอบคลุมความหมายไม่กว้างพอ มีหลายท่านยืนยันว่า คำว่า “world” จะต้องแปลว่า “แห่งโลก” คำว่า “universal” จะต้องแปลว่า “สากล” และคำว่า “International” จะต้องแปลว่า “ระหว่างประเทศ” ส่วน

ข้าพเจ้านักเรียนอาชีวศึกษา context เป็น
ส่วนสำคัญ.

เสด็จในกรมพระราชวังฯ นักปราชญ์ของ
เมืองไทยที่ข้าพเจ้ายกย่องเทอญ ไฉนทรง
กล่าวไว้อย่างพระทัยกว้างว่า การบัญญัติ
ศัพท์นั้นจำเป็นต้องให้มหาชนเห็นพ้องแล้ว
ทำการสนับสนุนว่าเพราะ ว่าดี ว่าชอบ
ด้วย อาทิ คำว่า "emotion" ท่านทรง
บัญญัติว่า "อาเวค" และ "sentiment"
ทรงบัญญัติว่า "เจตสิก" ผู้คนชนทั่วไป
เห็นพ้องเห็นเพราะรับเอาไปใช้ทันที ส่วน
คำว่า "experience" พระองค์ท่านทรงใช้
"พิชาน" แต่คำบัญญัตินี้ไม่คิด จะมีคณะ
กรรมการชุดหนึ่งบัญญัติคำว่า "ประสพ-
การณ์" ขึ้นมา คำนึงถึงทันที แต่พระองค์
ท่านก็ทรงรับเอามติของมหาชนด้วยอาการ
ยิ้มแย้มแจ่มใส หาได้ทรงทำการท้วงติง
แต่อย่างหนึ่งอย่างใดไม่ นี่แล้วละ คือนัก
ปราชญ์ของนักปราชญ์ราชบัณฑิตละ.

* นายคุณ ประภาวิวัฒน์, B.S., A.M. in Library Science อดีตเป็นผู้อำนวยการส่วนศูนย์บริการเอกสาร
วิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ, หัวหน้าสำนักแถลงข่าวไทยประจำสหรัฐอเมริกา กรุงวอชิงตัน, นายกสมาคมห้อง
สมุดแห่งประเทศไทย ปัจจุบันเป็นอุปนายก สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

ข้าพเจ้าจึงมารู้สึกเอาเองว่า การบัญญัติศัพท์นั้น จำเป็น ต้อง ให้ มีความ รื่นหูฟัง ไม่ตะกุกตะกักด้วย อันนี้ข้ว่าเป็นความสำคัญอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ขอเท้าจริงอยู่ใน การตั้งชื่อ "International Letter-Writing Week" ซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขใช้เป็น ภาษาไทยว่า "สัปดาห์สากลแห่งการเขียนจดหมาย" ซึ่งได้ผ่านมาแล้วไม่ช้านานมา นานคนชนทั่วไปเห็นพ้องกันว่า ฟังดูรื่นหู และถูกต้องด้วย.

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงสมควรจะเรียก "International Book Year" ว่า "ปีหนังสือสากล" เพราะครอบคลุมความหมายได้ อย่างเหมาะสม กล่าวคือ ถ้าจะแปลคำ "International" ว่า "ระหว่างประเทศ" นั้นก็ย่อมจะต้องหมายถึงกลุ่มประเทศที่เป็น ญาติของยูเนสโกล้วน ๆ เท่านั้น แต่ความจริงอาจจะมีบรรดาประเทศอื่น ๆ อีกที่เลื่อมใสในอุดมการณ์และมีบทบาทในการประกาศ ปี ๒๕๑๕ เป็น "ปีหนังสือสากล" แล้ว ร่วมมือ ทำการ เติมนิตยสารด้วย ทั้ง ๆ ที่ ประเทศตนหาได้เป็น สมาชิก ของยูเนสโก ด้วยไม่ คำว่า "สากล" จึงครอบคลุมความหมายได้กว้างขวางกว่า คือ ทั่วทั้งพิภพ.

วัตถุประสงค์ของปีหนังสือสากล

วัตถุประสงค์อันยิ่งยด ของ การเฉลิมฉลอง "ปีหนังสือสากล" นั้นก็คือ ความประสงค์จำนงหมายที่จะ ส่งเสริมออกซึ่งบทบาทของหนังสืออันมีต่อสังคม.

ความจริงมีอยู่ว่า หนังสือเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในระบบสื่อสารมวลชน ซึ่งใคร่ให้มีจำนวนการผลิตเพิ่มพูนขึ้น และให้มีการนำไปถึงประชาชน หรือผู้อ่านในแบบวิธีที่มีสมรรถนะหรือประสิทธิภาพ คือ ให้หนังสือได้มีช่องโอกาส ถึงมือประชาชนมากที่สุด ทั้งนี้ไม่มีอะไรดีกว่าการเรียกร้องเร่งเร้า ให้มีการผลิตหนังสือที่ๆ ไม่แสดงต่อสังคม หรือเยาวชนโดยเฉพาะเจาะจงโดยราคาย่อมเยา เพื่อให้ประชาชนคนทั่วไปมีโอกาส หรือช่องทางที่จะสามารถซื้อหามาอ่านได้ แน่นอเนกหนังสือที่จะซื้อหาได้ในราคาเช่นนั้น จะต้องเป็นแบบปกอ่อน ยูเนสโกจึงได้เสนอแนะให้ผลิตหนังสือประเภท paper back book นี้แหละให้มากๆ ในปีหนังสือสากลนี้ เพื่อที่ประชาชนส่วนใหญ่จะได้มีโอกาสซื้อมาอ่านกันได้อย่างทั่วถึง.

สมัยนี้เป็นยุคพัฒนา บทบาทของหนังสือจำต้องมีการประชันขันแข่งกับปัจจัยทางอิเล็กทรอนิกส์ของวิทยุและโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าสื่อสารมวลชนจะมีการก้าวกว้างไกลไปแค่ไหนก็ตาม บทบาทของหนังสือก็หาได้ถอยลด ลดน้อยลงแต่อย่างหนึ่งอย่างใดไม่ ยิ่งกว่านั้น ยังได้เพิ่มขยายอิทธิพลอยู่เรื่อย พวกกันตรง ๆ ต่างก็เห็นพ้องต้องกันทั่วไปว่า ในกระบวนการมวลชนทั้งหลาย ทั้งปวงหนังสือยังคงดำรงเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งของวิทยาการความรู้ อยู่ตลอด นี้แหละ คือบทบาทของหนังสืออันมีต่อสังคมปัจจุบัน ยูเนสโกจึงกำหนดเอาบทบาทของหนังสือ เป็นอรรถกถาหรือหัวข้อของ “ปีหนังสือสากล”

บทบาทของหนังสือต่อสังคม

อันมนุษย์เรานั้น จะมีฐานะหรือชาติกำเนิดอย่างไร ย่อมไม่สำคัญมากนัก ความสำคัญอันยิ่งใหญ่และ ความล้ำลึก ในชีวิตคนเรานั้น อยู่ที่การทรงวิทยาความรู้ ถ้ามีความรู้แล้ว ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสามารถปฏิบัติการงานให้ก้าวหน้า และนำความสำเร็จให้ แก่ชีวิตและ มีความจริงอยู่ข้อหนึ่งว่า บุคคลที่มีความรู้ย่อมเป็นที่ยกย่องนับถือของประชาชนคนทั้งหลาย แล้ว ความรู้มันได้มาอย่างไรเล่า? ก็ได้มาจาก

การค้นคว้าหาอ่านจากหนังสือ มากกว่าปัจจัยอื่นใดทั้งสิ้น แล้วหนังสือที่อ่านเราจะหาอ่านได้จากที่ไหนกันเล่า? คำตอบก็ว่า ทั้งายที่สุด ที่สะดวกที่สุด ที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายใช้สอย สิ้นเงินเปลืองทอง ก็คือห้องสมุดนั่นเอง.

ฉะนั้น การเฉลิมฉลอง “ปีหนังสือสากล” จึงนำเน้นถึงบทบาทของหนังสือเป็นประการแรก โดยชี้ชวนชักจูง ปลุกฝังเยาวชนให้รักการอ่านหนังสือ และการทำให้เล็งเห็นคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของห้องสมุดเป็นเนื้อหาประการที่สอง.

Thomas Carlyle นักเรียงความ นักประวัติศาสตร์และนักปรัชญาเชื้อสายชาวสก็อต ผู้กระเบื้องเรื่องนามของโลกคนหนึ่ง ได้กล่าวไว้อย่างเป็นที่ประทับใจไว้ว่า “The University of today is the collection of books” ซึ่งก็คงใจจะให้หมายความว่าอันคนเรานั้น ถ้ารู้จักเข้าห้องสมุด ทำการศึกษาค้นคว้าความรู้เอาในห้องสมุด คน ๆ นั้นไม่จำเป็น ต้องเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยก็สามารถเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต และสามารถเป็นคนใหญ่ คนโต ทำความสำเร็จให้แก่วิชาได้ ยกตัวอย่างให้เห็นเด่น ๆ ก็คือ ประธานาธิบดี เฮเบอร์แฮม ลินคอล์น ส่วนในประเทศไทย ก็มี พระยาอนุมานราชชน และหลวงวิจิตรวาทการ.

ฉะนั้น เพื่อให้เป็นการแสดงถึงบทบาทของหนังสืออันมีต่อสังคม สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จึงจะนำเสนอแสดงละครเรื่อง "กฤษณาสอนลูก" ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษ ในการรายงานต่อยูเนสโกให้ทราบว่า "The Song that Krishna Teaches Her Son" โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างแน่นแฟ้นในการยอมนำใจเยาวชนให้รักหนังสือและห้องสมุด ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ ในคืนวันศุกร์ที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ทางนี้ ด้วยความร่วมมืออย่างดีของคณะกรรมการสูงของสถานีโทรทัศน์แห่งนั้น ที่กรุณาไม่คิดค่าเวลา ละครเรื่องนี้จะไม่มีการออกบท และไม่มีแจ้งความ และ ด้วยความอุปการะทางการเงินของธนาคารศรีนคร และธนาคารกรุงเทพ ฯ พณิชยการ.

ที่นี้มาถึงเนื้อหา สำคัญ ประการที่สอง คือ ห้องสมุด ในละครเรื่องนี้จะยอมนำใจเยาวชน ให้เล็งเห็นคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของห้องสมุด เพราะว่าการนั่งอยู่ในห้องสมุดนั้น ผิดแผกแตกต่างกว่าการนั่งอยู่ตามในที่ลับ หรือสถานที่ที่เด็กไม่พึงจะเข้าไป โดยจะทำให้ปวดหัว มึนเมา งงงัน ไปด้วยกลิ่นควันบุหรี่และกลิ่นเหล้ายาปลาซึ่ง ตรงกันข้าม การนั่งอยู่ในห้องสมุด จะทำให้ผู้นั่งใคร่ด้วยความสุข ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

อันประหลาด บรรยายกาศสิ่งใดให้รู้สึกเยือกเย็นลึกซึ้งนัก แม้ว่าเรานั่งอยู่แต่คนเดียวดายก็ไม่มีเหงาหงอย บรรดานักปราชญ์ราชบัณฑิตซึ่งวิญญูญาณของท่าน ดูเหมือนจะสถิตย์เสด็จรอรอบ ๆ ย่อมยังความอบอุ่นใจให้ความชื่นชมโลมมนัส ยากที่จะหาแสงสว่างได้จากที่ไหนอีกแล้ว ในโลกอันกว้างใหญ่ไพศาลแห่งนี้ บรรดานักปราชญ์ราชบัณฑิตเหล่านั้น ท่านเป็นทั้งเพื่อนผู้ไม่มีวันจะคิดร้าย เป็นทั้งครูผู้ไม่มีการเืองนจำจำพรางในวิชาความรู้แม้แต่เด็กเดียว คนเราเวลาอยู่ในห้องสมุด ดวงจิตย่อมเป็นเสื่อที่ระลึกที่ระลึกอันใดใดทั้งสิ้น คิดแล้วคิด แต่ในสิ่งที่ดีทั้งสามทั้งสี่ทุกให้สิ้น ๆ ก็คือ ห้องสมุด คือ พล่งในการศึกษาอย่างจริงแท้แน่นอน.

ข้าพเจ้าตั้งใจว่าถึงบทบาทของห้องสมุดและหนังสือในละครที่จะนำมาแสดงต่อท่านในบทความนี้ เพราะว่าในการร่วมมือทำการเฉลิมฉลองกับหนังสือสากลปีหนาน องค์การโลกทั้งใจ หมายมั่น ให้ช่วยกัน ปลุกฝังเยาวชนให้รักการอ่านให้มากที่สุด และข้าพเจ้ารู้สึกว่าการปลุกฝังดังกล่าว ไม่มีอะไรใช้เงินย่ำหรือเครื่องมอที่ทรงพลังก็เท่ากับการรูงใจด้วยการแสดงให้เห็นในบทละคร ทางโทรทัศน์ ซึ่งจะมีคนดูแต่ละครั้ง

สปีด้าหนังสือแห่งชาติ

๑๗

จำนวนแสน ๆ หรือไม่กี่ล้าน ในฐานที่
ข้าพเจ้าเป็นบรรณารักษ์อาวุโส จึงได้
อุทิศสัปดาห์พยายามเขียนละครเรื่องสั้น เพื่อ
ให้เป็น บริการ ทางบ้าน การศึกษา ด้วยอีก
อย่างหนึ่ง.

บทบาทของห้องสมุดก็อย่างหนึ่งก็คือ
ยูเนสโกชักชวนให้มีการพัฒนาห้องสมุดขึ้น
ในปีหนังสือสากลนี้ คือขอให้ทางประเทศ
ไทยพยายามสร้างห้องสมุดประชาชนทั่ว
อย่างขึ้น และก็เกรงว่าที่ใดโครงการที่ว่า
นี้ เป็นผลสำเร็จแล้วด้วยความร่วมมือ
ทางวิชาการของสมาคมห้องสมุดแห่งประ-
เทศไทย และด้วยความช่วยเหลือเกื้อหนุน
อุปการะทางการเงินของ คุณอุเทน เตชะ-
ไพบูลย์ เจ้าของและผู้จัดการธนาคารศรี-
นคร ห้องสมุดตัวอย่างแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ที่
๑๗๔๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ใกล้สถาน
เอกอัครราชทูตญี่ปุ่น อันเป็นย่านที่เหมาะสม
ยิ่ง เพราะมีโรงเรียนตั้งอยู่แถวแถบ
นั้นด้วย ซึ่งเด็ก ๆ จะมาใช้สอยได้ในระยะ
ต่อไป ห้องสมุดแห่งที่ว่ามีชื่อว่า "ห้อง
สมุดประชาชนศรีนครฝ่ายการค้า การ
คลัง และการธนาคาร" เพียงแต่ในระยะ
เริ่มแรกเท่านั้น อย่างไรก็ตามมีห้อง
สมุดสำหรับเด็กรวมอยู่พร้อมด้วย จึงมี
ลักษณะเป็นห้องสมุดประเภทประชาชน

และห้องสมุดเฉพาะครึ่งต่อครึ่ง บรรดา
บรรณารักษ์ย่อมมีมีโนภาพกันอย่างแพร่
หลายทั่วไปว่า อันว่าห้องสมุดนั้น ถ้าหาก
ผู้ใช้สอย ก็เท่ากับโกดังเก็บของเราก็คง
นั่นเอง เหตุผลที่ดำเนินการในขั้นแรกให้
เป็นห้องสมุด ฝ่ายการค้า การคลังและ
การธนาคาร ก็เพราะว่าเรามีผู้จะอ่าน ผู้ใช้
สอยอยู่ในมือแล้ว การสร้างห้องสมุดแห่ง
นี้ขึ้นมาจะต้องไม่เป็นการเปล่าเปลืองแน่ ๆ
เพราะคุณอุเทน เตชะไพบูลย์ กำหนด
หมายไว้แล้วว่าจะให้บรรดาพนักงานของ
ธนาคารศรีนคร ทั้งสำนักงานกลางและ
สำนักงานสาขาทั้งหลาย มาใช้บริการของ
ห้องสมุดนี้ เมื่อทำการเปิดดำเนินการขึ้น
ซึ่งเวลานี้กำลังติดตังเครื่องไม้ใช้สอยกัน
อย่างรีบเร่ง ยูเนสโกจะต้องพอใจในการ
สร้างห้องสมุดประชาชนตัวอย่างแห่งนั้น
มาอย่างไม่มีปัญหา เพราะทำเลที่เหมาะสม
และอาคารก็สมัยใหม่ที่ทางพอเพียง
และทั้งยังมีเครื่องเขียนให้บุคคลมานั่งอ่านได้
นาน ๆ เป็นพิเศษอีกด้วย ส่วนห้องสมุด
สำหรับเด็กก็จะมีบริการทันสมัยไว้อย่าง
ครบครัน อาทิ การเขียนบรรณารักษ์ผู้ทรง
คุณวุฒิมาดำเนินงาน และแสดงหุ่นกระ-
บอกหรือให้เด็กเล่นละคร ฯลฯ อันเป็น
บริการทางสังคมที่ค้ำ ที่ตั้งถูกความสนใจ

ของเด็ก ๆ ใ้เป็นอย่างนี้ และต่อไปใน
เวลาอีก ๑ หรือ ๒ ปี ก็จะได้พัฒนาขึ้น
เป็นห้องสมุดประชาชนแท้ ๆ ขึ้น หรือถ้า
รัฐบาลจะรีบทอดไปก็ไม่ใช่ช้าของ.

ห้องสมุดควรวางขึ้น จะเปิดดำเนินงาน
ทันทีเมื่อจัดตกแต่งเสร็จ ส่วนการเปิดเป็น
ทางการนั้น จะทำเอาในระหว่าง “สัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ” ซึ่งจะเชิญนายกรัฐมนตรี
มนตรีหรือรัฐมนตรีศึกษา เพราะเป็น
กิจกรรมของชาติบ้านเมืองไม่ใช่ของ
ปัจเจกบุคคล.

ห้องสมุดประชาชนควรวาง ตามที่
ยูเนสโกมันหมายใครให้ปฏิบัติจัดทำ เป็น
ผลสำเร็จขึ้นมาได้ ก็ด้วยน้ำใจไมตรี และ
อุดมการณ์อันสูงส่งของ คุณอุเทน เศษะ-
ไพบูลย์ ที่มีความประสงค์จำนงหมายใน
อันที่จะส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของ
ชาติบ้านเมืองเป็นประการสำคัญ.

การผลิตหนังสือและงานแปลต่าง ๆ

ว่ากันตามรูปทรรกศาสตร์ ก็จะต้องเป็น
ดังนี้คือเมื่อมีการปลูกฝังให้รักการอ่านแล้ว
ก็จำเป็นต้องมีหนังสือให้อ่านด้วยจึงมาถึงการ
ดำเนินงานให้มีการผลิตหนังสือและงาน
แปลที่ไม่แสดงต่อเยาวชนและสังคม ให้มี

วารสารห้องสมุด

จำนวนมาก ใน “ยี่หนังสือสากล” ที่จะมา
ถึงนี้ และถ้าไม่เป็นการเหลือยากว่าแรง
ก็ใครให้พิมพ์ออกในรูปเล่ม ที่จะหาซื้อ
ได้ในราคาเขา โดยที่ผู้คนชนทั่วไปจะ
สามารถขอหามาอ่านได้ ไม่เกินฐานะ
ตามอัตราค่ากำลังของคนกัน.

จึงกำหนดให้มีการประกวดขึ้นในไม่ช้า
ไม่นานน้อยอย่างมากมายหลายประการ คือ
(๑) การแต่ง ซึ่งมีทั้งหนังสือเด็กและ
ผู้ใหญ่ ทั้งนวนิยายและสารคดี (๒) การ
แปล ที่มีการเคารพลิขสิทธิ์ของเจ้าของ
เรื่อง (๓) การประกวดอ่านเอาความ (๔)
การประกวดอ่านโดยมีการวิจารณ์ (๕)
การประกวดการอ่านโดยส่วแ่งไหวพริบ
(๖) การประกวดการจัดรูปเล่มหนังสือที่มี
ศิลปะ (๗) การประกวดประติมากรรม
(๘) การประกวดเขียนภาพประกอบหนังสือ
(๙) การประกวดเรียงความ หรือเขียน
บทความสั้น ๆ ซึ่งการประกวดการอ่านจะ
ทำกันทั่วประเทศ ในกลุ่มนักเรียนประถม
กับมัธยมต้น และมัธยมปลาย และให้เงิน
เป็นรางวัล ส่วนการประกวดการแต่ง
งานแปล จัดรูปเล่ม หนังสือที่มีศิลปะ
และการ ประกวดภาพประกอบหนังสือ
จะเปิดทั่วไป และมีรางวัลให้เป็นด้วยและ
ใบรับรอง.

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๑๕

ทั้งนี้ เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับหนังสือ โดยเฉพาะ เพื่อกลั่นกรองคัดเลือกรับ รุกหมายและมิโนภาพของ “ปีหนังสือ สากล” นั้นเอง ซึ่งสมาคมห้องสมุดแห่ง ประเทศไทย จะได้ประกาศให้ทราบต่อไป เมื่อได้รับงบประมาณช่วยเหลือที่แน่นอน จากรัฐบาลแล้ว.

เพื่อให้ใช้เป็นแนวทาง และใช้เป็น ตัวอย่าง ในการ รวบรวม รายงานการ แปลที่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้รับอนุมัติจากเจ้าของเรื่องเดิม หรือผู้ทรงลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ความที่ยุทธศาสตร์กิจงานง หมายไว้ ถ้าผู้แปลเสนอเข้ามา สมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทย จะยินดีดำเนินการ รวบรวมให้เป็นหลักฐานว่าได้รับงาน แปลนั้น ๆ เข้าอยู่ในโครงการหนังสือที่ พิมพ์ออกเป็นครั้งแรกในการเฉลิมฉลอง “ปีหนังสือสากล” ที่จะมีมาในไม่ช้าไม่ นาน.

เวลานี้ สมาคม ห้องสมุด แห่งประเทศ ไทย ได้ทำการรวบรวมงานแปล ๓ เล่ม ให้ เข้าอยู่ในโครงการเฉลิมฉลอง “ปีหนังสือ สากล” แล้ว คือ :-

๑. “ราโซมอน” กับเรื่องอื่นๆ ของ ริอโนะสุเกะ อาคุตากาวา อีกหลายเรื่อง

บริษัทภาพยนตร์ญี่ปุ่น ซึ่งได้รับรางวัลใน งานมหกรรมประกวดภาพยนตร์นานาชาติ ครั้งที่ ๑๒ ที่นครเวนิส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ นั้นหยิบเอาเพียง ๒ เรื่องแรกในหนังสือ เล่มนี้เท่านั้น เอาไปดัดแปลงทำภาพ-ยนตร์จนได้รับรางวัล.

๒. “เรื่องสั้นๆ ของโลก” อันจะ ประกอบด้วยเรื่องสั้น ๆ ที่น่ารื่นรมย์ของ ออสการ์ ไวลด์, แคตลีน แมนสฟิลด์, อัลแบร์ต กามูส, เออร์เนสต์ เฮมมิงเวย์ และอาคุตากาวา ขัณญาชนหนุ่มชาวญี่ปุ่น ผู้แต่ง “ราโซมอน”.

๓. “มาแต่กระยาหัง” อันเป็น นวนิยายอันสูงส่ง เพียบพร้อมไปด้วย มารยาทอันงดงาม ความอ่อนหวานตระ- การตา สูงด้วยจริยธรรม จึงยกย่องกัน ให้เป็น หนังสือเด็กที่ดีเยี่ยมของโลกเล่ม หนึ่ง.

Book Week, Book Festival and Book Fair

ข้าพเจ้าจึงใช้คำภาษาอังกฤษ เพราะ ฟังกระชับและคำรวมความหมายได้แนบ- เนียน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เพียงจะมีขึ้นเป็น ครั้งแรกในประเทศไทย.

คงได้กล่าวแล้วว่า สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย กำหนดเอาระหว่างวันที่ ๑-๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็น "สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" คือ The National Book Week ซึ่งจะดำเนินการเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ ความจริงนั้นยูเนสโกเรียกร้องให้ช่วยกันทำการเฉลิมฉลอง "ปีหนังสือสากล" ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ในฐานะที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เป็นองค์การที่มีใช้ของรัฐบาล คือ non-government organization และมีใช้องค์การธุรกิจ และที่ดำรงทรงอยู่ได้ก็ด้วยอุปการะทางการเงินจากมูลนิธิเอกชนเท่านั้น ยังหาได้มีอุปการะทางการเงิน เป็นกอบเป็นกำจากรัฐบาลแต่อย่างใดไม่ เพียงแต่รัฐบาลตั้งใจจะช่วยเหลือไว้ แต่ยังไม่เป็นจริงเป็นจริงจังขึ้นมาได้ และด้วยมีงบประมาณการเงินอันจำกัด จึงจะระดมทำการเฉลิมฉลองให้เป็นการใหญ่เอาใน "สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" เพียง ๗ วันเท่านั้น นี่อย่างเดียวกันที่จะต้องดำเนินการตลอดปี คือ การประกวด การแต่งหนังสือ บางประเภท ส่วนทางฝ่ายรัฐบาลนั้น แลละ คงจะต้องดำเนินการไปตลอดทั้งปี เพราะมีแหล่งทรัพยากรทางการเงิน และบุคลากร ที่

เพียงพอ และสมบูรณ์ กว่าของสมาคมฯ เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายขององค์การโลก.

กล่าวโดยย่อ ระหว่าง "สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" นั้น เราจะดำเนินการให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ไปตั้งร้านจำหน่ายหนังสือ โดยขายหนังสือคงราคาทุกรายการ ขนทบบริเวณสนามหญ้าของหอสมุดแห่งชาติ* กิจกรรมอนัน นั้นได้ว่าเป็น Book Fair.

ส่วน Book Festival นั้น กำหนดจะให้ทีมงานมหกรรมเกี่ยวกับวรรณกรรมของชาติ ขนทบบริเวณสนามหญ้าของหอสมุดแห่งชาติเช่นเดียวกัน ซึ่งตั้งใจหมายมั่นจะให้เป็นการดึงดูดผู้คนให้ไปชุมนุมมหกรรมแล้วจะได้ซื้อหนังสือหนึ่งหากัน โดยเฉพาะในวันวรรณคดี ทีมมหกรรมทั้งทางดนตรีและนาฏศิลป์จะแสดงให้ชมอยู่กลางสนามหญ้าอันเรียงราย ล้อมรอบไปด้วยร้านจำหน่ายหนังสือ ซึ่งผู้คนจะชอหาได้ทันที.

วงดนตรีที่จะแสดง กลาง สนามหญ้า บริเวณหอสมุดแห่งชาติ ข้าพเจ้ากำหนดให้เป็นคนไทยทั้งสิ้น เพื่อช่วยกันผลักดันปวงชนชาวไทย และจะกำหนดให้เล่นทั้งเพลง ทั้งร้อง ทั้งรำ ที่เกี่ยวกับวรรณคดีประจำชาติทั้งสิ้น อาทิ:—

* ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นโรงละครแห่งชาติ สังกัดศาลา และหอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และบริเวณที่เขียวขังด้วย.

๑. วงดนตรีของธนาคารไทยพาณิชย์ ภายใต้การนำของ ศาสตราจารย์ อารณ กฤษณามระ ทดลองรับเชิญที่จะแสดงละคร ตอนหนึ่งของราชาธิราช อันเป็นวรรณกรรมประจำชาติเล่มหนึ่ง โดยยื่นข้อเสนอที่จะช่วยออกค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และเลี้ยงดูศิลปินสมัครเล่นเอง ทั้งสิ้น นับว่าเป็นการแบ่งเบาภาระของสมาคมไปไ้มาก เพราะสมาคมซึ่งได้รับเงินอันจำกัดจากรัฐบาล ไม่มีงบประมาณพอสำหรับใช้จ่ายสอยให้ และทั้งยังจะได้เชื้อเชิญวงดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงมาร่วมในงาน มหกรรมวรรณกรรม ครึ่งนอกทวย ซึ่งจะมีการแสดงวันละ ๒ วง ตอนเช้าวงหนึ่ง และตอนบ่ายวงหนึ่ง ทั้ง ๑ วัน จึงจะนับรวมเป็น ๑๔ วง.

อนึ่ง สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ยึดปรัชาญาว่าด้วยความเข้าใจอันดีระหว่างชาติต่าง ๆ อันเป็นหลักการ ของยูเนสโก อีกอย่างหนึ่ง จึงจะเลือกหนังสือที่สําคัญถึงความคิดต่อสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านมาทำการประกวดให้อ่านกัน อาทิ ราชาธิราช อันเกี่ยวกับพม่า, สามก๊ก อันเกี่ยวกับจีน, “เสียงพิณเสนาะไ้ในพม่า” ซึ่งคนแต่งเป็นญุ่น แต่เรื่องราวเกิดในพม่า, “มาแต่กระยาหนั” เป็นเรื่องของสองวัฒนธรรม

คือ ในอังกฤษ กับ สหรัฐ และ “พระร่วง” อันปลุกใจให้รักชาติบ้านเมือง และเรื่องอื่น ๆ อีกเป็นค่น.

๒. นอกจากนั้น ยังได้ทำการทนายตามวงดนตรีเสนาะกวิยางค์ ภายใต้การนำของคุณเจริญใจ สุนทรวาทิน ไว้แล้ว และจะได้ทนายตามวงดนตรีมีชื่อเสียงที่มีอุคมการที่จะพยุงและผูกงคิดปัวตนนธรรมของไทยทั้งหลาย อาทิ ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร และอื่น ๆ อีกต่อไป ซึ่งทั้งการร้องและการว่าจะพาคึงถึงความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศชาติต่าง ๆ และความสวสคตงคามของหนังสือเรื่องต่าง ๆ ด้วย.

งานมหกรรมในระหว่าง “สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” หากได้จำกัดแต่การดนตรี และนาฏศิลป์ อันเกี่ยวกับวรรณคดีประจำชาติของเราเท่านั้นไม่ ยังจะกำหนดให้มีกระบวนการ แห่งตัวละครสำคัญในวรรณคดีด้วยการแต่งเครื่องเินไปตามท้องถิ่นและชุมชนสำคัญ ๆ ขางแห่ง ให้ประชาชนผู้คนชม เป็นการชักชวนเชื้อเชิญให้เกิดสนใจในหนังสือ แล้วไปแสวงหาพากันอ่านไ้อีกทางหนึ่ง.

อนึ่ง เป็นที่น่ายินดีที่ใดทราบว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้

กำหนดหมายไว้ที่จะถวายยังคมทูลเชิญ
ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์เสด็จมาทรงเปิด
งาน "สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" หรือไม่ก็
ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี.

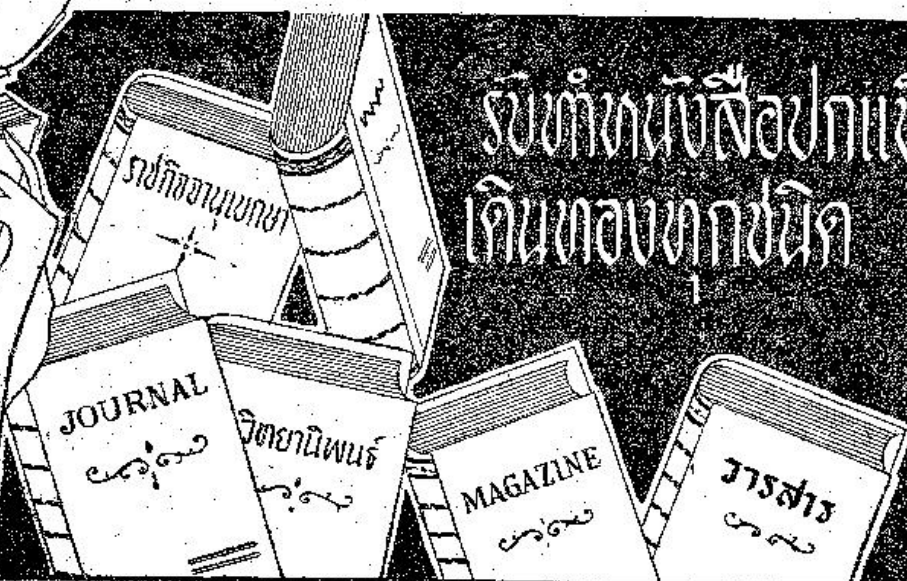
ในการร่วมมือเฉลิมฉลอง "ปีหนังสือ
สากล" นี้ ฐานะที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกัน

หนังสือและห้องสมุดอยู่โดยตรง สมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย จึงได้บากบั่น
พยายามทำอย่างดีที่สุด เท่าที่กำลังเงิน
และบุคลากรมีอยู่ และที่จะแสวงหามาได้
อีก ด้วยจุดหมายอันเคยว่เกิดมั่นคงที่จะ
สำแดงให้เล็งเห็นถึง :-

บทบาทของหนังสืออันมีต่อสังคม และ
ห้องสมุดคือพลังอันใหญ่ยิ่งของการศึกษา.

วันชัย

ตีพิมพ์ที่ 9/82-83 ถนนสีหรัสาร-หัวขวาง ซอยสมบุญนพัฒน์
ต.สามเสนใน อ.พญาไท พระนคร

รับทำหนังสือปกแข็ง
เงินทองทุกชนิด

THAILAND'S NATIONAL BOOK WEEK

Chun Prabhavi – vadhana

Vice President, Thai Library Association

The General Conference of Unesco, at its sixteenth session decided by acclamation on 9 November 1970 to proclaim International Book Year in 1972.

The objective of International Book Year is to focus attention on the role of books in society, because books today have become one of major media of mass communication. Even with the rise of the electronic media of radio and television in the contemporary world, but the fact is that books have maintained and even expanded their influence; and, among the mass media, the book remains to still be the essential tool of knowledge.

Also, in the developing world there is a desire for a new concerted effort to make more effective application of books for economic and social development. Therefore, books are seen as a way of keeping pace with new technological advances; more particularly, they provide an opportunity for learning new skills or perfecting older ones. This only testifies to the fact that scientific books may play a great part in the development of industries in the developing countries, as Thailand, for instance.

Unesco proposes that the main issues affecting books in society today should be as themes of International Book Year, e.g.

1. Instilling reading habit among youths.
2. Production and distribution of books, including the development of libraries.
3. Encouragement of authorship and translation, with due regard to copyright.

4. Books in the service of education, international understanding and peaceful cooperation.

The Thai Government's participation in the celebration of the International Book Year in 1972 is the responsibility of Thailand's National Commission for Unesco. But the Thai Library Association, as being a non-governmental and non-profit organization is giving hand in whatever way it can, to the best of its capability, as its financial status warrants. As a matter of fact, all along these year the maintenance of its functioning operation in the fields of books and libraries has been made possible only through the courteous financial support of the Asia Foundation.

Therefore, in cooperation with Unesco's International Book Year and as a non-governmental as well as non-profit organization, the Thai Library Association has designated 1-7 April 1972 as "National Book Week" replete with Book Festival and Book Fair; all of these efforts will ever be launched for the first time in Thailand.

Instilling Reading Habit Among Youths

Mindful of the fact that TV is the most effective media, through which it can hold an audience of many hundred thousands, and even millions in number, each program, it is then planned to stage a TV play entitled "The Song That Krishna Teaches Her Son" on April 7,

evening during the National Book Week, at Army TV, Channel 7. I write this play with the sole purpose to bring forth to the public the greatness of books and the worthiness of libraries. There will be strictly no prompter as well as no ads in the production; and it will be performed by students themselves, while the theme of the play is about their concern.

Another category in stilling reading habit among youths the Thai Library Association will launch book reading contests among school students all over the country. These contests consist of variety of types, kinds, calibers and levels with the real concept of having youths taking to the books, which is considered most significant. The detailed information will be announced when the time comes, after receiving definite allocation from the government in the acceptance and recognition of the Association's designated "National Book Week, Book Festival and Book Fair."

Production and Distribution of books

When one already plants into the minds of youths reading habits, one naturally has duty to furnish them with necessary tools for operation. This comes to *Production and Distribution of Books*.

In book production, we will encourage authorship by giving prizes to good books, both fiction and non-fiction, published in the duration of 3 recent years, as well as issuing certificates of acceptance and recognition of the Association to worthwhile books that are recommended to be read by the public. This will also include translation work, with due regard to copyright.

As for distribution of books, it will be operated by means of *Book Fair* in which as many as book publishers and

book dealers in the twin cities will be invited to sell their book, definitely at half price, on the ground of the National Library; and also on that occasion, which will take place during the National Book Week, 1-7 April 1972 there will be *Book Festival* in which 14 full Thai classical orchestras will perform in the middle of the compound surrounded by various book stalls, only pieces garnered from popular national literature, musically, vocally, as well as theatricals; two orchestras a day, one in the morning and one in the afternoon. This is intended as an effective means of attracting the public to come buying books.

Still, there are two more ways to bring the people to books. One is through the medium of parading well-known characters, with full costumes, of the popular national literature gliding along certain streets and exhibiting action at some famous rendez-vous of Bangkok. And the other is to distribute 2 books to all the public and school libraries all over the countries, and they are:

1. "The Harp of Burma" which is intended to promote peace and human understanding, while it is a Unesco recommended book for that purpose.

2. "Little Lord Fauntleroy" which is considered one of the world's greatest children literature in the sense that it will serve as a model for children to behave in life with emphasis on kindness, good manner and gracious respect to the elder; and most significant is human understanding.

The Development of Libraries

After having instilled to youths reading habit and convinced them to realize the great value of books, it is imperative to take them to the source of

books where they can find them. Here comes the real function of a library.

While the well-planned library development is also an item included in the Program of Action suggested by Unesco; it is good fortune of Thai Library Association to be able to set up a model public library, with my initiative and through gracious contribution of Mr. Uden Tejapaipulya, owner and managing-director of the Metropolitan Bank of Bangkok.

This very model public library is located at 1740 Phetburi Extension street near the Japanese Embassy with two-story space in a new modern building complete with children's corner. The location is an ideal one for a library, with an existence of several schools, both public and private, functioning in the neighborhood; it is expected that the library service will be duty extended to them. Thai Library Association furnishes technical know-how as well the provision of a qualified chief librarian.

While the preparation and arrangement of the new library is under way; the functioning operation will be forthcoming. But the official opening will be sometime during the National Book Week, to be in line with the commemoration of the International Book Year.

In conclusion, books are effective tools of knowledge. Books make man great. Great men are, to a great extent, those who approach and make use of books. Men who know books and are near books do not necessarily go to university to be educated, as Thomas Carlyle ever wisely says: "the university of to-day is the collection of books."

To commemorate the International Book Year as well as the operation of the "National Book Week," the Thai Library Association wishes only to display the summation of the whole concept:

1. The role of books in society; and library is the source to make access to books.
2. Library is a true strenght in education.

คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างประเทศ

สุข พงษ์สถิตย์

สำนักข่าวสารอเมริกัน พระนคร

ก. คำนำ

การประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๔ กำหนดหัวข้อประชุมว่า "การจักงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" หัวข้อนี้เป็นงานส่วนหนึ่งของงานปีหนังสือระหว่างประเทศ.

งานปีหนังสือระหว่างประเทศ จัด
ตลอดปี ๒๕๑๕.

งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จัด
ระหว่างวันที่ ๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕.
เนื่องจากงานสองงานนี้เกี่ยวเนื่องกัน จึงสมควรจะไตร่ตรองโดยย่อของ "คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างประเทศ" ไว้บ้าง คิดว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น.

ขอแจ้งไว้ก่อนว่า โครงการและเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะกล่าวถึงเหล่านี้ บางอย่างคณะกรรมการก็ตกลงจะจัดทำ บางอย่างก็กำลังพิจารณา และจะพิจารณากันอยู่ต่อไป.

ที่นำมาเล่าสู่กันฟัง ก็เพื่อมุ่งหวังเป็นความรู้ เป็นแนวทาง ให้ความคิดกว้างขวางออกไปเป็นประโยชน์เพิ่มเติมแก่หัวข้อการประชุมประจำปียิ่งขึ้น.

ข. คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ

วัตถุประสงค์ของการจัดปีหนังสือระหว่างชาติ การจัดทำหนังสือระหว่างชาติ เป็นการตอบสนองคำเชิญชวนขององค์การการศึกษา สหประชาชาติ ที่เสนอให้ประเทศสมาชิกร่วมฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ โดยประกาศปี ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ ซึ่งเรื่องคณะกรรมการแห่งชาติ ได้เห็นชอบด้วยแล้ว และได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติขึ้น ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการ สมาคมองค์การ และบริษัท ห้างร้าน ที่เกี่ยวข้องกัย

การหนังสือ รวม ๒๕ ท่าน มีการประชุม ๒๕๑๔ ณ ห้องประชุมของรัฐมนตรีว่า-
กันครั้งที่ ๑/๒๕๑๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน การกระทรวงศึกษาธิการ.

รายนามกรรมการ

๑. วัฒน อกัย จันทวิมล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการ
๒. นายบุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รองประธานกรรมการ
๓. คุณหญิงอัมพร มีสุข รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รองประธานกรรมการ
๔. นายเสรี สุขสถาพร แทนผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ
กรรมการ
๕. นางวลลภา ชาติประเสริฐ แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
แห่งชาติ กรรมการ
๖. นายทนต์ ศรีวิทย แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
กรรมการ
๗. นายเกรียง เขียมสกุล อธิบดีกรมสามัญศึกษา
กรรมการ
๘. นายจรูญ วงศ์สายัณห์ อธิบดีกรมวิชาการ กรรมการ
๙. นายนุ่ม อยู่ไวยธรรม แทนอธิบดีกรมศิลปากร
กรรมการ
๑๐. นายนพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา แทนเลขาธิการคุรุสภา
กรรมการ
๑๑. นายปวิญ แฉมนิล ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวง
อุตสาหกรรม กรรมการ
๑๒. นางสาวศรี ชุติวงศ์ ผู้แทนคณะกรรมการฝ่ายศึกษา
กรรมการ

๑๓. ทว. สิบปันท์ เกตุทัต	ผู้แทนคณะกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์
กรรมการ
๑๔. ศาสตราจารย์ ทว. ประชุม โคมฉาย	ผู้แทนคณะกรรมการฝ่ายสังคมศาสตร์
กรรมการ
๑๕. นายจำนง วัชฎกุล	และเป็นผู้แทนคณะกรรมการฝ่ายสื่อสาร
มวลชนด้วย กรรมการ
๑๖. พ.ท. หึงษ์เชบ โปะะภฤชณะ	นายกสมาคมภาษาและหนังสือ
กรรมการ
๑๗. นางแม่นมาส ชวลิต	นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
กรรมการ
๑๘. นายกำธร สติรกุล	ผู้อำนวยการองค์การคำคุณฐา
กรรมการ
๑๙. นายสมชัย วุฑฒิปรีชา	ผู้อำนวยการกองวางแผนการศึกษา
กรรมการ
๒๐. ม.ล. จันทนา นพวงศ์	ผู้อำนวยการกองเผยแพร่การศึกษา
กรรมการ
๒๑. นางบุญพริ้ง ต. สุวรรณ	ผู้แทนบริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
กรรมการ
๒๒. นายเปลื้อง ณ นคร	ผู้แทนบริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
กรรมการ
๒๓. นายสอ้าน วุฑฒิกรรมาภยา	ผู้แทนบริษัท ประชุมช่าง จำกัด
กรรมการ
๒๔. น.ส. เพลินพิศ แพร่พานิช	ผู้แทนบริษัท แพร่พิทยา จำกัด
กรรมการ
๒๕. คุณวิญจนา อินทรกำแหง	ผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ
กรรมการและ
เลขานุการ

๒๖. นางศรีน้อย โปวาทอง

กรรมการและผู้ช่วย

เลขานุการ

๒๗. นางสาวศิริ สุวรรณสถิตย์

กรรมการและผู้ช่วย

เลขานุการ

๒๘. นายชูสง่า อุทธิประศาสน์

แทนอธิบดีกรมการปกครอง

กรรมการ

๒๙. นายนิจ หิญาธิระนันท์

ผู้แทนกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม

กรรมการ

การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๑๔ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๔.

การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๑๔ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๔.

ยังจะมีการประชุมต่อไปอีกหลายครั้งกว่าจะถึงการจัดงาน.

ค. โครงการต่าง ๆ ที่มีการประชุม ปรึกษาหารือกัน

๑. โครงการจัดทำศูนย์พัฒนาหนังสือ
แห่งชาติ ของกรมวิชาการ.

มุ่งศึกษาหาวิธีส่งเสริม การผลิตหนังสือ
เล่มให้มีปริมาณและคุณภาพมากขึ้น ใน
ปี ๒๕๑๕ - ๒๕๑๗ จัดตั้งคณะกรรมการ
พัฒนาหนังสือแห่งชาติขึ้นดำเนินงาน ตั้ง
อัตราเจ้าหน้าที่ และตั้งสำนักงานชั่วคราว
ในกรมวิชาการ.

๒. โครงการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
และการประกวดหนังสือ ของสมาคมห้อง
สมุดแห่งประเทศไทย.

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ๑-๗ เมษายน
๒๕๑๕.

ประกวดหนังสือ ที่มีคุณค่าทางการ
ศึกษาและวัฒนธรรม ทั้งสำหรับเด็กและ
ผู้ใหญ่.

ประกวดการอ่าน สำหรับนักเรียนทั้ง
ร้อยแก้วและร้อยกรอง.

๓. งานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ แห่ง
ประเทศไทย ขององค์การคำคุรุสภา.

จัดที่โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว เป็น
งานใหญ่นอกจากแสดงการพิมพ์ ยังมี
นิทรรศการถึงเรื่อง ปีหนังสือ ระหว่างชาติ
ด้วย พิธีเปิดงานนี้ปลายเดือนมกราคมนี้

จะเป็นพิธีเปิดการฉลองยี่หนึ่งล้านแห่งชาติ
ด้วย โดยจะไต่กรายบังคมทูลอัญเชิญ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเปิดงาน.

๔. คำขวัญสำหรับยี่หนึ่งล้านแห่งชาติ
และตรายี่หนึ่งล้านระหว่างประเทศ รวมทั้ง
การสร้างสัญลักษณ์ เป็นภาพประกอบ.

ตราหนึ่งล้านระหว่างประเทศ ยูเนสโก
เสนอแบบ แลมีคำว่า Books for all เพื่อให้
ดัดแปลงเป็นแบบไทย เพื่อใช้เป็นคำขวัญ
ด้วย คำขวัญยี่หนึ่งล้านระหว่างชาติ มีเสนอ
มาบ้างแล้ว คือ อ่านแล้วฉลาด, หนึ่งล้าน
คู่กับชีวิต, หนึ่งล้านคือทรัพย์สินประเสริฐ,
หนึ่งล้านสำหรับทุกคน, หนึ่งล้านพาไปหา
ความสว่าง, หนึ่งล้านพาก้าวหน้า, หนึ่งล้าน
ช่วยสร้างชีวิต, หนึ่งล้านเพื่อทุกคน, หนึ่ง
ล้านคือเพื่อนแท้, รักก้าวหน้าอย่าห่าง
หนึ่งล้าน, หนึ่งล้านพาสายตาไกล, วิชาอยู่ใน
หนึ่งล้าน, ชีวิตจะอยู่ที่หนึ่งล้าน.

๕. โครงการจัดทำหนังสือชุดภาษา-
ไทยสำหรับเด็ก ของสมาคมภาษาและ
หนังสือ.

มีโครงการระยะยาวและระยะสั้น และ
สัมมนาหาข้อมูลเป็นแนวทาง หนังสือชุดนี้
อาจจะประกอบด้วยหนังสือเก่าที่มีผู้เขียน
ไว้แล้วหรือเขียนขึ้นใหม่ จัดพิมพ์ใหม่ชื่อว่า
“หนังสือชุดสำหรับเด็ก”.

๖. โครงการจัดพิมพ์ผลงานของประ-
เทศไทยในยี่หนึ่งล้านระหว่างประเทศ ของ
สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการ แห่ง
ชาติ.

จัดรวบรวมผลงานพิมพ์เป็นภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ อย่างละ ๕๐๐ เล่ม เพื่อ
แจกไปยังองค์การหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.

๗. การจัดทำสถิติปีที่ระลึก สำนัก-
งานเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติ.

โดยขอให้กรมศิลปากร ออกแบบ เมื่อ
ได้พิจารณาแล้ว ให้ส่งไปยังกรมไปรษณีย์-
โทรเลขดำเนินการ.

๘. โครงการสำรวจหนังสือที่จัดพิมพ์
ในประเทศไทย ของสมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย.

สำรวจโดยวิธีส่งแบบข้อสอบถาม เพื่อ
ให้ทราบถึงเนื้อหาของหนังสือที่ จัดพิมพ์ใน
ระยะ ๑๐ ปี เพื่อใช้ในการวางโครงการ
ผลิตหนังสือรายงานนี้จะพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม.

๙. การหาทุน โดยมีปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ เป็นประธาน.

เงินค่าใช้จ่ายในการฉลองยี่หนึ่งล้าน
ระหว่างประเทศ ส่วนหนึ่ง จะได้จาก
งบประมาณ ที่ขออนุมัติในงบประมาณ
๒๕๑๕ อีกส่วนคงจะได้จากบริษัทห้างร้าน

ต่าง ๆ ขณะนี้ บริษัท ไทยวัฒนาพานิช
ก็ได้กรณามอบเงินค่าใช้จ่ายในงานฉลองนี้
แล้วเป็นมูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท.

๑๐. การโฆษณาเผยแพร่การทำงาน
ปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ ทางสื่อมวลชน.

หน่วยที่ดำเนินงานคือ สถาบันวิทยุกระจายเสียงของหน่วยราชการต่าง ๆ ทุกแห่ง
สถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ
โดยกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้ประสานงาน
ขอความร่วมมือในการดำเนินงาน.

๑๑. โครงการจัดแบบเรียนและเครื่อง
เขียนให้นักเรียนประถมศึกษา ของกรม
สามัญศึกษา.

จัดแบบเรียนทุก ๆ วิชา ตามที่กระทรวง
ศึกษาธิการกำหนดและเครื่องเขียนพอสมควร
ไว้ประจำชั้นเรียน เพื่อให้เด็กได้ใช้
เรียนโดยทั่วถึงใน ป. ๑ และ ป. ๕ ก่อน
แล้วจึงให้ชั้นอื่น ๆ ต่อเนื่องกันไปทุก ๆ ปี
จนครบทุกชั้น.

๑๒. โครงการพัฒนาระบบและบริการ
ห้องสมุด ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

โครงการพัฒนานานไตรศกทำขึ้นเมื่อ พ.ศ.
๒๕๐๘ แบ่งย่อยออกไปได้ ๖ โครงการ
คือ:—

๑. โครงการพัฒนาหอสมุดแห่งชาติ.

๒. โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน.

๓. โครงการพัฒนาห้องสมุดประชาชน.

๔. โครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัย.

๕. โครงการพัฒนาห้องสมุดเฉพาะ.

๖. โครงการพัฒนา การศึกษาวิชา
บรรณารักษศาสตร์.

ขอให้คณะกรรมการยืนยันในหลักการ
ที่ว่า “ห้องสมุดเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง
ในการพัฒนาการศึกษาเศรษฐกิจ และ
สังคมของชาติ และเป็นเครื่องช่วยส่งเสริม
การอ่าน การผลิตหนังสือของประเทศ
ด้วย”.

ขอให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรี เพื่อ
พิจารณารับรองหลักการและพิจารณาจัด
สรรงบประมาณเพื่อดำเนินการห้องสมุดให้
ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้.

๑๓. การแสวงหาหนังสือวิทยาศาสตร์
เคลื่อนที่ ของคณะกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์.

นำหนังสือเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าทาง
วิทยาศาสตร์ภาษาไทยที่เขียน แต่ง แปล
เรียบเรียง ที่พิมพ์เสร็จ ก่อน และ ในปี

๒๕๑๕ จำนวนไม่เกิน ๒,๐๐๐ ชื่อ ไป
แสดงในจังหวัดต่าง ๆ แห่งละไม่เกิน ๓
วัน มีคณะเจ้าหน้าที่ดำเนินการ.

๑๔. โครงการจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยว
กับวัฒนธรรมไทย ของคณะกรรมการฝ่าย
วัฒนธรรม.

พิมพ์หนังสือ ๒ ชุด ชุดแรกภาษา
อังกฤษ ชื่อ Some Aspects of Cultural
Project in Thailand จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม.

ชุดที่ ๒ ชื่อ “โบราณสถานสุโขทัย”
(Sukhothai Monuments) พิมพ์เป็น
ภาษาไทย และอังกฤษ อย่างละ ๒,๐๐๐
เล่ม.

๑๕. โครงการ พิมพ์หนังสือชุดส่งเสริม
การอ่าน สำหรับ นักเรียน ชั้นประถม
ของกองตำรา กรมวิชาการ.

คัดเลือกหนังสือ ที่ควรจะมีพิมพ์เป็นชุด
มาแยกเป็นหมวดภาษาไทย, สังคมศึกษา
และวิทยาศาสตร์ พิมพ์อย่างละ ๓๐,๐๐๐
เล่ม เช่น กระดาษน้อย, ดอกสร้อยสุภาษิต
ประกอบภาพ, ภาพภาษาไทย, ลูกสัตว์
ต่าง ๆ, อาชีพชาวไทย, ความลับของ
ธรรมชาติเล่ม ๑, ความลับของธรรมชาติ
เล่ม ๒ เป็นต้น.

๑๖. โครงการผลิตหนังสือสำคัญ ๆ
ทางการศึกษา กรมต่าง ๆ ในกระทรวง
ศึกษาธิการ.

หน่วยศึกษานิเทศก์ ของกรมสามัญ
ศึกษา กรมวิสามัญศึกษา กรมการฝึกหัด
ครู และกรมอาชีวศึกษา จะผลิตหนังสือ
สำคัญ ๆ ที่มีคุณค่าทางการศึกษา ใน
ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕ และจะประทับใจ
หนังสือระหว่างชาติ ในงบประมาณ
ประจำปีของกรมต่าง ๆ.

๑๗. โครงการจัดพิมพ์ รวบรวมบทความ
เรื่องความคิดใหม่ ๆ และเทคโนโลยี
ทางการศึกษาของกองการวิจัย กรมวิชา
การ.

รวบรวม และคัดเลือกบทความ จาก
วารสารต่าง ๆ จัดพิมพ์เป็นเล่ม ยาวประ
มาณ ๓๐๐ หน้า จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐
ฉบับ.

๑๘. โครงการจัดพิมพ์คำคมทางการ
ศึกษา ของคณะกรรมการฝ่ายศึกษา.

รวบรวมคติคำคมทางการศึกษาทั้ง
ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ประมาณ
๑๐๐ บท ทั้งของไทยและของต่างประเทศ
มีความยาวประมาณ ๕๐ หน้า จำนวนพิมพ์
๒,๐๐๐ ฉบับ.

๑๕. การตรวจคัดลอกเพื่อการอ่านหนังสือ
ของกระทรวงศึกษาธิการ.

กรรมการฝ่ายศึกษา ขอเสนอต่อคณะ
กรรมการ ปีหนังสือ ระหว่างชาติ เพื่อนำ
โครงการนี้เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ
ให้มีหนังสือประกาศเชิญชวนไปยังกรมใน
สังกัดและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ทั่วประเทศ ให้สนับสนุนการสอนด้วยวิธี
ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้า ศึกษาเพิ่มเติม
ด้วยตนเอง เพื่อ ปลูกฝังนิสัย ให้รู้จักค้น
คว้าหาความรู้จากหนังสือ ให้มีความคิด
ริเริ่มและเกิดความรักในการอ่าน อันจะ
เป็นคุณสมบัติที่มีค่ายิ่งของเยาวชนทุกคน.

๖. ข้อเสนอกิจกรรมเพิ่มเติมในการจัด งานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ

๑. ตั้งวัตถุประสงค์ว่าเราจะส่งเสริม
อะไรภายในงานหนังสือ จัดสร้างคำขวัญ
ขึ้น ๑๒ คำขวัญ โฆษณาออกเดือนละ
คำขวัญตลอดทั้งปี เพราะถ้าคำขวัญเดียว
อาจจะเบื่อเสียก่อน ให้ใช้คำขวัญหนึ่งต่อ
หนึ่งเดือน คำขวัญส่งเสริมการอ่านหนังสือ
ชักจูงให้อ่าน ให้ใช้หนังสือเป็นของขวัญ
เป็นอาทิ นอกจากคำขวัญให้สร้างสัญลักษณ์
ลักษณะ เป็นภาพประกอบทั้ง ๑๒ คำขวัญ.

๒. คำขวัญขอให้สถานีโทรทัศน์ทุก
แห่งออกเผยแพร่ให้ทุกวัน ถ้าทำได้ หรือ
สัปดาห์ละ ๓-๔ วัน ต่อสถานีโทรทัศน์
แต่ละแห่ง ทางสถานีวิทยุช่วยโฆษณาเป็น
ประจำวันเดือนหนึ่งเปลี่ยนคำขวัญครั้งหนึ่ง
ขอให้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ แม้กาขึ้น
วารสาร ทุกฉบับ ช่วยลงพิมพ์ให้เดือนละ
๓-๔ ครั้ง ตามแต่ละลงได้ ผลักเปลี่ยน
กันไป คนก็จะได้อ่านไปเอง ส่งผลได้
ให้โรงภาพยนตร์ฉายคำขวัญให้เท่าที่เขา
จะแทรกได้ ทั้งในกรุงเทพ ฯ และท้องถิ่น
ต่างจังหวัด.

๓. หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ จะ
เป็นนวนิยาย ยันเทิง สารคดี หนังสือแจก
ในงานต่าง ๆ ที่พิมพ์ในขึ้นให้ใส่คำขวัญ
ให้ด้วย สมุดที่ขายก็ให้ใส่คำขวัญทุกเล่ม
จะทำให้คำขวัญแพร่หลายขึ้นเป็นหนังสือ
ระหว่างชาติอีกด้วย.

๔. ชักจูงให้แจกของรางวัล ของขวัญ
กันเป็นหนังสือในขึ้น ใคร จะแจก ของ
ช่วยใด ให้ถึงหนังสือ หน่วยราชการ
จะแจกรางวัลใด ถ้าแจกเป็นหนังสือได้ก็
ขอให้พยายามให้เป็นหนังสือของขวัญปีใหม่
วันเกิด ของถวายพระบวชใหม่ เข้าพรรษา
ชักจูงให้มอบเป็นหนังสือแทน.

๕. ขอให้สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ ลดราคาคำขวัญพิมพ์หนังสือ เพื่อฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ ประมาณ ๕-๑๐ เปอร์เซ็นต์ โดยขอร้องให้โรงพิมพ์ใหญ่ๆ เป็นผู้นำในการลดราคาก่อน โรงพิมพ์อื่นๆ ก็คงจะลดตาม เพื่อส่งเสริมให้คนใช้หนังสือเป็นของแถมกันในงานต่างๆ.

๖. ขอร้องให้ โรงงานกระดาษ บริษัทค้ากระดาษ โรงกระดาษ ให้คิดไว้ในราคาไม่เกินคันละ ๗,๒๐๐ บาท ตลอดปี ๒๕๑๕.

๗. ขอให้รัฐบาลพิจารณาลดหย่อนภาษีศุลกากรฟิล์ม และน้ำยาอุปกรณ์ที่จะมาใช้ทำแม่พิมพ์ และกล้องถ่ายภาพแม่พิมพ์ ซึ่งขณะนั้นต้องเสียภาษีเท่ากับฟิล์มถ่ายรูปธรรมดา หรือกล้องถ่ายภาพธรรมดาอันถือว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย.

๘. ให้หอสมุดกลาง ช่วยเหลือรับเป็นแหล่งกลาง ป้อนเรื่องให้คนขอไปพิมพ์ โดยให้รับเรื่องจากผู้แต่ง ซึ่งยังไม่ทราบว่าจะมีผู้ใดอยากพิมพ์ ใครแต่งเรื่องอะไรไว้ ประสงค์จะให้มีการพิมพ์เอาเรื่องไปให้หอสมุดกลางตรวจแก้ ทำเป็นต้นฉบับไว้ ผู้ใดขอพิมพ์ก็จะให้เขาเลือก

ไปพิมพ์ได้ และทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางรับแลกเปลี่ยนหนังสือ ผู้ใดใครรับแจกไปบ้าง อาจเอาหนังสือไปแลกเปลี่ยนเป็นรายการอื่นที่ยังไม่มีใครเพื่อรับหนังสือบ้าง ไปจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนเล่มอื่นที่ตนไม่มี จะทำให้การแจกหนังสือได้แพร่หลายขึ้น เพื่อไม่ต้องเกรงว่าจะไปชักชวนผู้รับเคยมีหนังสืออยู่แล้ว.

๙. ชักจูงให้ร้านขายหนังสือลดราคาหนังสือ ยกเลิกการแข่งขันลดราคาขายกัน โดยลด ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ให้ใช้วิธีแถมหนังสือแทน เพื่อให้หนังสือถึงมือผู้อ่านมากเร็วขึ้น และเพื่อรักษาตลาดหนังสือให้มั่นคง การลดราคาขายพิเศษ ให้ลดเฉพาะการขายในงานต่างๆ เป็นพิเศษ ไม่ใช้ลดตลอดเวลาที่หน้าร้าน หนังสือที่พิมพ์ในปีหนังสือระหว่างชาตินี้ ขอให้ตั้งราคาขายให้ต่ำ.

๑๐. ขอให้ทางกรมไปรษณีย์โทรเลข, ร.ส.พ., และผู้รับขนส่ง ลดราคาค่าส่งหนังสือเป็นพิเศษในระหว่างปีหนังสือตลอดปีประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ และทางคณะกรรมการ อาจจัดพิมพ์ตราจำหน่ายเพื่อให้ภิกษุชนหรือหนังสือที่ส่งทางไปรษณีย์ หรือบริษัทขนส่งหนังสือ ต้องคิดค่า จึงได้ลด

ราคาค่าส่ง ตราที่พิมพ์จะเป็นรายไต่ของ คณะกรรมการ มาทำงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ.

๑๑. จัดรายการทางวิทยุโทรทัศน์ โดยตัวเองหรือ ส่งเสริมให้มีผู้จัดทำรายการถาม-ตอบ ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือ เพื่อรวบรวมเป็นการส่งเสริมให้ผู้คนอ่านหนังสือต่าง ๆ มากขึ้น.

๑๒. ขอร้องให้ผู้ผลิตสินค้าที่มีของแถม ในปีหนังสือนี้ แถมของเป็นหนังสือ เช่น ผู้ผลิตยาสูบ ผงซักฟอก น้ำมัน ที่ให้ของแถมเป็นของเล่นแข่งขันกัน ในปีหนังสือ ขอให้เขาให้ของแถมเป็น หนังสือ อย่างน้อยสัก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จะเป็นของเล่นของใช้บ้างก็ได้ แต่ขอให้มีเป็นหนังสือสักครึ่งหนึ่ง.

๑๓. ชักจูงให้มีการจำหน่ายหนังสือ ด้ ๆ ขึ้น ในปีหนังสือระหว่างชาติ โดยขอให้สถาบันการเงินหน่วยราชการ หรือ สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำขึ้นเป็นพิเศษ วารสารใดจัดทำฉบับพิเศษได้ก็ขอให้จัดทำในงานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ จะได้มีการจำหน่ายหนังสือภาษาไทยเล่มเล็กที่สุดขึ้น และในระหว่างนี้ หนังสือสารานุกรมในพระบรมราชูปถัมภ์ ก็อาจจะสำเร็จออกมาได้สักเล่ม จะถือได้เป็นการทำเพื่อฉลองปีหนังสือระหว่างชาติด้วย.

๑๔. เมื่อสิ้นปีอาจพิจารณารวบรวมหนังสือที่ผลิตมาตลอดปีฉลองหนังสือระหว่างชาติ และคัดเลือกให้รางวัลแก่หนังสือที่จัดทำขึ้นมาได้ดี ๆ.

คู่มือบรรณารักษ์

1. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divised by Melvil Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).
 2. Sears List of Subject Headings, ed. by Babara Marietta Westby. 9th. ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.
 3. แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวและดรรชนีสัมพันธ์ แปลจาก Dewey Decimal Classification and Relative Index (7 th. ed.), โดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๖. ๒๑๗, ๒๑๖ หน้า. ราคา ๑๐๐ บาท.
 4. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ชวลิต และคนอื่น ๆ. พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.
 5. วิธีคิดเลขหมู่ทศนิยมแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบทศนิยม, โดย ลมุล รัตดากร. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.
 6. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตดากร และคนอื่น ๆ. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๑๗๐ หน้า. ราคา ๑๐ บาท.
- บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๖ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ หรือหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด เชิญขอรายละเอียดได้ที่ เลขาธิการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ขนาดเคสส่งจำข ป.ณ. บางลำพู กรุงเทพฯ ๑ ๒.

หุ่น

วิทย์ พิลกันเงิน

ตามความหมายของคำว่า “หุ่น” หรือ “Puppet” นั้น คือ “รูปคนเล็กๆ แขนงทุกตัว ที่เคลื่อนไหวได้โดยใช้เชือก หรือเส้นใยอื่น ๆ ผูกโยงกับส่วนต่าง ๆ ของตัวหุ่นนั้น เช่น ละครจำลอง (Mock drama) หุ่นชักใย (Marionette), หุ่นมือ (Hand Puppet) ตลอดจน หุ่นจีน, หุ่นไทย และหุ่นกระบอกเป็นต้น”.

หุ่น เป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นอยู่ในประเภทของอุปกรณ์การสอน ซึ่งอาจจัดเป็นกิจกรรมพิเศษตามโอกาสต่างๆ การแสดง หุ่นนั้น จะต้องประกอบด้วยอุปกรณ์ คือ ตัวหุ่น, เวที, คนเชิดหุ่น และอาจจะต้องใช้เพลงประกอบบ้าง อย่างไรก็ดีตาม การแสดงหุ่นเป็นการแสดงที่น่าสนใจและสนุกสนานมากสำหรับเด็ก ๆ และอาจใช้เด็กบางคนเป็นผู้เชิดหุ่น หรือจัดให้มีการแสดงหุ่นขึ้นคณะหนึ่งในโรงเรียนก็ได้ คำใช้ยากก็ไม่มากนัก สันแต่ว่ามีความต้องการมาน้อยเพียงไร นับว่าเป็นการแสดงที่ประหยัดมาก.

แต่การแสดงหุ่นเหมาะ กับในชั้นขนาดเล็กที่มีจำนวนผู้ดูราว ๑๐ ถึง ๒๐ คน หรืออาจถึง ๓๐ คน ถ้ามากกว่านั้นอาจไม่ได้ผลตามที่ต้องการ เพราะขนาดของตัวหุ่นไม่ใหญ่พอจะเป็นที่สนใจได้ทั้งเวลาที่ขนาดย่อมพอเหมาะ กับตัวหุ่นเท่านั้น จึงเป็นสิ่งควรตระหนักไว้ด้วย.

หุ่นมีหลายแบบ มีตั้งแต่สร้างง่าย ๆ ใช้ทุนทรัพย์น้อย ไปจนถึงมีการมวีสร้างอย่างซับซ้อนยากยิ่งขึ้น และใช้ทุนทรัพย์มากจนเท่ากับสร้างละครที่แสดงด้วยคนจริงบนเวที ในประเทศไทยยังไม่มีคตินิยมมากนัก อาจจะเกิดมาจากความเชื่อถือในสมัยโบราณที่ถือว่าหุ่นเปรียบเสมือนพวกผีร้ายก็ได้ จึงมีอยู่เฉพาะพวกที่แสดงหุ่นกระบอกรับจ้างเท่านั้น หากจะนำไปใช้ในโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมหลาย ๆ อย่าง มิฉะนั้นอาจมีอุปสรรคก็ได้.

การแสดงหุ่นในต่างประเทศได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวางเพราะเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่โรงเรียนส่วนมากจัดขึ้นสำหรับ

นักเรียน สามารถใช้เป็นการทดลองของ กระบวนการเรียนรู้ได้วิธีหนึ่ง จากการวิจัยของบางประเทศปรากฏดังนี้ เช่น :-

๑) ช่วยให้คนเชิดหุ่นที่รูปร่างไม่สวย แต่เสียงก็ไพเราะมีการแสดงออกที่น่าภูมิใจมาก.

๒) สร้างทัศนคติที่ดีต่อสภาพชีวิตในวัยเยาว์ของตัวเอง.

๓) เสริมการรับรู้ทางประสาทสัมผัส (การมองเห็น การได้ยิน) ได้ดี.

๔) ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และจดจำได้รวดเร็ว.

๕) ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น และสร้างศรัทธาในทางวิชาชีพศึกษาได้.

กิจกรรมแสดงหุ่น

ประกอบด้วย หุ่น ในลักษณะที่สามารถทำเองได้, คนเชิดหุ่น, เวทีและเรื่อง ก็คือไปนี้ :-

๑. ตัวหุ่น ควรมีอย่างน้อย ๓ ตัวขึ้นไป เพื่อเหมาะแก่การแสดงตามท้องเรื่อง หุ่นส่วนมากควรอยู่ในลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้สะดวก รวดเร็ว เช่น แต่งเป็นคนชรา เป็นตำรวจ เป็นชายหนุ่มเป็นต้น มีผู้เปรียบเทียบกับ หุ่นที่

คือตัวละครที่สามารถแสดงได้ทุกบทบาท คือการเปลี่ยนเป็นตัวแสดงอื่น ๆ ได้นั่นเอง (ลักษณะของหุ่นแบบต่าง ๆ จะได้อีกในตอนต่อไป).

ลักษณะของหุ่นนั้น ถ้าเป็นประเภทง่าย ๆ ก็ไม่ต้องพิถีพิถันในเรื่องการตกแต่ง เพื่อให้สวยงามมากนัก ควรมีลักษณะง่าย ๆ แต่ให้ โกล้ไปทางประเภทขบขัน บางโรงเรียนมีหุ่นหนึ่ง เป็นหุ่นประจำโรงเรียน หุ่นตัวนี้ไม่เปลี่ยนแปลง เพราะเป็นหุ่นที่ใคร ๆ ก็ทำได้ เด็กในโรงเรียนนั้นจะเรียกชื่อ หุ่นที่ เมื่อ หุ่นตัวนี้ ไล่ ขึ้น มาบนเวที หมายความว่า เป็นตัวขึ้นโรง สำหรับเล่าเรื่อง ประสานเรื่องดำเนินเรื่องสุดแต่จะนำไปใช้ อาจได้รับการสถาปนาเป็นหัวหน้าคณะหุ่นด้วยซ้ำไป บางทีเรื่องกำลังดำเนิน ไปดี ๆ หุ่นตัวนี้ออกมาบอกว่า เพราะหุ่นตัวอื่นพูดไม่ชัดก็มี.

เพราะฉะนั้นการใช้หุ่นมากนักยิ่งไร่ สุกแต่ความจำเป็น ซึ่งคณะผู้จัดทำต้องมโนไหวพริบสักหน่อย.

๒. คนเชิดหุ่น ไม่ควรเกิน ๓ คน แต่โดยทั่วไปนั้น ใช้เพียง ๒ คน อีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยสำหรับส่งของ เปลี่ยนตัวหุ่น

เชิดพลิกขทพากย์เป็นคน คนเชิดกับคน พากย์อาจเป็นคนเดียวกัน หรือบางทีก็มีคน พากย์ต่างหาก ในกรณีนี้ คนพากย์กับ คนเชิดต้องรู้ใจกันดี มิฉะนั้นจะดำเนินเรื่อง ไปไม่สนุก แต่ถ้าเป็นคนเดียวกันก็ไม่มี ปัญหา.

คนเชิดหุ่นจะต้องรู้วิธีใช้หุ่น ไม่ว่าจะเป็น หุ่นชนิดใดก็ตาม จะต้องฝึกซ้อมให้เกิด ความเคยชินในการเชิดหุ่นแบบนั้น ๆ เช่น หุ่นชักโย ซึ่งมีเชือกโยงจากตัวหุ่นขึ้นไป ข้างบน คนเชิดจะต้องฝึกหัดให้ทำได้ว่า เส้นใตช่วยขยับอวัยวะส่วนใดของหุ่น การ แสดงอากษ์กริยาเป็นเทคนิคพิเศษที่จะเพิ่ม รสชาติในการแสดง ทำให้หุ่นมีชีวิตชีวา ขึ้นมาได้อย่างประหลาด แต่หุ่นชักโยแสดง ได้ยาก คนเชิดจะต้องซ้อมจนมีความ ขำนาญมาก.

คนเชิดหุ่นไม่จำกัดว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ ชาย แต่ถ้าเป็นคนพากย์ด้วย จะต้องหัด ทำเสียงให้หลายเสียง เสียงพากย์ก็สำคัญ ไม่น้อยเพราะเป็น บุคลิก ลักษณะ ของหุ่น โดยเฉพาะ.

๓. เวที อาจใช้โต๊ะธรรมดาก็ได้ แต่มีฉากบังด้านหลังไม่ให้เห็นคนเชิด บาง

ทีก็มีผ้าปูโต๊ะคลุมลงมาถึงพื้น แล้วคณะ ผู้แสดงนั่งถึยพนักใช้ผ้าปูโต๊ะเป็นฉากบังก็มี.

หรืออาจตั้งโต๊ะบังประตู ใช้กรอบ ประตูเป็นต่างโรงหุ่นก็ได้ ถ้าไม่ใช่โต๊ะก็ อาจใช้เกวียน ๒ ตัวหันที่นั่งเข้าข้างใน แล้ว ใช้ผ้าคลุมจากพนักพิงลงมาถึงพื้น การ ตกแต่งอื่น ๆ สุดแต่จะสะดวกและสวยงาม อย่างไรก็ได้ แต่ควรระวังไม่ให้เวทีสว ยงามมากเกินไป เพราะจะทำให้หุ่นหมด ความหมาย คือลดความเด่นของหุ่นไป หมดคนนั่นเอง.

แต่ถ้าเป็นเวทีกลางแจ้ง ก็ควรต้อง สร้างเป็น พิเศษ กว่าเวทีภายในสักหน่อย เพราะการใช้โต๊ะเพียงตัวเดียวอาจไม่เพียงพอได้.

๔. เรื่อง เป็นธรรมดาอยู่เองที่จะต้อง แต่งเรื่องสำหรับ แสดงสำหรับ หุ่น โดย เฉพาะ บทแสดงหุ่นนั้น ควรคำนึงถึง สถานการณ์ของการแสดงหุ่นว่า มีตัวละครจำกัด และมีสิ่งประกอบการแสดง เพียงเล็กน้อย ไม่ควรเป็นเรื่องยาวเยิ่นเย้อ แต่ควรเป็นเรื่องที่สั้น ๆ จบลงอย่างรวดเร็ว มีเหตุผลที่สามารถแก้ปัญหา หรือคลี่คลาย

ปัญหาใดทันที แม้จะฝากปัญหาให้คิด
ภายหลัง ก็ควรเป็นปัญหาซึ่งไม่หนักมาก
นัก.

หุ่นแบบต่าง ๆ

ลักษณะของหุ่นแบบต่าง ๆ นั้น แล้ว
แต่ความเหมาะสมที่จะใช้ โดยปกติแล้ว
ผู้แสดงหุ่นจะเป็นผู้คิดทำเอง เพราะทราบ
ความต้องการของตนอยู่ น้อยรายนักที่จะ
ว่าจ้างคนอื่นทำ ในกรณีที่โรงเรียนจะจัด
การแสดงหุ่นก็เช่นเดียวกัน ควรให้นัก
เรียนพยายามทำกันเองเป็นดีที่สุด หุ่นมีอยู่
หลายแบบด้วยกัน ดังจะกล่าวต่อไปนี้:—

๑. หุ่นมือ (Hand Puppet) มีลักษณะ
ทั่วไปคือ ทำแต่เพียงศีรษะ กับมือของหุ่น
เท่านั้น แต่ต้องมีช่องสำหรับให้นิ้วมือของผู้
แสดงหุ่นสอดเข้าไปภายในได้ โดยผู้แสดง
จะใช้นิ้วของตน ขยับไปมาเพื่อแสดงอากัปกิริยา
ของหุ่นตามบทบาทที่จะแสดง หัวหุ่น
และมือหุ่นควร ทำด้วยวัสดุที่น้ำหนักน้อย
ซึ่งอาจทำด้วย กระดาษ ขี้เลื่อย ก้อน
กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ก็ได้ แต่ควรระวัง
ไม่ให้หนักมากนัก เพราะกำลังของนิ้ว
มือจะรับไม่ไหว หัวหุ่นทำด้วยผ้า โดยเย็บ

ติดกับคอและข้อมือของหุ่น ไม่ต้องใช้ผ้า
หุ่ยนัก ควรเป็นผ้าด้วยธรรมดา บางที
ใช้ผ้าสีเดียวเย็บนอกทวงเอาภายหลังก็ได้
หุ่นมือทำได้ง่าย และเสียค่าใช้จ่ายเพียง
เล็กน้อยเท่านั้น นักเรียนในระดับประถมปีที่
๑ ก็สามารถทำได้ไม่ยาก.

๒. หุ่นชักใย (Marionette) เป็น
ของสร้างได้ยาก เพราะจะใช้แบบอย่าง
เดียวกันไม่มีใครได้ หุ่นแต่ละตัวจะต้องมี
ลักษณะของตนเองโดยเฉพาะ จึงจำเป็นจะ
ต้องพิจารณาเป็นตัว ๆ ไป แต่ลักษณะส่วน
ใหญ่ของหุ่นชักใยนั้น จะต้องมีส่วนของ
ร่างกายที่คล้ายคน โดยแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ
ไปแต่ละชิ้นส่วนจะต่อกันอย่างที่สามารถ
เคลื่อนไหวได้คล่อง ถ้าเกิดติดขัดก็ต้อง
แก้ไขทันที หุ่นชักใยเป็นหุ่นที่สามารถขยับ
อวัยวะได้เกือบเท่า ๆ มนุษย์ บางตัว
สามารถขยับปากและตาได้ด้วย ซึ่งเป็นสิ่ง
ละเอียดอ่อนเกินกว่าที่นักเรียนในระดับประ
ถมและมัธยมจะทำให้ ในต่างประเทศมีการ
สร้างหุ่นชักใยเป็นคณะที่มีชื่อเสียงมาก
ขณะนี้ประเทศไทยกำลังนำในเรื่องหุ่น
ชักใย และปลูกเป็นความลึกลับด้วย.

การขยับอิริยาบถของหุ่นชักโยนนั้นใช้เส้นเชือก หรือเส้นในล่อนขนาดเล็ก ๆ ผูกโยงกับส่วนที่เป็นอวัยวะของหุ่น โยงขนไปข้างบน ซึ่งมีคนบังคับคอยกระตุกให้ส่วนต่าง ๆ ขยับไปตามต้องการ.

๓. หุ่นใหญ่ ไทยเราเคยมีใช้มาก่อน แต่ได้ทราบว่า ได้แบบอย่างมาจากจีน โดยเอาแบบอย่างมาดัดแปลงให้เข้ากับการแสดงเรื่องราววรรณคดีของไทย กรมพระราชวังบวรวิชัยชาญ ทรงเป็นผู้ริเริ่มทำขึ้นในเมืองไทย ยังมีผลงานเหลืออยู่บ้างในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หุ่นใหญ่มีขนาดสูงราวฟุตกว่า ๆ สร้างด้วยวัสดุหลายชนิด และมีความประณีตมาก ตัวหุ่นเสียบไม้ยาวลงมาเล็กน้อย ใช้เส้นเชือกผูกร้อยถึงส่วนต่าง ๆ ของหุ่นอยู่ภายในตัวหุ่นเอง ไม่เห็นเส้นเชือกเกาะเกาะ ถ้ามีการแสดงบ้างก็จะไม่ค่อย เพราะไม่มีผู้คนเห็นเหลืออยู่เลย เข้าใจว่าจะมีการแสดงในครั้งนั้นเพียงไม่กี่ครั้งก็เลิกไปเมื่อกรมพระราชวังบวรพระองค์นั้นสิ้นพระชนม์ แล้วก็ไม่ผู้ใดจัดทำแสดงอีก.

๔. หุ่นกระบอก เดิมเป็นของจีนไหล่นำเข้ามาแสดงในเมืองไทยราว ๆ

สมัยรัชกาลที่ ๔ และมีอยู่ตลอดมาจนในรัชกาลที่ ๕ คราวที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จไปจังหวัดสุโขทัยนั้น หม่อมราชวงศ์เกาะ ได้ตามเสด็จไปด้วย เพื่อช่วยดูแลพระโอรสของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เห็นการแสดงหุ่นจีนที่จังหวัดสุโขทัย ก็เกิดชอบใจ เสด็จมาทำให้พระโอรสของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นของเล่น ครั้นกลับมากลางกรุงฯ แล้วมีความคิดจะแสดงหุ่นกระบอกบ้าง จึงกราบทูลให้สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงทราบ ได้รับพระกรุณาทุนจำนวนหนึ่งมาจัดทำตัวหุ่นจนประสบความสำเร็จ กลายเป็นหุ่นกระบอกอยู่จนทุกวันนี้.

หุ่นกระบอกนั้น มีลักษณะคล้ายหุ่นมือ โดยทำแต่เฉพาะศีรษะกับมือของหุ่นเท่านั้น แต่มีไม้เส้นใหญ่และใช้ไม้กระบอกเป็นลำตัว ที่ข้อมือของหุ่นทั้งสองข้าง มีไม้เส้นเล็ก ๆ ผูกติดไว้เชิดการเชิดนั้น ผู้เชิดต้องถือไม้กระบอกมือหนึ่ง และจับไม้ที่ผูกติดกับมือของหุ่นหนึ่ง ส่วนมากจะเชิดตามลีลาการขับร้อง ทำนองเพลง และบทเจรจา ต่อมาเรียกกันว่า “ละครเล็ก” คงจะให้ความหมายให้ตรงกับคำว่า “Mock drama” นั่นเอง.

การแสดงหุ่นกระบอกได้รับความนิยมมากในเมือง เมื่อราว ๒๐-๓๐ ปีมาแล้ว จนทุกวันนี้ก็มีผู้ทำการแสดงอยู่ แต่เข้าใจว่าจะเหลือเพียงคณะเดียวเท่านั้น เรื่องที่แสดง ส่วนมากเรื่องพระอภัยมณี ทำนองร้องใช้ทำนองสังขาร่า ซึ่งเป็นทำนองสวดมาแต่เดิม นับว่าเหมาะสมกันดีมาก

การแสดงหุ่นกระบอกเป็นของไม่ยากนัก สำหรับที่โรงเรียนระจิกทำ การทำตัวหุ่นก็ไม่ยากเพราะทำวิธีเดียวกับหุ่นมือ ผิดกันก็เพียงแต่ ใช้กระบอกไม้ขนาดย่อมเป็นที่จับเชือก โดยใช้ไม้ท่อนเล็กๆ เป็นสิ่งช่วยขยับมือของหุ่นเท่านั้น หน้าที่ทางโรงเรียนระจิกต้องทำวิจิตรทำสวยงาม

เวทีแสดงหุ่น

ได้กล่าวไว้ข้างแล้วในตอน "กิจกรรมแสดงหุ่น" แต่ถ้าเป็นประเภท "ละครเล็ก" ก็จะต้องสร้างเวทีจำลอง โดยตกแต่งเวทีให้คล้ายเวทีละครจริง ๆ ผิดกันแต่ว่าไม่ต้องมีพื้นเวที เพราะจะต้องเว้นช่องให้ตัวหุ่นเข้าออกได้สะดวก

เครื่องประดับบนเวทีนั้น ไม่จำเป็นต้องทำเป็นจริงอย่างละครก็ได้ อาจใช้เขียนเป็นภาพแบน ๆ เท่านั้นก็พอ การวางสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนเวทีละคร เพราะไม่มีพื้นเวทีนั่นเอง จึงจำเป็นต้องใช้เสียบไว้กับที่ใดที่หนึ่งหากมีความจำเป็นต้องทำเพิ่มขึ้นใหม่ ก็ควรทำเพื่อให้เห็นจริงดังตามท้องเรื่อง

เวทีสำหรับหุ่นชักโยนนี้ ควรทำแบบเดียวกับเวทีละครจริง ๆ โดยต้องมีพื้นเวทีสำหรับให้ตัวหุ่นเดินได้ สิ่งต่าง ๆ บนเวทีควรทำแค่น้อย แต่ต้องจำลองให้ได้มาตราส่วนกับหุ่น การใช้แสงไฟในเวทีไม่จำเป็นนัก อาจใช้ไฟฟ้าส่องมาจากภายนอกก็ได้ ขนาดของเวทีราว ๒.๐๐ x ๑.๐๐ เมตร เพื่อให้มีความกว้างมากหน่อย ด้านบนของเวทีต้องเปิดโล่ง เพื่อให้สามารถชักโยนได้สะดวกนั่นเองยิ่งไว้แต่เพียงหน้าเวทีเท่านั้น

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นเพียงแนวทางเล็กน้อยเท่านั้น หากผู้ใดสนใจจะชักขึ้นบ้าง ก็คงจะต้องคิดค้น หรือหาวิธีการที่กว้างขวางกว่านี้ออกไปอีก

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

นายสุข พงษ์สถิตย์

สำนักข่าวสารอเมริกัน พระนคร

คำนำ

ปีหน้าคือ ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นเพราะองค์การยูเนสโกเป็นผู้ประกาศ แล้วเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกทั่วโลก ร่วมฉลองโดยกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพอเน้นให้เห็นความสำคัญบทบาทหนังสือในสังคม.

การเชิญชวนประเทศสมาชิกได้แจ้งผ่านคณะกรรมการยูเนสโกแห่งชาติของประเทศนั้น ๆ ประเทศไทย คณะกรรมการแห่งชาติฯ ได้เห็นชอบ และโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติขึ้น ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการ, สมาคม, องค์การ และบริษัททางงานที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ.

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งมีผู้แทนอยู่ในคณะกรรมการจัดงานนี้ ได้

เสนอโครงการต่าง ๆ หลายอย่าง ในจำนวนนี้ มีโครงการ สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ อยู่ด้วย โครงการนี้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว (และคาดว่าจะจัดทุกปีเป็นการถาวรต่อไป).

คณะกรรมการสมาคมห้องสมุดฯ ตกผลึกว่าการประชุมสามัญประจำปีนี้ ให้จัดในหัวข้อว่า “การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” เพื่อ ให้สมาชิกได้ทราบเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดงานเพื่อการณรงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้จะทำได้ทั่วถึงทุกจังหวัด และท้องถิ่นต่าง ๆ.

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งต่อไปนี้เพื่อความสะดวกขอใช้อักษรย่อว่า “ส.ห.ช.” จะจัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑ - ๗ เมษายน ๒๕๑๕ ณ ที่แห่งใดแห่ง

หนึ่ง หรือหลายแห่ง แลแล้วแต่จังหวัด หรือ
ท้องถิ่นจะตกลงกัน ผู้จัดทำหรือริเริ่มให้งาน
นั้นขึ้น ใดแก่ บรรณารักษ์กับผู้อื่น
ร่วมกันจัดทำ เพราะมิใช่การทำงานเพื่อ
บรรณารักษ์ แต่เป็นงานเพื่อความเจริญ
ก้าวหน้า ของท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งอยู่ใน
ความรับผิดชอบของหลายฝ่าย แต่บรรณา
รักษามีส่วนอยู่ด้วย.

สำหรับส่วนกลางหรือกรุงเทพฯ งาน
สห. จะจัดทำที่บริเวณโรงเรียนเซนต์
คาเบรียล ถนนสามเสน พระนคร สำนัก
งานกลาง ที่เป็นศูนย์การดำเนินงานคือ
สมาคมห้องสมุดฯ. ขณะทางสมาคมห้อง
สมุดฯ ก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเตรียม
งานแล้ว.

การทำงาน สห. เพื่อหวังให้เห็น
ความสำคัญบทบาทหนังสือในสังคม ตลอดจน
การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การใช้
ห้องสมุด การมีห้องสมุดให้พอเพียงหรือ
พัฒนาขึ้นอย่างนี้ มีหลายประเทศทำได้
ผลดีมาแล้ว แต่ชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น
อเมริกา และแคนาดา เรียกว่า สปีด้า
ห้องสมุดแห่งชาติ อเมริกาจัดทำแล้ว ๑๔
ปี แคนาดาจัดทำแล้วสิบกว่าปี เป็นต้น
แต่ถึง จะเรียกอย่างไร วิธีการ ดำเนินการ
และกิจกรรมก็เหมือน ๆ กัน.

การเตรียมงาน

การเตรียมงานเท่าที่ทราบก็ไม่ได้แตกต่างกันเท่าไรนัก พอจะสรุปเป็นแนวทาง
ก่อน ดังต่อไปนี้:—

๑. การตั้งกรรมการกลาง โดยมาก

สมาคมห้องสมุดฯ ริเริ่มก่อน แล้วประชุม
ปรึกษาหารือกัน กับองค์การหรือสมาคม
ที่เกี่ยวข้องหนังสือ จัดตั้งคณะกรรมการ
กลางขึ้น กรรมการกลางคณะนี้ จัดหาทุน
โดยได้จากบริษัทค้าหนังสือหรือมูลนิธิเพื่อ
เป็นค่าใช้จ่าย ค่าสำนักงาน ค่าเจ้าหน้าที่
ค่าเดินทางไป สัมมนา หรือ นิเทศ ค่าทำ
โปสเตอร์ เอกสารเผยแพร่สิ่งเหล่านี้ทำขึ้น
เพื่อการประหยัดจำหน่ายในราคาทุน.

๒. ประกาศกำหนดวัน ประกาศ

ล่วงหน้าก่อนปีจัดงาน พร้อมกับคิดสัญญา
ลักษณะประกอบคำขวัญประจำปีขึ้น แยก
สัญญาลักษณะคำขวัญเปลี่ยนทุกปี ไป บาง
ท้องถิ่นก็คิดและออกแบบขึ้นใช้เองแบบ
สัญญาลักษณะเหล่านี้ นอกจากทำเป็น
โปสเตอร์ ก็ใช้ในกระถางหิ้วจดหมาย
และเอกสารเผยแพร่ด้วย ขณะเดียวกันก็
ขอสาส์นจากประมุขของประเทศหรือบุคคล
สำคัญ เพื่อมาอ่านหรือตีพิมพ์ในเอกสาร
ตามโอกาสเหมาะสมด้วย.

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๔๕

๓. จัดประชุมสัมมนา เพื่อทราบ
ปัญหาตลอดจนแนวทางการดำเนินงาน
จากผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ.

๔. จัดทำคู่มือ สหช. รวบรวมจัดทำ
หนังสือคู่มือ สหช. จำหน่ายแจกให้
แก่หน่วยราชการองค์การที่สนใจ เพื่อให้
ดำเนินงานทุกระดับ ทั้งส่วนกลางและส่วน
ภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ได้ทราบรายละเอียด
ที่ลึก.

๕. การโฆษณา งานนี้เป็นงานใหญ่
ขั้นแรกที่สำคัญที่สุดก็คือแก่ การขอให้
สถาบันการประชาสัมพันธ์แห่งชาติรับรอง
มติ ค่อยไปจัดทำเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ
เมื่อเอกสารเผยแพร่ส่งไปยังสื่อสารมวลชน
ระดับท้องถิ่นก็จะได้รับการสนับสนุนและ
ความร่วมมือด้วยดี.

สำนักงานกลาง สหช. ทำอะไรบ้าง

เพื่อให้โครงการนี้ดำเนินการไปทั่ว
ประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ จำต้องมี
แหล่งให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการระดับ
จังหวัด ระดับท้องถิ่น ฉะนั้นสำนักงาน
กลางนี้จะทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ :-

๑. ประชุมจัดทำคำขวัญและสัญลักษณ์ สหช. เพื่อใช้ในงาน.

๒. เผยแพร่คำขวัญ สหช. ทางวิทยุ
และโทรทัศน์ แพร่หลายไปทั่วประเทศ.

๓. โฆษณาเผยแพร่คำขวัญ สหช.
แจกจ่าย แก่หนังสือพิมพ์และแหล่งข่าว
ต่าง ๆ ทั่วประเทศ.

๔. จำหน่ายโปสเตอร์ เอกสารเผยแพร่
ในราคาทุน แก่คณะกรรมการระดับ
ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือด้านปัญหาการผลิต
เอกสารเผยแพร่ให้ได้ในราคาถูก.

๕. หากทางให้หน่วยงานสถาบันต้น
สังกัดต่าง ๆ ทราบเรื่อง สหช. ที่ลึก เพื่อ
สาขาระดับท้องถิ่นที่เข้าร่วมงาน สหช. จะ
ได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานต้น
สังกัด.

๖. เป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการ
ระดับจังหวัด ในปัญหาต่าง ๆ อันเกิดมีขึ้น
นอกเหนือการอธิบายหรือปรึกษากันก่อน
แล้ว.

๗. ช่วยเหลือคณะกรรมการระดับ
จังหวัดด้วยประการต่าง ๆ เช่น อาจส่ง
เจ้าหน้าที่จาก สหช. กลางไปร่วมประชุม
หรือสัมมนาที่จังหวัดใหม่ชน.

สหข. จังหวัดทำอะไรบ้าง

เป็นโอกาสที่ดีที่สถาบันอันสำคัญของโลก คือ องค์การสหประชาชาติ เป็นผู้ริเริ่ม ตกลงชักชวนให้เห็นความสำคัญของหนังสือ โดยมอบให้เป็นงานขององค์การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินงาน.

บรรณารักษ์ทุกคน จึงควรจะถือว่า เป็นโชคที่ ที่จะดำเนินการหาทางเน้นให้บุคคลสำคัญตลอดจนประชาชน มองเห็นความสำคัญของหนังสือและห้องสมุด.

บรรณารักษ์ จึงควรหยิบฉวยโอกาสนี้ ริเริ่มก่อน หาทางอย่างดีที่สุดที่จะให้เกิดมีคณะกรรมการขึ้น ให้คณะกรรมการตระหนักว่า งานนี้มีใช้เพื่อบรรณารักษ์ แต่เพื่อทุกคน เพื่อประเทศชาติส่วนรวม กรรมการทุกคนก็มีบุตรหลาน ถ้าการศึกษาชั้น แนนอนบุตรหลาน บ้านเมืองของท่าน จังหวัดของท่านก็ย่อมเจริญขึ้น.

บรรณารักษ์ตระหนักข้อนี้ จึงพากัน ริเริ่มหาทางดำเนิน ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดขึ้น งานส่วนใหญ่ ๆ ที่จะทำก็คือ :-

๑. เพื่อให้สาขางานได้ดำเนินงานไปเป็นส่วนสัก สหข. จังหวัดควรดำเนินการประสานงานไปยัง สหข. กลาง, สหข.

จังหวัดติดต่อกับ สหข. ระดับต่าง ๆ ภายในจังหวัด.

๒. เผยแพร่เรื่องราวพัฒนาการห้องสมุดในจังหวัดทั่วประเทศ ให้กรรมการทุกคนได้ ทราบ เพราะ กรรมการ ข้างท่านอื่นต่าง ๆ กัน เก่งงาน จักแล้งจะได้ รับการสนับสนุนกว้างขวาง แต่ด้านพัฒนาการห้องสมุดวิทยาลัย, ห้องสมุดโรงเรียน, ห้องสมุดประชาชน, อาจยังไม่ทั่วหมด ก้าวแรกจึงควรทำขึ้นก่อน.

๓. ริเริ่มให้มีคณะกรรมการขึ้น ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์การธุรกิจการค้า, สมาคมต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องนิสัยรักการอ่าน การใช้ห้องสมุด ให้เป็นที่แพร่หลายทั่วจังหวัด การริเริ่มขึ้นเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นก้าวแรก ที่จะรวมบุคคลมาร่วมกันคิดก่อน ถ้าปราศจากการริเริ่มไปจากส่วนน้อยก่อนแล้ว ก็เป็นการยากที่จะมีคณะกรรมการได้.

๔. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ต่อไปในจังหวัด ตามอำเภอ ตามสุขาภิบาล เทศบาล และแต่ละโรงเรียน เรื่องทั้งหลายเหล่านี้ ถ้าได้ประชุมกันหลาย ๆ คน ช่วยกันคิดอ่าน ก็ย่อมจะมองเห็นลู่ทางที่จะดำเนินการได้.

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๔๓

๕. เป็นศูนย์กลาง สหช. เพื่อให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคอันจะเกิดขึ้น ถ้าต้องการคำแนะนำจาก สหช. กลาง ก็ควรนำปรึกษาเข้ามาด้วย.

๖. รายงานผลมายัง สหช. กลางที่กรุงเทพฯ เพื่อจะได้นำมารวบรวมประเมินผล ตลอดจนนำออกเผยแพร่แลกเปลี่ยนแนวทางที่แห่งหนึ่งปฏิบัติได้ผลดี แต่ก็อีกแห่งยังไม่ได้คิดทำ ถ้าทำได้เช่นนั้นแล้ว ข้อคิดการดำเนินงานก็จะเบื่อกว้าง แก่หมู่คณะต่าง ๆ ต่อไปอีก.

บุคคลในคณะกรรมการ

สหช. ไม่ใช่งานเฉพาะบรรณารักษ์ ผลงานจะเป็น ประโยชน์ ต่อประชาชนทั้งจังหวัด ผู้ใหญ่ระดับต่าง ๆ ในจังหวัดท่านจึงมีความรับผิดชอบต่อความเจริญทั้งจังหวัด ฉะนั้น บรรณารักษ์สำคัญในจังหวัด ตลอดจนพ่อค้า ทนายความ หน่วยงานอื่น ๆ จึงควรรวมอยู่ด้วย.

คณะกรรมการจึงควรประกอบไปด้วยบุคคลที่เป็นผู้นำในอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งคหบดี และคนธรรมดาสามัญอื่น ๆ.

ถ้าหากคณะกรรมการ ไม่ประกอบด้วยผู้นำที่เข้มแข็ง ผู้นำในอาชีพต่าง ๆ

แล้ว การดำเนินงาน สหช. ก็จะไม่ได้รับผลกว้างขวางเต็มที่ คณะกรรมการจึงควรประกอบด้วยบุคคลจากอาชีพหน่วยงานทั้งนี้ :-

๑. สื่อสารมวลชน อันได้แก่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าว ผู้จำหน่ายสารนิเทศวิทยุ - โทรทัศน์ ผู้จำหน่ายหนังสือ - หนังสือพิมพ์ เป็นต้น.

๒. สมาคม อันได้แก่สมาคมวัฒนธรรมหญิง สมาคมผู้ปกครอง นายกสมาคมพ่อค้า สโมสรไลออนส์ สโมสรโรตารี ชมรมผู้สื่อข่าว เป็นต้น.

๓. ธุรกิจอุตสาหกรรม อันได้แก่ผู้จัดการธนาคาร เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม สถานีโทรทัศน์ ขนส่ง บริษัทประกันภัย ร้านสรรพสินค้า เป็นต้น

๔. นักการศึกษา อันได้แก่ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองอธิการบดี อธิการบดี คณบดีแผนกศึกษา ครูใหญ่ และครู เป็นต้น.

๕. ฝ่ายศาสนา อันได้แก่ศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์เตียน และอื่น ๆ.

๖. ข้าราชการ อันได้แก่ผู้พหุภาษา, เทศบาล สุขาภิบาล ศูนย์พัฒนาต่าง ๆ.

๗. ชุมชน อันได้แก่กลุ่มชาวพุทธ ประธานนักศึกษา เป็นต้น.

อาจจะมีผู้นำชุมชนหลายคนเหมือนกัน ในคณะกรรมการ ที่ไม่แน่ใจในเรื่อง หนังสือ ห้องสมุดและบริการห้องสมุด แผนใหม่ เพราะได้คลุกคลีงานกันนั้นน้อย ไป แต่ถ้าได้มีการเสนอแนะแนวทางที่ถูก ที่ควรว่า คนเรานั้น ถ้าเขาได้จะมีการ พัฒนาความรู้ตามอัธยาศัย จากแหล่ง ความรู้ที่เรามีอยู่ เขาก็จะหาความรู้ได้ พลเมืองมีความรู้มาก ย่อมเป็นยอด ประชาธนาของทุกประเทศ ประเทศจะ พัฒนาไปได้ก็ขึ้น ถ้าประกอบไปด้วยคน มีความรู้มาก ๆ ทุกท้องถิ่นจึงต่างอยากให้ คนมีการศึกษากันทั้งนั้น.

บรรณารักษ์อยู่ในคณะกรรมการ ย่อม ช่วยเหลือทางด้านวิชาการเกี่ยวกับพัฒนา การห้องสมุดได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นผู้ ทำเนิการสาขายอาชีพนี้ตลอดมา.

คนธรรมดาสามัญ ที่ให้ความคิดอ่าน ในคณะกรรมการ นอกจากเกียรติยศชื่อเสียงของเขาจะเป็นประโยชน์ในการชักจูง

ให้ผู้อื่นช่วยเหลือแล้ว ยังเป็นแนวทางเพิ่ม ประสิทธิภาพใหม่ ๆ แก่เขา ที่เขาจะทำ คนให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาเป็นผู้นำ ของท้องถิ่นต่อไป อาจจะเป็นก้าวแรกของ บางคนก็ได้ และชุมชนแห่งนั้นอาจจะเพิ่ม ผู้นำชุมชนที่ขยันขันแข็งขึ้นอีก.

มีเหมือนกัน ที่คณะกรรมการ ไม่ค่อย ขยันขันแข็ง โดยมากที่เป็นเช่นนั้น ก็ เพราะมิได้มีการประชุมกัน การดำเนินการ ประชุมไม่มีการเตรียมงานพอ การ ควบคุมการประชุมไม่ดีพอ พวคนอกประ- เเท็น สืบสนทนาระเบียบวาระการประชุม ไม่ดำเนินไปตามลำดับขั้น และที่สำคัญ คือไม่เข้าใจ ต้องแก้ว่า จะประชุม กันเรื่อง อะไร ต้องการผลดีอย่างไรให้เกิดแก่ ชุมชน เอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องที่ กำลังจะดำเนินการอยู่ จึงจะช่วยขจัดข้อ ขกพร่องต่างได้เป็นอย่างดี จึงควรเตรียม ใจ ให้พร้อมแจกจ่ายให้ทั่วถึง.

๘. ขั้นตอนบรรณารักษะเริ่มก่อน

การจะทำอะไรนั้น แน่ชัดต้องมีผู้ ริเริ่มก่อน วิธีการริเริ่มก็คือ จัดให้มีการ ประชุมปรึกษาหารือกัน อาจจะเริ่มไปจาก บรรณารักษ์คนเดียวหรือสองคน คิดขึ้น

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๔๕

ก่อน (ถ้ามีชมรมห้องสมุดอยู่แล้ว ชมรมนั้น ๆ ก็เปิดประชุม) แล้วก็กระเถิบมาเรื่องการประชุมกันขึ้น ออกจดหมายเชิญบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัย ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน มาประชุมกัน อย่าลืมปรึกษาหารือแจ้งเรื่องให้หน่วยสังกัดทราบแนวทางตามควรควบไปด้วย.

เรื่องสัปดาห์หนังสือ ถ้าให้ทราบว่า เป็นงานระดับชาติ ใครบ้างในคณะกรรมการระดับชาติ การขึงขอความร่วมมือ ความเห็นอกเห็นใจก็จะสะดวก คณะผู้ริเริ่มกลายจะเป็นผู้สนับสนุนในความรับผิดชอบจังหวัดของหัวหน้างานเสียอีก คือทำให้เกิดความเจริญแก่งานที่ท่านรับผิดชอบ ทั้งจังหวัดอยู่.

การริเริ่มจึงมาจาก (๑) บรรณารักษณ์ประชุมกัน (๒) ชมรมห้องสมุดเริ่มขึ้น (๓) คนใดคนหนึ่งเสนอขอตั้งคณะกรรมการขึ้น (๔) ทหาวิธีการให้สิ่งลงมาให้ตั้งคณะกรรมการขึ้น (โดยหนังสือจากกรรมการกลางเสนอแนะไปถึงทุกจังหวัด).

๕ ขนสอง — บรรณารักษ์เตรียมงาน

การเตรียมงานขึ้น เรียกว่า มีคณะผู้ริเริ่มแล้ว งานที่ต้องทำก่อนก็คือ การทำบัตรรายชื่อว่าใครบ้างจะมาเป็นกรรมการ

คณะกรรมการจะมีกี่คน และใครจะเป็นประธาน จึงจะทำให้คณะกรรมการคณะนี้ดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่สุด.

บุคคลที่จะมีชื่ออยู่ในคณะกรรมการ จะต้องเป็นผู้มีส่วนออกความคิดความเห็น ให้การดำเนินลุล่วงไปด้วยดี จึงต้องมองหาให้กว้างขวาง ประกอบไปด้วยผู้มีอาชีพต่าง ๆ ข้างที่ถ้าคิดว่าแค่เชิญง่าย งานอาจจะไม่เข้มแข็งก็ได้.

แต่ละจังหวัด ย่อมจะมีบุคคลผู้ทำงานใหญ่ไต่ล่องอยู่มาก แต่ไม่ใช่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งเหมือนกันทุกจังหวัด ผู้เคยทำงานคล่องมักจะมีประสบการณ์ วิชาการมากมายที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมาย.

ผู้ควรเชิญเป็นประธาน ควรเป็นผู้มีตำแหน่งงานชื่อเสียงในสังคม ได้รับความเชื่อถือก็มองเห็นความเจริญของท้องถิ่นอยากเห็นบ้านเมืองเจริญก้าวหน้า มีการเข้าถึงประชาชนดี โดยมากผู้เหมาะสมกับตำแหน่งนี้ มักจะมีงานประจำอยู่มากแล้ว ซึ่งบางครั้งก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะความสำเร็จผลของงานเป็นจุดประสงค์อันสำคัญ.

ที่น่าพิจารณาก็อย่าง ก็คือบรรณารักษ์ ควรอยู่ในฐานะอะไรของคณะกรรมการ สหช. จังหวัด เป็นรองประธานหรือ

เป็นเลขานการ ถึงจะเหมาะ เพราะจะเป็น
ผู้แทนฝ่ายวิชาการในคณะและตัวแทนฝ่าย
บรรณารักษ์ด้วยอย่างสำคัญ ร่วมกับ
บรรณารักษ์อื่น ๆ.

การรวบรวมเอกสารเพื่อประกอบความ
รู้เกี่ยวกับ สทช. เช่น :-

๑. เอกสารอะไรบ้างที่จำเป็นที่จะแจก
จ่ายแก่คณะกรรมการ เพื่อเป็นแนวทาง
ของการทำงาน.

๒. รวบรวมตัวเลขสภาพของห้องสมุด
ในจังหวัดว่าอยู่ในฐานะอย่างไร เพื่อเป็น
ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น.

๓. พัฒนาการอ่านและห้องสมุดของ
ที่ต่าง ๆ ที่จะให้ได้มาตรฐานในการเรียน
การสอน และการอาชีพของประชาชน.

๔. การส่งเสริมการอ่าน ระยะยาว
และระยะสั้น.

๕. จะมีโครงการหรือแนวทางอะไรที่
ควรจะทำบ้าง.

การเชิญประธาน

ในบางกรณี ผู้ที่ควรจะเป็นประธาน
เป็นบุคคลสำคัญ การทนายตามจำต้อง
เตรียมงานเป็นอย่างดี ปัญหารายชื่อผู้จะเป็น
กรรมการ ในคณะ ต้องมี พร้อมเพื่อเสนอ

ประธานพร้อมทั้งแนใจด้วยว่า สทช. ที่
จัดอยู่ในสายงานความสนใจอยู่แล้วของ
ท่าน การเชิญ เชิญอย่างไรจึงจะเหมาะสม
ถ้าจำเป็น อาจต้องมี หนังสือเวียน เชิญจาก
สมาคมหรือสูงขึ้นไป ก็ควรนำเข้าสู่การ
พิจารณาด้วย.

แน่นอนการทนายตามก่อนออกหนังสือ
เชิญต้องทำก่อนแน่ มิฉะนั้นอาจจะทำให้
เกิดการชุลลชลักแก่งงานก็ได้.

การประชุมคณะกรรมการ

เนื่องด้วยเป็นการ ประชุมกรรมการ
เต็มคณะครั้งแรก จึงคงจะมีหัวข้อหนักไป
ใน ๓ อย่างคือ :-

๑. ปฐมนิเทศ ทำความเข้าใจเรื่อง
บทบาทของหนังสือในสังคมอย่างไร ชุมชน
นั้นจะเห็นเหตความเอาใจใส่คนทั่วไปอย่างไร
จึงจะสนใจอ่านหนังสือ.

๒. ปัญหา จะแก้ไขได้อย่างไรบ้าง
ห้องสมุดอยู่ในสภาพที่ควรปรับปรุง หรือ
ผู้ใช้น้อยเพราะไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหน หรือ
หนังสือไม่พอเพียง.

๓. โครงการเร่งรัด จะทำโครงการ
อะไรบ้าง มีการดำเนินการอะไรไปบ้าง
แล้วและอย่างไร การให้คณะกรรมการ

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๕๑

รัฐเรือง สหช. ตลอดจนกิจกรรมความเป็นมาของงานใดก็ตามที่ทำได้ จะให้ผลของการประชุมมีมากเท่านั้น ถ้าทำได้อาจจะโรนียบทความเกี่ยวเนื่องออกแจกจ่ายไปด้วย ก็ยิ่งสะดวก.

ประธานคณะกรรมการ ยิ่งได้ทราบเรื่องหรือ ได้สอบถาม หัวข้อการประชุมกับเลขานุการล่วงหน้าก่อนเท่าใดยิ่งดี การประชุมจะเป็น ไป ตามระเบียบ วาระ ได้รวดเร็ว การประชุมเป็นการเป็นงานยิ่งขึ้น.

จดหมายเชิญประชุม ที่ออกไปจากประธานกรรมการ ควรจะขอให้ชักออกไปว่า งานนี้เป็นงานของทุกคนเพื่อความเจริญของท้องถิ่น เพื่อลูกหลานของทุกคน มิใช่ไปไหนใน แนว ถูก ขอร้อง ทำงานเพื่อบรรณารักษ์ ชุมชนคนอื่นเขาก็เร่งพัฒนา ผลที่จะเกิดขึ้นจะได้แก่ประเทศชาติส่วนรวม.

และถ้าหากดำเนินการ ประชุม ไปได้เป็นผลดี มีงานอะไรใหม่ ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่ชุมชนได้ ผู้เข้าร่วมประชุมก็จะเกิดความสุขใจ ที่ได้มีโอกาสศึกษาปัญหาให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีความประทับใจในการเริ่มงาน ต่อไปก็จะมาประชุมสะดวกขึ้น.

การประสานงาน

เนื่องจากงาน สหช. นั้นเป็นครั้งแรก สหช. กลาง ต้องการทราบว่า การปฏิบัติงานในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งแต่ละจังหวัดได้ไม่เหมือนกัน ทำไปอย่างไรบ้างเรื่องไหนได้ผลดีก็ควรนำมาคิดเผยแพร่ จึงควรกำหนดเวลารายงานเรื่องไว้ดังนี้ :—

๑ มกราคม ควรแจ้งรายชื่อคณะกรรมการ.

๑๕ มีนาคม รายงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เตรียมดำเนินการก่อน รายงานวิทยุจำนวนโรงเรียนที่ร่วมงาน.

๓๐ เมษายน รายงานผลงาน สหช. รวมทั้งรายงานประเมินผล ตัวอย่างโปสเตอร์ที่ผลิตเอง คำขวัญที่ใช้ภาพถ่ายกิจกรรมที่น่าสนใจ.

การแบ่งงาน

อาจแบ่งเป็นอนุกรรมการ ไปดำเนินการแต่ละอย่างออกไป เช่น อนุกรรมการรายการและโครงการต่าง ๆ, อนุกรรมการฝ่ายนิทรรศการ หรือ การ จัด ตั้ง แสดง, อนุกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสื่อมวลชน.

รายการและโครงการต่าง ๆ

๑. บัญชีรายชื่อหนังสือ แนะนำ

หนังสือที่ควรอ่านสำหรับแม่บ้าน ๒๐ เล่ม
หนังสือเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ๑๐ เล่ม
หนังสือที่แสดงเป็นภาพยนตร์ หนังสือ
งานอภิเษก ทำบัญชีหนังสือตามความ
สนใจของท้องถิ่นเพื่อแจกจ่าย ปลูกความ
สนใจการอ่านขึ้น.

๒. นักปราชญ์ สำหรับการประชุม
ชมรม สโมสร หรือ รายการวิทยุ โดย
อาจจะทำเป็นบัญชีรายชื่อเอาไว้สัก ๑๐ คน
เลือกคนที่พูดเก่ง มีคนชอบฟัง จัดหา
เอกสาร สิ่งพิมพ์ มอบให้เมื่อ เวลาต้องการ
ตัว จะไปขอเชิญได้ทันที.

๓. การประชุม จัดทำบัญชีรายชื่อ
องค์การ สมาคมที่มี การประชุม กันบ่อย ๆ
ตลอดสัปดาห์นั้น ถ้ามีการประชุมก็ขอให้
จัดหัวข้อ หันเข้ามา เกี่ยวกับ หนังสือ ย่าง
เช่น :-

“หนังสือกับอาชีพของข้าพเจ้า” โดย
นายธนาคาร.

“กฎหมาย ในนวนิยาย” โดย ทนาย
ความ.

“หนังสือช่วยการค้า” โดย พ่อค้า.

“หนังสือในการสอบชั้นเอก” โดย
ผู้เพิ่งสอบชั้นเอกใหม่ ๆ.

“ห้องสมุดที่ไ้เห็นมา” โดยผู้กลับ
จากต่างประเทศ.

๔. การประกวดต่าง ๆ โดยใช้
หัวข้อ สหช. เป็นแนวทาง ประกวดภาพ
ถ่าย ภาพเขียน ประกวดโคลงฉันท
ส่งเสริมการอ่าน.

๕. ผู้ปกครองเยี่ยมห้องสมุด หรือ
สมาชิกเยี่ยมห้องสมุดประชาชน โดยมีผู้
อธิบายหรืออภิปราย ขยายให้ทราบวิธีการ
ห้องสมุด.

๖. การฝึกงาน เช่น การฝึกนักเขียน
ช่วยงาน การฝึกหรือแสดงการเย็บหนังสือ
ซึ่งจะช่วย ผู้ร่วมรายการ เองในโอกาสข้าง
หน้า.

๗. จำหน่ายหนังสือราคาถูก โดย
ความร่วมมือของร้านจำหน่ายหนังสือ หรือ
ติดต่อกับร้านต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เฉพาะ
งาน ขายไม่หมดขอส่งคืน.

การแสดงผลและนิทรรศการ

๑. หนังสือ แสดงหนังสือเก่าหายาก
หนังสือนวนิยายออกใหม่ หนังสือสำหรับ

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๕๓

เด็ก หนังสืองานอดิเรก โดยยืมจากที่
ต่าง ๆ ตลอดจนจากร้าน เพื่อให้มีครบ
และมากพอ.

๒. การแสดงหนังสือกับการพูด เมื่อ
มีการปาฐกถาเรื่องอะไร ก็พยายามหา
หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไปแสดงหรือ
นิทรรศการด้วย.

๓. แสดงหนังสือตามร้านค้า อาจ
จะเป็นหนังสือที่เกี่ยวข้องหรือมุ่งหมาย
ถึงบทความสนใจทั่วไป เช่น ร้านจำหน่าย
หนังสือ สำนักงานท่องเที่ยว ร้านจำหน่าย
เครื่องแต่งบ้าน หนังสือท่องเที่ยวหรือ
หนังสือเกี่ยวกับเครื่องใช้ในบ้าน หนังสือ
นำมาแสดงควรวีใหม่ ๆ คัดย้ายข้อผู้ให้ยืม
มาแสดง.

๔. รถโดยสาร คัดย้ายสัญลักษณ์
คำขวัญ หรือรูปภาพชักชวนการอ่าน.

๕. ไปสเคอร์ ควรยึดประกาศตาม
ชุมชนต่าง ๆ สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง
สถานีการบิน ที่ทำการรัฐบาล ที่ทำการ
เทศบาล ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
โรงแรม ภัตตาคาร และร้านค้าอื่น ๆ.

๖. ประดับไฟห้องสมุด การประดับ
โคมไฟ หรือฉายไฟ ใส่ป้ายหรืออาคาร

ห้องสมุด ก็อาจจะทำให้ผู้ใดพบเห็นสนใจ
เพิ่มขึ้น.

๗. ข่ายห้องสมุด รวมทั้งข่ายต่าง
ไปห้องสมุด ถ้าไม่มีก็อาจจะจัดจาก
สโมสร หรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มีขึ้น
ในระแวกนั้น.

๘. ทรายางประทีปหลังจกหมาย
ประทีปที่ใบเสร็จรับเงินของการไฟฟ้า
โทรศัพท์ การประปา และที่ทำการ
ไปรษณีย์ เพื่อฆ่าดวงตราไปรษณีย์ หรือ
เพื่อให้เกิดความสนใจแก่ผู้ใดพบเห็น.

การประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน

การติดต่อขอความ สนับสนุน และ
ความร่วมมือ กับบรรดาสื่อมวลชนใน
ท้องถิ่น น่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี
เพราะปกติหนังสือพิมพ์ก็ สถานีวิทยุ
โทรทัศน์ก็ ต้องการข่าวอยู่มาก ต้องการ
รายการหรือข่าววันละมาก ๆ และเป็นข่าว
ที่จะทำความเจริญให้แก่ท้องถิ่นด้วย ยิ่ง
ไปกว่านั้น ทางส่วนกลาง โดยคณะ
กรรมการแห่งชาติ ก็ได้รับรองมติแล้ว.

ความสนับสนุน — หมายถึง ข่าวหรือ
บทความที่ส่งไป ใ้ถูกนำลงหรือพิมพ์ออก
เผยแพร่.

ความร่วมมือ — หมายไกล่ไปอีก จนถึง
ก็อ่านเขียนบทความเอง คิดรายการขึ้น
มาเอง เช่น ประมวลเรียงความตามหัวข้อ
คำขวัญ แล้วนำออกเผยแพร่.

ควรตรวจสอบด้วยว่า แต่ละแห่งแต่ละ
สื่อสารมวลชนเหล่านั้น ได้รับเอกสาร
ไปสเตอร์เผยแพร่หรือไม่ ถ้าไม่ได้รับ ควร
หาหรือขอ สหช. กลาง จัดส่งให้.

เพื่อความ รอบคอบ ควรเตรียมการ ทั้ง
ต่อไปนี้ :-

๑. บัญชีรายชื่อสื่อสารมวลชน (ทั้ง
ถิ่นและกรุงเทพฯ) หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ
โทรทัศน์ ชมรมผู้สื่อข่าว นิตยสารท้องถิ่น
เพื่อส่งข่าวหรือเอกสารเผยแพร่ไปให้.

๒. แจ้งกำหนดวันงาน ให้หน่วยสื่อ
สารมวลชนทุกแห่งทราบ.

๓. จัดทำข่าว ถ้าผู้สื่อข่าวหรือนักข่าว
ท้องถิ่นร่วมอยู่ในคณะกรรมการด้วย ก็
จะสะดวกในการเขียนข่าวขึ้น และแจกจ่ายไป
อย่าลืมนำสื่อคณะกรรมการสถานที่ที่ติดต่อ
เพื่อสะดวกแก่การสอบถามเพิ่มเติม.

๔. บุคคลเป็นข่าว — ใคร อะไร ที่ไหน
เมื่อไร และอย่างไร กิจกรรมด้านโรงเรียน
วิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ รวบรวมทำ
ข่าวไว้ทงนั้น.

๕. ภาพ รูปเพื่อประกอบข่าว ถ้าได้
เตรียมไว้ล่วงหน้าก็จะทันเวลา เช่น โอกาส
ที่นายกเทศมนตรี ประกาศเปิดงานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ.

๖. ติดตาม แม้ไปไม่ทันอาจเป็นข่าว
พาดหัวได้ เช่น ไปขอค้นฉบับสุนทรพจน์
หลังพูดไปแล้วมาเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์
หรือวิทยุ.

๗. แจกข่าวแก่สถาบัน หรือหน่วยงาน
ต่าง ๆ เพื่อติดประกาศหรืออ่านให้ทั่วกัน.

หนังสือพิมพ์ ส่งอะไรให้บ้าง?

๑. ประกาศรายการต่าง ๆ ก่อนวัน
งาน.

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการ — สหช.

๓. การแต่งตั้งอนุกรรมการ — สหช.

๔. ข้อและโครงการ ที่จัดสนับสนุน
งานท้องถิ่น เช่น ห้องอ่านหนังสือประจำ
หมู่บ้านท้องถิ่นถาวร ศูนย์ข่าวสารประจำ
ตำบล ห้องสมุดเคลื่อนที่.

๕. บุคคลสำคัญ ผู้มีชื่อเสียง อดีต
ผู้แทนราษฎร อดีตวุฒิสมาชิก ที่มาร่วม
งาน สหช.

๖. ประกาศเรื่องผู้บรรยายจากท้องถิ่น
หรือเชิญจากนอกพื้นที่ ค้นคว้าคำบรรยาย จัด
พิมพ์ออกเผยแพร่.

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๕๕

๗. ประกาศพิธีการพิเศษ พิธีเปิดงาน—สหช., นิทรรศการ—สหช.

๘. การประกวด ประกาศกติกาก การรับสมัคร และผู้ชนะ.

๙. ตำรวหนังสือและการใช้ห้องสมุด ประกาศจำนวนหนังสือและผู้ใช้.

๑๐. รายการพิเศษต่างๆ นิทรรศการ การเยี่ยมห้องสมุด รวมทั้งถ่ายภาพประกอบ.

๑๑. กิจกรรมจัดโดยโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น.

๑๒. ทำเป็นบทความ เช่น เรื่องธุรกิจกับการอ่าน, เสรีภาพกับการอ่าน, อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าตนเอง, เพื่ออนาคต—อ่าน, บริการห้องสมุดประชาชน (และสำหรับนิทยสารด้วย).

วิทยุ และโทรทัศน์

ประกาศข่าวต่างๆ ทำนองเดียวกับหนังสือพิมพ์ ที่ต่างกันบ้างก็ในเรื่องการทำข่าวให้เข้ากับรายการ โดยทางวิทยุและโทรทัศน์ มีรายการพอจะแยกได้สามอย่าง คือ (๑) รายการข่าวและเหตุการณ์ ทำข่าวส่งให้สถานี (๒) รายการบันเทิง ติดต่อกับสถานีหาผู้แสดงเตรียมซ้อมล่วงหน้า

(๓) ข่าวนอกสถานที่ (สังคม?) ติดต่อกับสถานีมาอีกเสียง บันทึกข่าว หรือถ่ายภาพยนตร์ข่าวเอง (แต่ละจังหวัดอาจมีช่างภาพโทรทัศน์แห่งใดแห่งหนึ่ง).

เสนอแนะกิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรม — สมาคม สโมสร องค์การ และหน่วยงานต่าง ๆ

๑. ลงข่าวและบทความ ทำข่าวและบทความ ในจดหมายข่าวและนิทยสารของสมาคมและองค์การนั้น ๆ.

๒. กรรมการสมาคมหรือคนสำคัญของสโมสร ซึ่งอาจจะอยู่ในคณะกรรมการ—สหช. ควรทำเป็นจดหมายหรือรายงานให้สมาชิกสมาคมนั้น ๆ ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ของ สหช. รายการ สหช. ตลอดจนบอกกล่าวขอความร่วมมือด้วย.

๓. บรรดากรรมการหรือสมาชิกอื่นๆ อาจถูกเชิญมาช่วยงานต่าง ๆ ของ สหช. เช่น จัดนิทรรศการแจกเอกสารเผยแพร่ ร่วมรายการเยี่ยมห้องสมุด เป็นอนุกรรมการ.

๔. กระตุ้นให้บรรดากรรมการ สมาชิกสมาคม เข้าเป็นสมาชิกสมาคมห้อง-

สมุด ชักชวนกันไปเยี่ยมห้องสมุด โดย
นัดวันเวลากันทางห้องสมุดไว้.

๕. จัดวันเวลาเยี่ยมห้องสมุดเป็นราย
สัปดาห์ สมาคมผู้ปกครองเยี่ยมตอนเช้า
คณะพนักงานเทศบาลเยี่ยมตอนบ่าย ใน
ระยะงาน สหช. ควรติดต่อกับทางห้องสมุดให้
แสดงหนังสือที่น่าสนใจสำหรับคณะนั้น ๆ.

๖. สหพันธ์สมาคม หรือหลายองค์-
การ ร่วมกันจัดรายการอภิปรายเป็นคณะ
ในคณะนั้น อาจให้มี บรรณารักษ์ ร่วมด้วย
เช่น หัวข้อว่า ทำอย่างไรห้องสมุดของเรา
จึงจะให้บริการดี สภาพห้องสมุด โรงเรียน
ลูกหลานเรา.

๗. แต่ละสมาคมหรือสโมสร อาจจัด
รายการ ของ ตนเอง เกี่ยวเนื่อง กับหนังสือ
และห้องสมุด ควรระลึกไว้เหมือนกันว่า
สหช. เป็นโอกาสดีที่บุคคลธรรมดาอื่น ๆ
จะพูดถึง คุณค่าการอ่าน และ บริการ ห้อง-
สมุด.

๘. แต่ละแผนกหรือสมาคม ย่อมจะมี
คนเก่งชำนาญต่าง ๆ กัน ชำนาญการเขียน
การพูด งานอภิปรายเด่น บุคคลเหล่านั้น
อาจช่วยเขียนบทความสำหรับหนังสือพิมพ์
ร่วมในการอภิปรายรายการ—สหช. ทาง
วิทยุ หรือพูดที่ การประชุมสมาคมและ

แผนกงานนั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่อง การอ่าน การ
ค้นคว้าจากห้องสมุด.

๙. ห้องสมุดตามวัด ซึ่งก็มีอยู่จำนวน
มาก การรับบริจาคหนังสือ หรือการทอด
ผ้าป่าเพื่อพัฒนาห้องสมุด อาจจะช่วยได้
มาก.

กิจกรรม—วิทยาลัย มหาวิทยาลัย

๑. เปรียงให้ นักศึกษาทั้งหมดใช้ห้อง-
สมุด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์.

๒. จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด อธิบาย
ทรัพยากรห้องสมุดให้แพร่หลายยิ่งขึ้น.

๓. สถานีวิทยุมหาวิทยาลัย ควรมี
รายการเกี่ยวกับหนังสือ การอ่าน ห้อง-
สมุด.

๔. หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัย ลง
บทความเรื่องห้องสมุด (ประวัติหนังสือ
ประเภทต่าง ๆ โครงการพัฒนาห้องสมุด).

๕. ประมวลห้องสมุดส่วนตวันักศึกษา
คณะต่าง ๆ นำมาแสดงใน สหช.

๖. นักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์
และวิชาอื่น ๆ อภิปรายถึงช่องทางอาชีพ
บรรณารักษ์ หนังสือกับวิชาชีพต่าง ๆ ฉาย
ภาพยนตร์เกี่ยวกับห้องสมุดประกอบ.

การเตรียมงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๕๗

๗. เชิญบรรณาธิการและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดร่วมรับประทานอาหาร น้ำชา พายสนทนา.

๘. นิทรรศการหนังสือที่แต่งขึ้นโดยอาจารย์คณะต่าง ๆ.

๙. จัดนิทรรศการที่ห้องสมุดหรือห้องอื่น ๆ ระหว่าง — สหช. เรื่องอาชีพ การท่องเที่ยว การละคร การจัดห้องสมุดส่วนท้องถิ่นศึกษา.

๑๐. โปสเตอร์—สหช. ที่คนหนังสือตลอดจนเอกสารเผยแพร่อื่นใด นำออกคิดเผยแพร่ทั่วบริเวณหอพัก ห้องอาหาร ร้านสหกรณ์.

๑๑. จัดให้มีพิธีเปิดสัปดาห์หนังสือแห่งชาติที่วิทยาลัย คณะบดีหรืออธิการบดีเป็นประธาน เชิญบรรณาคณาจารย์ร่วมพิธีด้วย.

กิจกรรม — โรงเรียนประถมและมัธยม

๑. ทุกโรงเรียนมีนักเรียนที่ทางใดทางหนึ่ง ค้นคว้างานอดิเรกจากการอ่าน ควรจัดรายการที่ห้องประชุม ให้เล่าเรื่องการใช้หนังสือกับงานอดิเรก นิทรรศการประกอบ อาจเหมาะกับการโทรทัศน์ก็ได้.

๒. คณะนักเรียนเด่นทางวิทยาศาสตร์ แสดงโครงการที่คิดขึ้นพร้อมกับหนังสือที่ใช้ประกอบการค้นคว้า นำออกนิทรรศการด้วย.

๓. ออกจดหมายข่าวตลอด — สหช. เผยแพร่เรื่องหนังสือและห้องสมุด เช่น รายชื่อหนังสือ ๑๐ เล่ม สำหรับชั้นต่าง ๆ ระเบียบการใช้ห้องสมุด วิธีใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษา รายชื่อหนังสือหมวดต่าง ๆ ที่น่าสนใจในห้องสมุด ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องนี้.

๔. คณะนักเรียนช่วยงานห้องสมุด เผยแพร่งานของเขาค้นคว้าความรู้ ความชำนาญ และประโยชน์ที่ได้จากการช่วยงาน.

๕. รายการตอบคำถามที่นิยมกันมากทุกแห่ง นักเรียนชั้นสูงสุดเป็นผู้จัดประกาศชื่อผู้ชนะในจดหมาย ข่าวหรือหนังสือพิมพ์ภาพถ่าย.

๖. สอบถามนักเรียนว่า บิดามารดาผู้ปกครองใครบ้าง ที่มั่งงานอดิเรกต่าง ๆ และใช้หนังสือประกอบ เลี้ยงกล้วยไม้ ถ่ายรูป ทำสวน ทำครัว เลือกเชิญมาเล่าให้นักเรียนฟัง แสดงหนังสือประกอบ.

๗. นักเรียนนักสำรวจ ให้นักเรียน เผยแพร่
สำรวจจากยักรายการหนังสือว่า คนใด
อ่านหนังสือมากเล่มที่สุด หนังสือประเภท
ใด อ่านมากน้อยเท่าใด ชั้นใดใช้หนังสือ
มาก ชั้นใดใช้หนังสือน้อย นำผลประกาศ
๘. ประกวดโปสเตอร์คำขวัญระหว่าง
นักเรียนทั้งหมด ชั้นต่าง ๆ.
๙. คติประกาศโปสเตอร์ เอกสาร
เผยแพร่-สหช. ในบริเวณโรงเรียน.

ร้านแข่งฮง

๑๗๖ ถนนเจริญกรุง สะพานเหล็กบน นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

๑. รับทำปกหนังสือ เติบเล่มวารสาร, จุลสาร และหนังสือพิมพ์.
๒. จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์, ครุภัณฑ์ และเครื่องประดับเฟอร์นิเจอร์ห้องสมุด
ทุกชนิด ทั้งของที่ทำในประเทศ และ จากต่างประเทศ.
๓. รับซื้อขายและแลกเปลี่ยนหนังสือเก่าและหายากทุกชนิด.

โดยราคาย่อมเยา เป็นกันเอง ฝีมือประณีต บริการรวดเร็วเสมอ

สนใจ โปรดติดต่อ ผู้จัดการ ร้านแข่งฮง โทร. ๒๒๕๗๗๓

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดประมวล

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการบริหารของสมาคม ฯ และผู้แทนที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ ดังนี้ :-

๑. นายสุข พงษ์สถิตย์	ประธาน
๒. น.ส. ลมูล รัตติกาล	รองประธาน
๓. น.ส. กัทลี สัมปศิริ	
๔. นางจรรยา ผิวเหลือง	
๕. ม.ล. จ้อย นันทวิวัฒน์	
๖. น.ส. ชมชน เชื้อกรต้น	
๗. นางธรรมา กนกมณี	
๘. น.ส. ลัดดา เหมทานนท์	
๙. น.ส. วชิร เสาวกุล	
๑๐. นายวิชัย ทับเที่ยง	
๑๑. นายสง่า กิตติศิริประพันธ์	
๑๒. นางสาวภิญญา เข้มสำอางค์	
๑๓. น.ส. เสาวณิต ลาภานันต์	
๑๔. นายอารีย์ ศรีขาว	
๑๕. น.ส. อัมไพ จันทร์จิระ	
๑๖. นางจารุวรรณ สีนุกุโสภณ	เลขานุการและผู้ตรวจรายงานการประชุม

ได้ดำเนินการประชุมรวม ๕ ครั้ง โดย
ใช้เอกสาร ก. ๕/๒๕๑๔ เป็นแนวทางใน
การพิจารณาสรุปผลการประชุม คือ เสนอ
ให้หน่วยต่าง ๆ ต่อไปนี้ พิจารณาจัดทำงาน
สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

๑. เสนอทางราชการ

๑.๑ ขอให้คณะกรรมการจัดงาน
ฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ ทำเนิการ
เพื่อให้มีการประกาศเป็นทางการ กำหนด
เอาวันที่ ๑-๓ เมษายน เป็นวันสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕
เป็นต้นไป เช่นเกี่ยวกับการกำหนดวัน
หรือสัปดาห์สากลอื่น ๆ เช่น สัปดาห์สากล
แห่งการเขียนจดหมาย เป็นต้น.

๑.๒ ขอให้คณะกรรมการจัดงาน
ฉลองปีหนังสือระหว่างชาติติดต่อขอความ
ร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ โดยขอให้
หน่วยราชการที่มหน้าที่ประชาสัมพันธ์โดย
ตรง เช่น กรมประชาสัมพันธ์ สถานี
โทรทัศน์กองทัพบก สถานีวิทยุทางราช-
การอื่น ๆ สถานีวิทยุท้องถิ่น ฯลฯ ออก
ประกาศเป็นทางการเรื่อง งานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ.

๑.๓ ขอให้คณะกรรมการจัดงาน
ฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ ทำหนังสือถึง
จังหวัดเพื่อ ขอความร่วมมือ ในการจัดงาน
สัปดาห์หนังสือแห่งชาติในเรื่องดำเนินการ
ตั้งคณะกรรมการ และการจัดทำหนังสือที่
ระลึก เป็นต้น.

๒. เสนอสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๒.๑ ที่ประชุมรับทราบด้วยความยินดี
ว่า คณะกรรมการจัดงานฉลองปีหนังสือ
ระหว่างชาติ เสนอให้สมาคมห้องสมุด
เป็นผู้จัดทำเนิการ และสมาคมได้ตั้ง
คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่ง
ชาติ โดย มีนายฉุน ประภาวิวัฒน์ เป็น
ประธาน จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการจัก
งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ทำเนิการ
ประสานงานกับส่วนภูมิภาค.

๒.๒ ที่ประชุมรับทราบว่าคณะกรรมการ
จัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ
กำลังคิดคำขวัญ แต่เนื่องจากว่าควรมี
หลาย ๆ คำขวัญเพื่อหมุนเวียนกันไป จึง
เสนอให้จัดทำคำขวัญ โดยมีแนวของคำ
ขวัญเน้นเรื่องคุณค่าของหนังสือต่อตนเอง
และต่อส่วนรวม มีคำขวัญที่ใช้สำหรับ

เอกสารเป็นส่วนกลาง และคำขวัญสำหรับแต่ละท้องถิ่นได้เสนอตัวอย่างคำขวัญตามเอกสารที่แนบ.

๒.๓ จัดทำหนังสือที่ระลึกในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติจำหน่าย โดยมีสาระในหนังสือตามลำดับได้แก่:—

๒.๓.๑ พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่สมาชิกในวันเข้าเฝ้าทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศล จัดซื้อหนังสือแก่เด็กในท้องถิ่นทุรกันดาร เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

๒.๓.๒ เรื่องหนังสือระหว่างชาติ และสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๒.๓.๓ ประมวลเรื่องเกี่ยวกับการอ่านประโยชน์ของหนังสือต่อคนและส่วนรวม มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งแต่งขึ้นเอง และคัดคัดลอกมา.

๒.๔ จัดทำข่าวสารแถลงความเคลื่อนไหวของห้องสมุดต่าง ๆ เรื่องการดำเนินงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

๒.๕ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ โดย:—

๒.๕.๑ ทำโปสเตอร์.

๒.๕.๒ ติดต่อขอความร่วมมือผู้จัดทำวารสาร นิตยสาร ทั้งเอกชนและหน่วยราชการให้พิมพ์คำขวัญที่คัดเลือกแล้วลงไปด้วย.

๒.๖ จัดทำของที่ระลึกต่าง ๆ ออกจำหน่าย เช่น ทำสมุดบันทึกประจำวัน แทรกคำขวัญเรื่องหนังสือระหว่างชาติ สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ โดยทำเป็นสองขนาด (ขนาดกระเป๋ และขนาดตั้งโต๊ะ) แก้วที่บรรจุทราย และเทียนหนังสือ เป็นต้น.

๒.๗ ทำคู่มือแนะนำ การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งมีสาระดังนี้ เช่น:—

๒.๗.๑ คำปราศรัยของประธานในพิธีเปิดการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๔ ของสมาคมห้องสมุด ฯ

๒.๗.๒ หลักการและเหตุผลรวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับในการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

๒.๗.๓ กิจกรรมที่ควรจัดในห้องสมุดแต่ละประเภท (ดูตามเอกสารที่แนบ).

๒.๗.๔ วิธีจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างย่อ ๆ และตัวอย่างในการจัดกิจกรรมบางประเภท เช่น บทหุ่น วิธีทำหุ่น ตัวอย่างสิ่งของสำหรับจัดนิทรรศการ เป็นต้น.

๓. เสนอห้องสมุดทั่วประเทศ องค์การ อื่น ๆ และผู้สนใจ

๓.๑ คัดคำขวัญส่งเพิ่มเติมให้คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ และสนับสนุนให้ใช้คำขวัญต่าง ๆ.

๓.๒ หาทุนจากท้องถิ่น เพิ่มเติม จากงบประมาณของทางราชการ.

๓.๓ รายงานความเคลื่อนไหวเป็นระยะ ๆ เสนอต่อคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติสำหรับเผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน ดังนี้ :-

๓.๓.๑ การเตรียมงาน.

๑ มกราคม แจ้งรายชื่อคณะกรรมการ.

๑๕ มีนาคม รายงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระงัดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

๓.๓.๒ การประเมินผล.

๓๐ เมษายน รายงานผลงานและประเมินผล.

ประมวล กิจกรรม ที่ควรดำเนินการใน
งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ต่อไปนี้เป็น
กิจกรรมที่ควรดำเนินการในงานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ ซึ่งประมวลได้จากที่ประชุม
และเสนอให้นำไปพิจารณาใช้ตาม

ความเหมาะสมหรืออาจเพิ่มเติมตามที่เห็น
ควร.

๑. กิจกรรม ที่ห้องสมุด ประชาชน สามารถจัดได้

๑. เผยแพร่ย้ายประกาศซึ่งส่งมาจาก
สำนักงานกลาง

จัดนิทรรศการ

๓. จัดพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ทำป้ายนิเทศ

๕. ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

นำชมห้องสมุด

จัดรายงานแนะนำหนังสือในหัวข้อ
ที่น่าสนใจ

๘. จัดรายการเกี่ยวกับหนังสือ การ
อ่าน ห้องสมุด ฯลฯ ทางสถานี
วิทยุ

โต้วาทีเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ

ฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับห้องสมุด

เล่าเรื่องหนังสือ

ทำรายชื่อหนังสือ

๑๓. พบปะสนทนา ร่วมรับประทานอาหาร
น้ำชา ระหว่างบรรณารักษ์ และ
คณะ กับสมาชิกของห้องสมุด

ออกบทความเรื่องห้องสมุด ฯลฯ
ในหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือ
เวียน หรือจดหมายข่าว

ให้นิทานให้รางวัลเป็นหนังสือแก่
ผู้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๑๗. จัดรายการ อภิปรายเรื่อง หนังสือ
กับวิชาชีพต่าง ๆ, ช่องทางอาชีพ
บรรณารักษ์ ฯลฯ

ประกวดภาพถ่ายปัญหาจากหนังสือ

๑๘. รายการเล่าเรื่องชีวประวัติบุคคล
สำคัญพร้อมทั้งเสนอรายชื่อประ-
กอบ

ชักชวน สมาชิก ให้เขียน วิจารณ์
หนังสือที่ได้อ่าน

ประกวดวาดภาพประกาศคำขวัญ

ประกวดวาดภาพจากหนังสือ

ให้รางวัลผู้มาใช้ห้องสมุดในช่วง
เวลาที่กำหนด

นักเรียนช่วยงานห้องสมุด สมาชิก
ศึกษาสาสมัครทำงาน ห้องสมุด
เผยแพร่เรื่องการทำงานนั้น

๒๕. อ่านหนังสือให้ฟัง

ออกวันชวนคนอ่านหนังสือ

สัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจ

๒. กิจกรรมที่ห้องสมุดโรงเรียนสามารถ จัดได้

๑. จัดนิทรรศการ

๒. เผยแพร่ป้ายประกาศซึ่งส่งมาจาก
สำนักงานกลาง

๓. ประกวดภาพถ่ายปัญหาจากหนังสือ

๔. นักเรียนช่วยงานห้องสมุด สมาชิก
ศึกษาสาสมัครทำงาน ห้องสมุด
เผยแพร่เรื่องการทำงานนั้น
ทำป้ายนิเทศ

๖. จัดรายการ แนะนำหนังสือใน
หัวข้อที่น่าสนใจ

ประกวดวาดภาพประกาศคำขวัญ

๘. ประกวดวาดภาพจากหนังสือ

๙. เล่าเรื่องหนังสือ

ให้รางวัลผู้มาใช้ห้องสมุดในช่วง
เวลาที่กำหนด

ให้รางวัลเป็นหนังสือแก่ผู้บำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์

๑๒. โควาที่เรื่องเกี่ยวกับหนังสือ ฯลฯ

รายการเล่าเรื่องชีวประวัติบุคคล
สำคัญพร้อมทั้งเสนอรายชื่อหนังสือ
ประกอบ

๑๔. นายภพยนตร์ เกษมกิจห้องสมุด
ทำรายชื่อนหนังสือ
แข่งขันอ่านหนังสือมาก
๑๗. ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด
เล่านิทาน
๑๘. จัดพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่ง
ชาติ
นำชมห้องสมุด
๒๑. พยปะสนทนา ร่วมรับประทาน
น้ำชา ระหว่าง บรรณารักษ์ และ
คณะ กับ สมาชิกของห้องสมุด
ออกยทความเรื่องห้องสมุด ฯลฯ
ในหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือเวียน
หรือ จดหมายข่าวสมาชิกชวนสมาชิก
ให้เขียนวิจารณ์หนังสือที่ได้อ่าน
๒๔. ออกบ้านชวนคนอ่านหนังสือ
สัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจ
ประกวดห้องสมุดส่วนตัว
๒๗. จัดรายการอภิปราย เรื่องหนังสือ
กับวิชาชีพต่าง ๆ ช่องทางอาชีพ
บรรณารักษ์
อ่านหนังสือให้ฟัง
แสดงหุ่น

๓๐. จัดรายการเกี่ยวกับหนังสือ การ
อ่าน ห้องสมุด ฯลฯ ทางสถานี
วิทยุ
เล่นละคร

๓. กิจกรรมห้องสมุดวิทยาลัยสามารถ จัดได้

๑. เผยแพร่ป้ายประกาศซึ่งส่งมาจาก
สำนักงานกลาง
กิจกรรมรณรงค์
จัดรายการแนะนำหนังสือในหัวข้อ
ที่น่าสนใจ
๔. ทำป้ายนิเทศ
ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด
โต้วาทีเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ
จัดรายการ อภิปรายเรื่อง หนังสือ
กับวิชาชีพต่าง ๆ ช่องทางอาชีพ
บรรณารักษ์
นำชมห้องสมุด
เล่าเรื่องหนังสือ
ออกบ้านชวนคนอ่านหนังสือ
รายการเล่าเรื่องชีวประวัติบุคคล
สำคัญพร้อมทั้งเสนอรายชื่อนง
สื่อประกอบ

ทำรายชื่อนหนังสือ

ชักชวน สมาชิกให้เขียน วิจารณ์
หนังสือที่ได้อ่าน

ประกวดภาพถ่ายจากหนังสือ

ให้รางวัลเป็นหนังสือแก่ผู้บำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์

นักเรียนช่วยงานห้องสมุด สมาชิก
อาสาสมัคร ทำงาน ห้องสมุด
เผยแพร่เรื่องการช่วยงานนั้น

รายการเล่าเรื่องชีวประวัติบุคคล
สำคัญพร้อมทั้งเสนอรายชื่อนัง-
สือประกอบ

ทำรายชื่อนหนังสือ

๑๐. ออกบทความเรื่องห้องสมุด ฯลฯ
ในหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือเวียน
หรือจดหมายข่าว

ประกวดวาดป้ายประกาศคำขวัญ

๔. กิจกรรมที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย สามารถจัดได้

๑. จักรณิการ

ทำป้ายนิเทศ

๓. จัดพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่ง
ชาติ

๔. เผยแพร่ป้ายประกาศซึ่งส่งมาจาก
สำนักงานกลาง

ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

นำชมห้องสมุด

จัดรายการแนะนำหนังสือในหัวข้อ
ที่น่าสนใจ

กิจกรรมที่ห้องสมุดเฉพาะสามารถจัดได้

๑. เผยแพร่ป้ายประกาศซึ่งส่งมาจาก
สำนักงานกลาง

๒. จักรณิการ

๓. ทำรายชื่อนหนังสือ

๔. ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

๕. ทำป้ายนิเทศ

นำชมห้องสมุด

๖. ออกบทความเรื่องห้องสมุด ฯลฯ
ในหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือเวียน
หรือจดหมายข่าว

จัดรายการแนะนำหนังสือในหัวข้อ
ที่น่าสนใจ

๙. พบปะสนทนา ร่วมวัยประทาน
น้ำชา ระหว่าง บรรณารักษ์ และ
คณะ กิจสมาคมของห้องสมุด
๑๐. จัดพิมพ์งานศึกษาหนังสือแห่ง
ชาติ
ให้รายการเกี่ยวกับหนังสือ การ

อ่าน ห้องสมุด ไลลา ทางสถานวิทยุ
อ่านหนังสือให้ฟัง
รายการเล่าเรื่องชีวประวัติบุคคล
สำคัญพร้อมทั้งเสนอรายชื่อหนังสือ
ประกอบ

ประมวลคำขวัญ

จากบัญชีที่สมาชิกในที่ประชุมใหญ่คัดเลือก เรียงจากที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

๑. อ่านนิยายลึกลับ อ่านบ่อย ๆ
ฉลาดมาก.
๒. ยิ่งอ่านยิ่งรู้.
๓. อ่านทุกวันสร้างสรรปัญญา.
๔. หนังสือเป็นมิตรช่วยคิดค้นคว้า.
๕. ลิขสมบัติของอ่านหนังสือ.
๖. ความรู้คู่ชีวิต.
๗. หนังสือคือกุญแจไขความรู้.
๘. หนังสือคือดวงประทีป.
๙. หนังสือคือมิตรแท้.
๑๐. หนังสือคือขุมคลังแห่งปัญญา.
๑๑. หนังสือคืออาหารของสมอง.
๑๒. เปล่าเปลี่ยวเคี้ยวกาย ผ่อนคลาย
กายหนังสือ.
๑๓. อ่านวันละหน้า พายปัญญาไกล.
๑๔. หนังสือคือโลกกว้าง.
๑๕. อ่านวันเป็นแค่วันหน้า.
๑๖. หนังสือคือขุมคลังแห่งชีวิต
อ่านทุกวันรรโลงใจ.
๑๗. ขนาดของชาติ อยู่ที่หนังสือ.
หนังสือคือแก้วสารพัดนึก.
๒๐. การอ่านทำให้ชีวิตสมบูรณ์.
การอ่านทำให้ก้าวหน้า.
หนังสือทำให้ชีวิตดี.

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ฯ

๖๗

หนังสือคือครุฑลาค.

หนังสือคือพลังแห่งชีวิต.

หนังสือคือแว่นวิเศษ.

ผลเสนอเพิ่มเติม

๒๑. การอ่านพัฒนาความคิด การ
อ่านพัฒนาจิตใจ.

การอ่านพัฒนาการงาน การ
อ่านพาให้ทันเมืองศิวิไลซ์.

๒.๒ บ้านเมืองใดคนอ่าน ผู้คนเบิก-
บานการงานก้าวหน้า.

๒.๓ ไม่อ่านแล้วจะล้าหลัง.

๒.๔ หนังสือคือธนาคารแห่งความรู้.

๒.๕ ห้องสมุดทุกธนาคาร.

๒.๖ ชาคิจะพัฒนา ถ้าประชากรมีการ
อ่าน.

๒.๗ หนังสือคือเข็มทิศ.

๒.๘ โลกเจริญเพราะหนังสือ.

บทหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕*

แน้มมาต ขวลิต

๑. มติเกี่ยวกับหนังสือระหว่างชาติ

ที่ประชุมสามัญครั้งที่ ๑๖ ขององค์การ
การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้ลงมติเมื่อวันที่ ๕
พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ว่า ให้กำหนดเอา ปี
๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ ทั้งนี้
เพราะที่ประชุมได้มีความเห็นเป็นเอกฉันท์
ว่า:—

— ถ้อยคำซึ่งขีดเขียนลงไว้เป็นลาย-
ลักษณ์อักษร มีความสำคัญต่อความเจริญ
ของอารยธรรมแห่งมนุษยชาติ.

— หนังสือ วารสาร และวัสดุอื่น ๆ
ซึ่งใช้เป็นเครื่องแสดงความคิดเห็นนั้น
มีบทบาทสำคัญในชีวิตทางสังคม และพัฒนา
ทางสังคมของมนุษย์.

— หนังสือมีหน้าที่สำคัญที่จะให้วัตถุ-
ประสงค์ ขององค์การ ศึกษา วิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรม เป็นจริงขึ้นมาได้ วัตถุ-
ประสงค์ได้แก่สันติภาพ ความเจริญก้าวหน้า
การส่งเสริมให้มีสิทธิแห่งมนุษยชาติ

การต่อสู้เพื่อขจัดความรังเกียจเชื้อชาติ
และผิว ขจัดการทำให้ผู้อื่นตกอยู่ในอำนาจ
ด้วยเหตุนี้ องค์การ ศึกษา จึงมีบทบาท
สำคัญในการส่งเสริม การเขียน การผลิต
และแจกจ่ายหนังสือ จัดให้มีการแลกเปลี่ยน
ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หนังสือซึ่งเขียนขึ้น
เพื่อแสดงความรู้สึกันกึกก้อง อันสะท้อน
กับข้อความในกฎบัตรสหประชาชาติ และ
ธรรมนูญขององค์การ ศึกษา วิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ.

ที่ประชุมยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า
สมาคมและองค์การต่าง ๆ สำหรับนักเขียน
ผู้จัดทำพิมพ์ บรรณาธิการ ผู้จำหน่ายหนังสือ
และผู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ ได้
แสดงความสนใจที่จะกำหนดให้มีหนังสือ
ระหว่างชาติขึ้น เพื่อจะได้ดำเนินการ
ชักชวนให้ประชาชนเกิดความสนใจใน
บทบาทของหนังสือที่มีต่อสังคม ดังนั้น ที่

* เก็บข้อความจาก Unesco: International Book Year 1972 A Programme of action.

ประชุมจึงได้ประกาศให้ปี ๑๙๗๒ (พ.ศ. ๒๕๑๕) เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ.

๒. การดำเนินการสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ

องค์การศึกษา ฯ สหประชาชาติ ได้ชักชวนประเทศสมาชิก และสมาคมมูลนิธิ หรือองค์การที่มีความสนใจในหนังสือ ให้:-

— จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเขียนการพิมพ์ จำหน่ายและแจกหนังสือให้แพร่หลาย จนปรากฏชัดว่า ปีหนังสือระหว่างชาติเป็นปีซึ่งมีผู้อ่านหนังสือในแต่ละชาติมากเป็นพิเศษ.

— ขอให้แต่ละประเทศ จัดตั้งคณะกรรมการ โดยร่วมมือกับคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การศึกษา ฯ สำหรับจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติขึ้นในแต่ละประเทศ.

— กำหนดนโยบาย และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหนังสือ โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การศึกษา ฯ เป็นแนวทาง และยึดหลักที่ว่าหนังสือเป็นสื่อความรู้และเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้เกิดความคิด.

— สนับสนุนผู้อ่าน โดยเฉพาะพวกผู้เยาว์ ให้รู้จักคุณค่าของความคิดที่ดีที่สุดในของปรัชญา และวรรณคดี โดยพยายามจัดพิมพ์หนังสือประเภทนี้ให้มาก และจำหน่ายในราคาถูกที่สุดที่สามารถทำได้.

๓. วิธีดำเนินการขององค์การศึกษา ฯ

ที่ประชุมได้ลงมติให้อำนาจอำนวยการองค์การศึกษา ฯ สหประชาชาติ ให้:-

— ร่วมมือกับศูนย์หนังสือในเขตภาค องค์การ สมาคม และมูลนิธิของนักประพันธ์ สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ ผู้จำหน่ายหนังสือ บรรณารักษ์ บุคคลที่สนใจและมีอาชีพเกี่ยวกับหนังสือ สนับสนุนปีหนังสือระหว่างชาติ โดยเขียนจัดการพิมพ์ และเผยแพร่หนังสือเพื่อการศึกษา ในวิชาวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และการสื่อสารมวลชน.

— ศึกษาปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหากำหนดการผลิต การจำหน่าย และเผยแพร่หนังสือ และเอกสาร มีการสำรวจภาวะของหนังสือทั่วโลก.

— สนับสนุนการจำหน่าย และเผยแพร่หนังสือ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มากขึ้น ในประชากรของแต่ละชาติ.

— พิจารณาช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนา ในด้านการฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์หนังสือ.

— จัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อเตรียมการและส่งเสริมการจัดพิมพ์หนังสือระหว่างชาติ.

๕. วัตถุประสงค์ของปีหนังสือระหว่างชาติ

— เพื่อให้เกิดความสนใจในบทบาทของหนังสือที่มีต่อสังคม เพราะว่า แม้ว่าในปัจจุบัน จะมีสื่อมวลชนเกิดขึ้นใหม่หลายประเภท แต่หนังสือก็ยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระหายความรู้ยิ่งขึ้น.

— องค์การการศึกษา ฯ หวังว่า การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ นี้ จะส่งผลสืบต่อไปในอนาคต.

๕. องค์การต่าง ๆ ซึ่งได้ร่วมในการเสนอกิจกรรมที่ควรจัดสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕

องค์การการศึกษา ฯ ได้ขอให้องค์การต่อไปนี้เป็นที่ปรึกษาในด้านการจัดกิจกรรมคือ :

— International Community of Booksellers Associations (ICBA).

— International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC)

— International Federation for Documentation (FID)

— International Federation of Library Associations (IFLA)

— International Publishers Association (IPA)

นอกจากนี้ยังมีตัวแทนของประเทศสมาชิกจากเอเชีย แอฟริกา และอเมริกาใต้ด้วย.

๖. เรื่องที่ควรพิจารณาสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ

บทบาทของหนังสือในสังคมจะเป็นไปได้ ก็ต้องอาศัยสิ่งต่อไปนี้ :-

— การสนับสนุน การแต่ง และแปลหนังสือ โดยเคารพต่อสิทธิของผู้แต่ง.

— การผลิต การจำหน่าย และเผยแพร่หนังสือ รวมทั้งการพัฒนาห้องสมุด.

— การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.

— หนังสือ ที่ส่งเสริมการศึกษา ความเข้าใจระหว่างชาติ และความร่วมมือโดยสันติ.

ดังนั้น จึงควรมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้ :-

๑. ในด้านการผลิต จำหน่าย เผยแพร่
หนังสือ และพัฒนาห้องสมุด

— จัดพิมพ์หนังสือให้มากขึ้น และ
หาทางจำหน่ายและเผยแพร่ให้มาก ประ-
เทศที่พัฒนาแล้ว และกำลังพัฒนา ควร
จะช่วยเหลือกัน.

— พยายามให้หนังสือไปถึงผู้อ่าน
ทั่วทั้งประเทศ — และในทุก ๆ ประเทศ.

— ส่งเสริมการผลิตหนังสือ จัดให้มี
กระดาดพิมพ์ให้มากขึ้น ปรับปรุงคุณภาพ
การพิมพ์ทั้งรูป และตัวหนังสือ.

— จัดตั้ง และทะนุบำรุงห้องสมุด และ
ศูนย์บริการเอกสาร.

— ฝึกอบรมผู้ประกอบ การงานทาง
หนังสือ.

— จัดทำบรรณานุกรมต่าง ๆ ตลอดจน
บรรณานุกรมแห่งชาติ และบรรณา-
นุกรมในเขตภาค.

— สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับ
หนังสือ.

— จัดทำหนังสือ สำหรับ ผู้เริ่มอ่าน
สำหรับคนตาบอด และคนพิการ.

— จัดจำหน่ายหนังสือในราคาถูก.

๒. ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

— ส่งเสริมการผลิต จำหน่าย และ
เผยแพร่หนังสือสำหรับเด็ก.

— จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน
ในห้องสมุดโรงเรียน และศูนย์วัฒนธรรม.

— สำรวจความต้องการ และนิสัย
รักการอ่าน.

๓. การผลิตหนังสือที่ส่งเสริมการศึกษา
ความเข้าใจระหว่างชาติ และการร่วมมือ
เพื่อสันติ

— ส่งเสริมสนับสนุน การนำเข้า
และส่งออก ซึ่งหนังสือและอุปกรณ์การ
พิมพ์ระหว่างชาติต่าง ๆ โดยเสรี.

— จัดกิจกรรมเพื่อเน้นให้เห็นความ
สำคัญ ของหนังสือในการให้การ ศึกษา
ตลอดชีวิต.

— วางโครงการผลิต จำหน่าย และ
การใช้หนังสือแบบเรียน และหนังสือทั่วไป
ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษา.

— เพิ่มการผลิต หนังสือ ทาง วิทยา-
ศาสตร์ เทคโนโลยี และหนังสืออ้างอิง
ให้มากขึ้น.

— เน้นให้เห็นความสำคัญของหนังสือ
ในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม.

— รักษาไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ โดยรวบรวมและจัดพิมพ์เพลง นิทาน และตำนานพื้นเมือง ซึ่งเล่าต่อกันมา.

๓. “Book for All” และสัญลักษณ์ของปีหนังสือระหว่างชาติ

ประเด็นสำคัญของปีหนังสือระหว่างชาติ คือ การพยายามให้มีหนังสือสำหรับทุก ๆ คน ไม่จำกัดเชื้อชาติ วัย เพศ ฐานะความรู้ และความสามารถในการอ่าน.

ให้มีหนังสือสำหรับอ่านทุกประเภท โดยเฉพาะ หนังสือ ทาง กำน การ ศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม หนังสือที่ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ และความร่วมมือระหว่างชาติเพื่อสันติ.

สัญลักษณ์ของปีหนังสือระหว่างชาติเป็นรูปหนังสือเปิดอยู่ และมีภาพคนสองคนจับมือกัน (ภาพหน้าปกวารสารห้องสมุดฉบับนี้) สัญลักษณ์ในแนวนอน หมายถึงความร่วมมือระหว่างชาติโดยอาศัยหนังสือในแนวดิ่ง หมายถึงความสำคัญของหนังสือมีต่อการพัฒนาประเทศ ผู้ออกแบบเป็นช่างชาวเบลเยียม ชื่อ มิเคิล โอลิฟฟ์ (Michel Olyff).

๔. กิจกรรมบางประการ

— องค์การการศึกษา ๗ ได้เสนอแนะกิจกรรมบางอย่าง สำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ เช่น :—

— รัฐบาลต่าง ๆ อาจนำโครงการผลิตหนังสือเข้าในแผนพัฒนาประเทศ.

— จัดแจกหนังสือแบบเรียน และส่งเสริมการผลิตหนังสือแบบเรียน.

— จัดตั้งสถาบันเพื่อส่งเสริมการผลิตจำหน่ายและเผยแพร่หนังสือ เช่น จัดตั้งศูนย์พัฒนาหนังสือแห่งชาติ เป็นต้น.

— พยายามหาทางลดภาษีหนังสือ.

— พยายามรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนังสือ เช่น การผลิตหนังสือ การจำหน่าย และเผยแพร่หนังสือ ความสนใจในการอ่าน เป็นต้น.

— รัฐบาลควรหาทางปรับปรุงระบบและบริการห้องสมุด ให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้อ่านได้เต็มที่ ปรับปรุงศูนย์วัฒนธรรม และบริการอื่น ๆ ที่ประชาชนสำหรับผู้เริ่มอ่านหนังสือในประเทศที่กำลังพัฒนา.

— รัฐบาล หน่วยราชการ และสถาบันต่าง ๆ พยายามสนับสนุนการศึกษา

วิจัยเกี่ยวกับหนังสือ เช่น วิจัยของนักวิจัย
ผู้หนังสือ ล้มทักษะในการอ่าน เขียน
เป็นต้น.

— รัฐบาลอาจจัดทำให้มีรางวัลในการ
เขียน การจัดพิมพ์หนังสือ การออกแบบ
โปสเตอร์สำหรับโฆษณาหนังสือ เป็นต้น.

— งบเวนภาษี รายได้จากการแต่ง
และการแปลหนังสือ.

— สื่อมวลชน พยายามส่งเสริมการ
อ่านด้วยวิธีการจัดทำให้มีการสัมภาษณ์นัก
เขียน วิจัยหนังสือ เป็นต้น.

— กิจกรรมรณรงค์ และ Book Fair
และ Book festivals ในระดับชาติ ระหว่าง
เขตภาค และระหว่างชาติ.

— สมาคม และองค์การที่มีใ้รัฐบาล
จัดทำหนังสือระหว่างชาติ เป็นหัวข้อ
ประชุม.

— จัดหาทุนงาน และฝึกอบรมให้
แก่ผู้ซึ่งดำเนินงานเกี่ยวข้องกับหนังสือ.

— จัดการประชุมสัมมนาระหว่างผู้
จัดพิมพ์ ผู้จำหน่ายหนังสือ บรรณาธิการ
และนักเขียน.

— กำหนดมาตรฐานการทำบรรณ
นุกรม.

— จัดหนังสือให้เป็นของรางวัล ของ
ขวัญและของชำร่วยในโอกาสต่าง ๆ.

— จัดแพรวซ่า เกี่ยวกับภาพยนตร์
ซึ่งทำจากหนังสือ.

— จัดจำหน่ายหนังสือในราคาต่ำ.

— จัดสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

— เชิญนักเขียนคนสำคัญ ๆ ไปแสดง
ปาฐกถา และอภิปราย ณ มหาวิทยาลัย
และสถาบันต่าง ๆ.

— หอสมุดต่าง ๆ พยายามจัดกิจ
กรรมส่งเสริมการอ่านให้มากขึ้น.

— จัดตั้งห้องสมุดตัวอย่างขึ้น.

— จัดแปลเผยแพร่คู่มือการจัดห้อง
สมุด ซึ่งองค์การการศึกษา ฯ จัดทำขึ้นโดย
เฉพาะอนุสาร The Public Library, a
Living Force for, Populop Education.

— ร่วมในการฉลองปีหนังสือระหว่าง
ชาติ โดยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือ
ระหว่างชาติ เช่น จัดสัปดาห์หนังสือแห่ง
ชาติ, นิทรรศการ, Book festivals เป็นต้น.

— เริ่มดำเนินการ หรือถ้าดำเนินการ
อยู่แล้ว ก็ให้ศึกษาภาวะการแลกเปลี่ยน
สิ่งพิมพ์ระหว่างห้องสมุดต่าง ๆ เพื่อ
ปรับปรุงให้ดีขึ้น.

— ผู้ผลิตหนังสือ อาจพิจารณาหา
ทางปรับปรุงการออกแบบหนังสือให้ดีขึ้น.

— ปรับปรุงวิธีการพิมพ์ให้ดีขึ้น.

คำบรรยายเรื่องปณัฏฐ์ระหว่างชาติ

อภัย จันทวิมล*

เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ท่านนายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ได้ขอรองข้าพเจ้าเมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสามัญประจำปีของสมาคม และบรรยายเรื่อง ปณัฏฐ์ระหว่างชาติ.

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ข้าพเจ้าได้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ท่านนายกสมาคมก็ยังยืนยันขอให้ข้าพเจ้ามาบรรยายเรื่องปณัฏฐ์ระหว่างชาติ ตามที่ได้ตกลงกันไว้แต่เดิม ข้าพเจ้าพิจารณาเห็นว่า เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานปณัฏฐ์ระหว่างชาติในปี ๒๕๑๕ และได้มีการประชุมมาแล้ว ๕ ครั้ง เรื่องยังไม่เสร็จเรียบร้อย แต่ก็มีเรื่องพอที่จะนำมาเล่าให้ฟังได้บ้าง ประ-

กอบทั้งข้าพเจ้าก็สนใจในกิจการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และได้ตั้งใจที่จะช่วยเหลืองานของสมาคมเป็นลำดับมา ดังนั้น แม้ข้าพเจ้าจะพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีแล้วก็ตาม แต่เมื่อท่านนายกสมาคมยังคงต้องการให้ข้าพเจ้ามาพูดเรื่องปณัฏฐ์ระหว่างชาติ ข้าพเจ้าก็ยินดีรับเชิญด้วยความเต็มใจ และหวังว่าเรื่องที่เรากำลังจะพูดต่อไปนี้น่าจะน้อยก็คงจะเป็นเครื่องประดับสติปัญญาของท่านบ้างตามสมควร.

ก่อนอื่น ข้าพเจ้าใคร่ขอแสดงความชื่นชมยินดีที่ได้ทราบว่า ในการประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยครั้งนี้ ได้มีสมาชิกจากห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ห้องสมุดกระทรวงทบวงกรมและสถาบันต่าง ๆ เข้าร่วมในการประชุมประมาณ ๒๕๐ คน ทั้งนี้ย่อมแสดงถึงความพร้อมเพรียงของบรรดา

* นายอภัย จันทวิมล, อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และประธานคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปณัฏฐ์ระหว่างชาติปี ๒๕๑๕ บรรยายเรื่องนี้เนื่องในการประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ณ หอสมุดแห่งชาติ วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

สมาชิก และเป็นนิมิตอันดีว่า กิจกรรมของสมาคมจะเจริญรุ่งเรืองสืบไป ยิ่งกว่านั้นหัวข้อการประชุมสำหรับปีนี้คือ "การปฏิบัติงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" National Book Week ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่เหมาะแก่กาลสมัย และสอดคล้องกับเรื่อง "ปณิธานระหว่างชาติ" ซึ่งเราจะได้พิจารณาในหน้า.

ผู้ที่เป็นต้นคิดในเรื่องปณิธานระหว่างชาติ International Book Year คือองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือที่เรียกโดยย่อว่า ยูเนสโก กล่าวคือ ที่ประชุมใหญ่ของยูเนสโก ในการประชุมเมื่อปี ๑๙๗๐ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ได้ประชุมปรึกษาลงมติให้บรรดาประเทศที่เป็นสมาชิก proclaim 1972 International Book Year ซึ่งถ้าจะแปลเป็นไทย ก็อาจกล่าวได้ว่าให้ช่วยกันป่าวประกาศว่า ปี ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ และเป็นการเฉลิมฉลองปณิธานระหว่างชาติ ที่ประชุมใหญ่ของยูเนสโก ได้เชิญชวนบรรดาประเทศสมาชิก พร้อมด้วยองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้ช่วยกันจัดกิจกรรมอันเหมาะสม เพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจของประชาชนให้รักการอ่านหนังสือ และสนับสนุนให้ประชาชนได้มีโอกาสอ่านหนังสือ

อาชีพ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป เห็นความสำคัญแห่งบทบาทของหนังสือในสังคม The Role of Book in Society ในงานนี้ ยูเนสโก ได้คิดคำขวัญสำหรับปีหนังสือระหว่างชาติว่า Book For All พร้อมทั้งได้ประพันธ์รูปสัญลักษณ์สำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ เป็นรูปคนสองคนยืนอยู่ต่อกัน (ดูภาพปกวารสารฉบับนี้).

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับประกอบการพิจารณาของประเทศไทยที่เป็นสมาชิกในการเฉลิมฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ ยูเนสโก ได้สรุปแนวการจัดกิจกรรมหรือโครงการไว้ ๔ ข้อ ดังนี้ :-

(๑) Encouragement of authorship and translation, with due regard to copyright สนับสนุนช่วยเหลือการแต่งและการแปลหนังสือ โดยคำนึงถึงลิขสิทธิ์ด้วย.

(๒) Production and distribution of books including the development of libraries ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายหนังสือ รวมทั้งการพัฒนาห้องสมุดต่างๆ.

(๓) Promotion of the reading habits ส่งเสริมนิสัยการอ่านหนังสือ.

(๔) Book in the service of education, international understanding and peaceful cooperation ส่งเสริมการผลิตหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษา เสริมสร้างความเข้าใจและการร่วมมือเพื่อสันติระหว่างประเทศ.

อนึ่ง คณะกรรมการวางแผนของยูเนสโก สำหรับปีหนังสือระหว่างชาติ ได้เสนอแนะไว้ด้วยว่า “ประเทศสมาชิกไม่ควรคิดว่า การจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติเป็นงานที่จัดทำเฉพาะปี มุ่งหมายจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นในปีเดียว แต่ควรจะคิดว่าเป็นโอกาสที่จะริเริ่มปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความริเริ่มอื่นจะต้องทำต่อเนื่องกันในปีต่อ ๆ ไป โดยเฉพาะควรพิจารณาจัดตั้ง National Book Development Council คือ คณะกรรมการ หรือศูนย์พัฒนาหนังสือแห่งชาติ เป็นการถาวรด้วย”.

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของเรา ได้พิจารณาข้อเสนอแนะของยูเนสโกแล้วเห็นชอบด้วย ในหลักการที่จะจัดให้ปี ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ต่อมา ในการประชุมเมื่อ

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๑๔ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้แต่งตั้ง คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติในปี ๒๕๑๕ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ.

คณะกรรมการปีหนังสือระหว่างชาติที่กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งมีจำนวน ๒๕ คน ประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และคุณหญิงอัมพร มีสุข รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ส่วนกรรมการอื่น ๆ ก็มีหน่วยราชการ และองค์การที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนฝ่ายศึกษา ฝ่ายวิทยาศาสตร์ ฝ่ายวัฒนธรรม ฝ่ายสังคมศาสตร์ และฝ่ายสื่อมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก นายกสุมาคมภาษา และหนังสือ นายกสุมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการองค์การคำคุณาสภา ผู้แทนบริษัทไทยวัฒนาพานิช จำกัด ผู้แทนบริษัทประทุมช่าง จำกัด ผู้แทนบริษัทแพร่พิทยา จำกัด นายจ่านอง วงศ์กุล

นางศรีน้อย โปวาทอง และนางสาวศิริ
สุวรรณสถิตย์ สองคนทำหน้าที่กรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ.

คณะกรรมการชุดนี้ได้ประชุมกันแล้ว
๕ ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน
๒๕๑๔ ซึ่งเป็นวันปฏิวัติ ข้าพเจ้าได้
กล่าวแล้วข้างต้นว่า งานเรื่องนี้ยังไม่เสร็จ
แต่ข้าพเจ้าก็มั่นใจว่า งานเรื่องนี้จะต้องจัด
ต่อไป จึงใคร่ขอเล่าให้ฟังว่า เท่าที่พิจารณา
กันไปแล้วนั้น มีเรื่องสำคัญอะไรบ้าง.

(๑) เรื่องคำขวัญสำหรับหนังสือระหว่างชาติ

ที่ประชุมเห็นว่าในการจัดหนังสือระหว่างชาติ
ควรมีคำขวัญหลักคำขวัญ
หนึ่ง ซึ่งในที่นี้ก็ตกลงกันว่า ควรจะแปล
ออกมาตรง ๆ จากคำขวัญที่ยูเนสโกเสนอ
แนะที่ว่า "Book For All" โดยตั้งเป็น
คำขวัญหลัก สำหรับหนังสือระหว่างชาติ
ของเราว่า "หนังสือสำหรับทุกคน".

อนึ่ง ที่ประชุมเห็นว่า นอกจากคำขวัญ
หลักแล้ว ควรมีคำขวัญย่อยอีกหลาย ๆ
คำขวัญ ที่แสดงถึงความคิดเกี่ยวกับเรื่อง
หนังสือ แต่พูดหลาย ๆ วิธี เพื่อให้ผู้ฟัง

ได้รับฟังและเข้าใจความคิดเต็มโดยไม่มีข้อ
ส่วนวัตถุประสงค์สำคัญที่ควรส่งเสริมนั้น
น่าจะได้แก่การส่งเสริมนิสัยการอ่าน จึง
ควรเน้นเรื่องนี้ให้มากกว่าเรื่องอื่น.

ในเรื่องคำขวัญนี้ นายเปลื้อง ณ นคร
ผู้แทนบริษัท ไทยวัฒนาพานิช ได้เสนอมา
ให้กรรมการพิจารณาหลายคำขวัญ ซึ่งที่
ประชุมก็เห็นชอบด้วย เช่น อ่านแล้วฉลาด,
หนังสือคือทรัพย์สินอันประเสริฐ, หนังสือพา
ไปหาความสว่าง, หนังสือช่วยสร้างชีวิต,
หนังสือเพื่อนแท้, รักก้าวหน้าอย่าห่าง
หนังสือ, หนังสือพาสายตาไกล, วิชาอยู่
ในหนังสือ, ชีวิตจะดีอยู่ที่หนังสือ ฯลฯ.

นอกจากนี้ คณะกรรมการยังได้
พิจารณา "เรื่องของหนังสือ" ซึ่ง พร รังษี
เป็นผู้เรียบเรียง และได้ตีพิมพ์ในวารสาร
ขององค์การจังหวัดสมุทรสงคราม ฉบับ
ประจำเดือนกันยายน ๒๕๑๔ พร รังษี ได้
คิดเกี่ยวกับหนังสือไว้หลายประการ เช่น
หนังสือเป็นยารักษาความโง่ให้หายได้ ห้อง
สมุดก็คือโรงพยาบาลรักษาโรคโง่ หนังสือ
เป็นครูที่ดีเลิศ ความใจดียิ่งคือผู้อ่าน ไม่
ทุกข์แต่ยินดี อ่านเมื่อใดก็ได้ความรู้เพิ่มขึ้น
เมื่อนั้น ไม่มากก็น้อยทุกครั้งที่อ่าน.

หนังสือเป็นเพื่อนที่ดี คอยให้สติและ
แก้เหงา เพื่อนที่ไม่ทรยศต่อเพื่อน คือ
ผู้อ่าน.

เวลาที่เอาไปใช้ในทางอื่น บางทีขาด
ทุน แต่ถ้าเอาไปใช้ในทางอ่านหนังสือ มี
แต่กำไร.

ของเล่นที่เหมาะสมคือหนังสือ เพราะไม่
ต้อง รวบน้ำพรวนกินเหมือนต้นไม้ ไม่ต้อง
ให้ข้าวน้ำเหมือนเลี้ยงสัตว์ และเอ็ดคัตตัว
ไปได้ทุกคราว. ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

(๒) รายงานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓

แห่งประเทศไทย

นายกัณฐ สนิทกุล ผู้อำนวยการองค์
การคำของคุรุสภา แจ้งว่า ในต้นปี ๒๕๑๕
ผู้พิมพ์อาชีพเกี่ยวกับการพิมพ์จะร่วมกัน
จัดงานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ แห่งประ-
เทศไทยขึ้น ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
โดยจะได้ทำหนังสือ กราบ ขังคมทูล พระ-
ยาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ
นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระ-
ราชดำเนินเปิดงาน จุดมุ่งหมายของการจัด
งานแสดงการพิมพ์ครั้งนี้ ก็เพื่อแลกเปลี่ยน
ความรู้ ความคิดเห็น และความชำนาญใน

วิชาชีพ ทั้งยังเป็นการยกระดับมาตรฐาน
การพิมพ์โดยรวม ตลอดจนเผยแพร่
ให้ประชาชนได้สนใจและเข้าใจในการ
พิมพ์ยิ่งขึ้น คณะกรรมการจัดงานแสดง
การพิมพ์จึงขอเสนอให้พิจารณาเรื่องการจ
งานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ เป็นส่วนหนึ่ง
ของปีหนังสือระหว่างชาติด้วย ที่ประชุม
คณะกรรมการแห่งชาติครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่
๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔ พิจารณาแล้ว มี
มติเห็นชอบด้วย และคณะกรรมการปี
หนังสือระหว่างชาติก็ได้รับทราบเรื่องนี้ด้วย
ความยินดี.

(๓) เรื่องสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

เรื่องนี้ คณะกรรมการปีหนังสือระหว่าง
ชาติ ได้มอบให้สมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทยเป็นเจ้าของเรื่อง รับหลักการ
ที่จะให้จัดงาน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติใน
ระหว่างวันที่ ๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕ ส่วน
เรื่องสถานที่และรายละเอียดอื่น ๆ นั้น จะ
ได้พิจารณาภายหลัง.

โดยเหตุที่หัวข้อการประชุมของสมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทยปีนี้ คือ "การ
จัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" ข้าพเจ้า
จึงตั้งใจรอฟังความคิดเห็น ของที่ประชุม

ในเรื่องการจัดกิจกรรมระหว่างสปีคาค์ หนังสือแห่งชาติด้วยความสนใจ และ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จะเป็นกำลังสำคัญ ในการ ช่วยให้งานหนังสือระหว่างชาติดำเนินไป ด้วยดีสมความมุ่งหมาย.

(๔) เรื่องโครงการห้องสมุดประชาชน ตัวอย่างเพื่อส่งเสริมการอ่าน

เรื่องนี้เป็นโครงการร่วมมือของธนาคาร ครีนครและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งเข้าใจว่าคงได้ผูกพันบ้างแล้วใน ระหว่างการประชุมครั้งนี้ แต่โดยเหตุที่ เรื่องนี้ นายกสมาคมห้องสมุดได้เสนอที่ ประชุม คณะกรรมการ หนังสือ ระหว่าง ชาติ จึงนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ด้วย ธนาคาร ครีนคร เป็นผู้รับผิดชอบในด้านการเงิน สำหรับจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งประ- มาณว่า จะต้องใช้เงินงบประมาณขั้นแรก ๑๕๓,๓๕๐ บาท แยกเป็นค่าจัดทำ กรุณที่ ๔๘,๓๕๐ บาท ค่าจัดซื้อหนังสือ วิชาการทั่วไป ๖๐,๐๐๐ บาท ค่าจัดซื้อ หนังสือเด็ก ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าอุปกรณ์ ห้องสมุด ๕,๐๐๐ บาท ค่าจ้างบรรณา-

รักษ์ยัละ ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนสมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบ ทางวิชาการและการดำเนินการ.

ตามโครงการนี้ จะมีการจัดบริการ ห้องสมุดเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) ห้องสมุด ผู้ใหญ่ จัดหนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง และหนังสือเฉพาะ วิชาการค้า ธนาคาร (๒) ห้องสมุดสำหรับเด็ก จัดให้มีหนังสือ เด็ก และรายการพิเศษเป็นประจำ เช่น การเล่นเกม เล่นหุ่น และฉายภาพนิ่ง เป็นต้น.

เรื่องนี้ ได้เริ่มดำเนินการแล้วตั้งแต่ เดือนตุลาคม ๒๕๑๔ โดยใช้ธนาคารครี- นคร ถนนเพชรบุรีตัดใหม่เป็นสถานที่ชว- ครวส่วนสถานที่ถาวรจะอยู่ ณ ธนาคาร ครีนครบริเวณสวนมะลิ กำหนดพิธีเปิดเป็น ทางการในระหว่างสปีคาค์หนังสือแห่งชาติ คือ ๑ เมษายน ๒๕๑๕.

(๕) เรื่องโครงการ พัฒนาระบบ และ บริการห้องสมุด

คงได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า แนวการ จัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ยูเนสโกได้เสนอแนะ ไว้สำหรับหนังสือระหว่างชาติ คือ การ พัฒนาห้องสมุดต่าง ๆ.

ปรากฏว่าเราได้เคยทำโครงการพัฒนาระบบและบริการห้องสมุดไว้แล้วแต่เมื่อปี ๒๕๐๘ โดยทำเป็นโครงการ ๕ ปี คือระหว่างปี ๒๕๐๘-๒๕๑๔ ผู้ที่จัดทำโครงการนี้คือ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ร่วมกับหน่วยราชการต่างๆ ซึ่งรับผิดชอบในกรดำเนินงานห้องสมุด สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และจัดทำความช่วยเหลือจากต่างประเทศ (กรมวิเทศสหการ) ในการจัดทำโครงการดังกล่าวได้เริ่มด้วยการสำรวจภาวะทั่วไปของห้องสมุดทุกประเภท แล้วจัดทำเป็นโครงการพัฒนาขึ้นโดยแบ่งย่อยออกไปเป็น ๖ โครงการ คือ:-

๑. โครงการพัฒนาหอสมุดแห่งชาติ.
๒. โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน.
๓. โครงการพัฒนาห้องสมุดประชาชน.
๔. โครงการพัฒนาห้องสมุดมหาวิทยาลัย.
๕. โครงการพัฒนาห้องสมุดเฉพาะ.
๖. โครงการพัฒนาศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์.

นายกสมาคมห้องสมุดฯ แห่ง ต่อ ที่ประชุม คณะกรรมการ ปี หนังสือ ระหว่างชาติว่า เนื่องจากห้องสมุดประเภทต่างๆ อยู่ในสังกัดหน่วยราชการหลายแห่ง การที่จะพัฒนาห้องสมุดแต่ละแห่งจึงขึ้นอยู่กับหน่วยราชการเจ้าสังกัด คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดได้ส่งโครงการพัฒนากลับข้างต้นไปยังหน่วยราชการนั้นๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป บัดนี้ เวลาที่ล่วงเลยมาครบ ๕ ปีแล้ว แต่เท่าที่ได้ทราบมาโดยยังมีได้มีการสอบถามทุกแห่งเป็นทางการ ปรากฏว่าห้องสมุดหลายแห่งยังไม่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาที่วางไว้ ดังนั้น นายกสมาคมห้องสมุดจึงได้เสนอแนะว่า ควรรวบรวมเรื่องโครงการพัฒนาระบบและบริการห้องสมุดขึ้นมาพิจารณากันอีกครั้งหนึ่ง และโดยเหตุที่ในระหว่างเวลา ๕ ปีที่ล่วงมาแล้วนี้ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมอยู่มาก เช่น มีการตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น โครงการพัฒนาระบบและบริการห้องสมุดต่างๆ ก็ควรจะได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงควรเสนอ คณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้แต่งตั้งคณะ

คำบรรยายเรื่องปณิธานระหว่างชาติ

๘๑

กรรมการพัฒนาบริการเอกสาร ห้องสมุด และ จกหมายเหตุ แห่งชาติ ขึ้น (National Committee on Documentation, Libraries and Archives) ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ และผู้แทน สมาคม ห้องสมุด แห่ง ประเทศไทย โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่สำรวจภาวะบริการเอกสาร ห้องสมุด และจกหมายเหตุในปัจจุบัน และปรับปรุงโครงการพัฒนาให้เข้ากับภาวะปัจจุบัน และอนาคตอันใกล้เคียงด้วย.

ที่ประชุม คณะกรรมการ ปณิธานระหว่างชาติ พิจารณาเห็นชอบตามที่นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเสนอ และมอบให้กรมศิลปากรเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการต่อไป.

(๖) เรื่องโครงการสำรวจสิ่งตีพิมพ์ในประเทศ

เรื่องนี้เป็นโครงการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ตามโครงการนี้สมาคมฯ จะออกแบบสอบถามไปยังผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อขอให้ชี้แจงถึงอุปสรรค ในการ พิมพ์ และ จำนวนหนังสือที่พิมพ์ นอกจากนั้น สมาคมฯ จะได้ตรวจ

บัญชีรายชื่อหนังสือ บัณฑิตรายการ และบรรณานุกรมต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงเนื้อหาของหนังสือที่ตีพิมพ์ในระยะ ๑๐ ปี ที่ขึ้น เพื่อจะได้เห็นแนวโน้มของความสนใจในการอ่านหนังสือของคนไทย สำหรับใช้ในการวางโครงการผลิตหนังสือเพื่อพัฒนาประเทศต่อไป.

ตามโครงการนี้ สมาคมได้แบ่งระยะเวลาดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ คือ—

๑. ระยะสังเขปสอบถามและรวบรวมข้อมูล เริ่มเก็บข้อมูล มกราคม—มิถุนายน ๒๕๑๕.

๒. วิเคราะห์ข้อมูลภายในเดือน กรกฎาคม—กันยายน ๒๕๑๕.

๓. จัดพิมพ์รายงานการสำรวจให้เสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๑๕.

ที่ประชุม คณะกรรมการ ปณิธานระหว่างชาติสนับสนุนโครงการนี้ และได้มอบให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยดำเนินการต่อไป.

(๗) เรื่องโครงการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

เรื่องนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการปณิธานระหว่างชาติได้มอบหมายให้สมาคม

ภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ซึ่งมี
พันตรีหญิง ละเอียด ไปะภฤณธร เป็นนายก
สมาคม เป็นเจ้าของเรื่อง สมาคมฯ ได้
เสนอแนะว่า ในชั้นต้นนี้ ควรดำเนินการ
เป็น ๓ ระยะ คือ :-

๑. จัดให้มีการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน เพื่อหาวิธีที่ถูก
ต้องเหมาะสมและได้ผล ในการจัดทำ
หนังสือสำหรับเด็ก ในระยะนี้เริ่มอ่านจนจบ
ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.

๒. จากผลของการสัมมนา จะได้จัดทำ
หาเรื่องที่เหมาะสมสำหรับเด็ก จัดพิมพ์
เป็นหนังสือชุด "ชุมนุมเรื่องสำหรับเด็ก"
เพื่อพิมพ์เป็นที่ระลึกในการเฉลิมฉลองปี
หนังสือระหว่างชาติ และอาจพิมพ์ออก
จำหน่ายในราคาเล่มละประมาณ ๔ บาท.

๓. จัดให้มีการเริ่มต้นศึกษาและวิจัย
การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก.

ที่ประชุมคณะกรรมการนี้หนังสือแห่ง
ชาติพิจารณาเห็นชอบด้วยในหลักการ แต่
ยังมีปัญหาในการจัดสัมมนาอยู่บ้าง เพราะ
ในการจัดสัมมนาเช่นนี้ จะต้องใช้ราย
เงินประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท.

(๔) โครงการจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับ วัฒนธรรมไทย

ผู้แทนฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการ
การแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก เสนอให้จัด
พิมพ์หนังสือสองเล่มคือ "หนังสือเกี่ยวกับ
วัฒนธรรมไทย" และ "โบราณสถาน
สุโขทัย" ซึ่ง ม.ร. สุภัทรทิศ กิจกุล
ทรงเป็นผู้เรียบเรียง โดยจะจัดพิมพ์เป็น
สองภาษา ทั้งไทยและอังกฤษ เพื่อเป็น
การเผยแพร่ให้คนไทยและชาวต่างประเทศ
เข้าใจในวัฒนธรรมไทยและศิลปะของไทยที่
ถูกต้อง.

ที่ประชุมคณะกรรมการนี้หนังสือ
ระหว่างชาติพิจารณาเห็นชอบด้วยในหลัก
การ และผู้แทน บริษัท ไทยวัฒนาพานิช
รับเป็นผู้จัดพิมพ์หนังสือทั้งสองเล่มนี้.

(๕) โครงการส่งเสริมการอ่านด้วยวิธี สอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าในห้องสมุด

เรื่องนี้ ผู้แทนฝ่ายศึกษาของคณะ
กรรมการ การแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก เป็นผู้
เสนอขอให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือ
ประกาศเชิญชวน ไปยังกรมในสังกัด และ
สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วประเทศ

ให้สนับสนุนการสอน ด้วยวิธีส่งเสริมให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าในห้องสมุด ด้วยตนเอง ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังนิสัยให้รักค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ ให้มีความคิดริเริ่ม และเกิดความรักในการอ่าน อันจะเป็น คุณสมบัติ ที่มี ค่ายิ่ง ของเยาวชนทุกคน.

ที่ประชุม คณะ กรรมการ บันทึก สื่อระหว่าง ชาติ พิจารณา แล้ว เห็น ชอบ ด้วย และลงมติให้นำเรื่องเสนอกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาดำเนินการต่อไป.

(๑๐) เรื่องโครงการโฆษณา เผยแพร่
การจัดงานบันทึกสื่อระหว่างชาติ ๒๕๑๕
ทางสื่อมวลชน

เรื่องน กรมประชาสัมพันธ์เป็นเจ้าของเรื่อง และมุ่งหมายที่จะใช้เครื่องมือสื่อมวลชน ซึ่งมีวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ดำเนินงานโฆษณา เผยแพร่การจัดงานฉลองบันทึกสื่อระหว่างชาติ ๒๕๑๕ และจัดรายการชักชวนประชาชน ให้เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการอ่านหนังสือ.

ตามโครงการนี้ กรมประชาสัมพันธ์รับเป็นผู้ประสานงาน และ ขอความร่วมมือในการดำเนินงาน ดังนี้:—

๑. ด้านวิทยุกระจายเสียง

- เผยแพร่ คำขวัญเกี่ยวกับบันทึกสื่อระหว่างชาติตลอดปี ๒๕๑๕.
- จัดรายการสัมภาษณ์ผู้แต่งหนังสือ หรือรายการสนทนาหรืออภิปราย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหนังสือ.
- จัดรายการวิจารณ์หนังสือ หรือวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัล.
- จัดให้มีรายการความรู้ ถาม—ตอบ เกี่ยวกับหนังสือ โดยมีรางวัลเพื่อเป็นการจูงใจด้วย.
- เผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในงานฉลองบันทึกสื่อระหว่างชาติ.

๒. ด้านวิทยุโทรทัศน์

- เผยแพร่สไลด์ คำขวัญเกี่ยวกับบันทึกสื่อระหว่างชาติ.
- จัดรายการสัมภาษณ์ผู้แต่งหนังสือ หรือรายการอภิปราย เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหนังสือ.
- จัดรายการปัญหา ถาม—ตอบ ความรู้เกี่ยวกับหนังสือ โดยมีรางวัลเพื่อเป็นการจูงใจด้วย.

- จัดหาภาพยนตร์สารคดี เกี่ยวกับชีวประวัติหรือเรื่องราวของนักหนังสือพิมพ์ หรือนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียง มาเผยแพร่ในรายการโทรทัศน์.
- เผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ในการจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ.

๓. ด้านหนังสือพิมพ์

ขอความร่วมมือ สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ให้ช่วยแจ้งหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ รายักษ์ และรายเดือน ให้ร่วมดำเนินการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหนังสือ เช่น จัดให้มีบทวิจารณ์หนังสือวรรณคดี หรือวรรณกรรมต่างๆ เผยแพร่บทประพันธ์หรือวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมของ ลงพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะในปีหนังสือระหว่างชาติ ตลอดจนขอความร่วมมือให้ลงบล็อกคำขวัญ และเผยแพร่ข่าวและภาพเหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมในการ จัดฉลอง ปีหนังสือ ระหว่างชาติด้วย.

ข้าพเจ้าได้เล่าเรื่อง ที่คณะกรรมการปีหนังสือระหว่างชาติได้พิจารณามาแล้วพอสมควร จึงใคร่ขอยุติแต่เพียงนี้ ความจริงนั้น โครงการและกิจกรรมที่เราจะจัดทำในปีหนังสือระหว่าง ชาติ ยังมีอีกเพราะเรายังประชุมกันไม่เสร็จ จะต้องปรึกษากันต่อไป ที่ข้าพเจ้านำมาเล่าให้ฟังนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่เพียงแค่นี้คงจะเห็นแล้วว่า เราจะต้องร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันหลายอย่าง ทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์ โดยเฉพาะการเงินนั้น ถ้าจะทำให้ครบและให้ได้ผลทุกโครงการ คงจะเป็นเงินจำนวนไม่น้อยทีเดียว ซึ่งจะต้องขอจากสำนักงานงบประมาณบ้าง และจากผู้มีใจกุศลช่วยบริจาคให้บ้าง ขณะนี้ บริษัทไทยวัฒนาพานิช ได้มีน้ำใจบริจาคไว้แล้วหนึ่งแสนบาท แต่เราก็จะต้องพยายามหาเงินต่อไปอีก ฉะนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้ขอให้ท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับเป็นประธานในการจัดหาเงินสำหรับดำเนินการโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในปีหนังสือระหว่างชาติ.

มีอีกอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าอยากจะขอรับท่านทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ ก็คือว่า เราต่างก็ทราบกันดีแล้วว่า เรื่องของหนังสือ

คำบรรยายเรื่องปณิธานระหว่างชาติ

๘๕

ไม่ใช่เรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่มีมานาน
และเราก็พูดกัน ซ้ำซาก มาเป็น อัน มาก
ละนั้น คนส่วนมากเลยเห็นไปว่าเป็นของ
ธรรมดาสามัญ เหมือนกับที่เราต้องกิน
ข้าวกันอยู่เป็นประจำทุกวัน เลยไม่เห็น
ความจำเป็นที่จะต้อง ปรับปรุงส่งเสริมอะไร
กันอีก ความคิดเช่นนั้นแหละเป็นอันตราย
เพราะทำให้เราขาดความเอาใจใส่ ขาด
ความสนใจ ที่จะติดตามศึกษาว่า หนังสือ
ที่มีอยู่แล้ว มีคุณค่าดีพอหรือยัง มีเพียง
พอทั่วถึงสำหรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่แล้วหรือ
ยัง เราจะหาทางใช้หนังสืออย่างไรจึงจะ
เป็น ประโยชน์ที่สุดทั้งแก่เด็กและผู้ใหญ่
พูดง่าย ๆ ว่า ทำอย่างไรจึงจะให้คนไทย
ทุกคนเป็นนักอ่านขึ้นมาได้ ไม่ใช่อ่าน
เฉย ๆ เท่านั้น แต่ อ่านแล้วให้มีวิจรรณ-
ญาณด้วย ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอชักชวน
พวกเราทุกคนให้ ช่วย กัน ส่งเสริมให้ ปี
๒๕๑๕ เป็นปี แห่งการอ่านหนังสือ กันให้
ทั่วประเทศ ให้อ่านจนเกิดความรักที่จะ
อ่านต่อ ๆ ไปจนตลอดชีวิต ข้าพเจ้าจึงคิด
ว่า เราควรช่วยกันปลูกฝังที่ยังหลงเหลือในเรื่อ
นี้ให้พากันตื่นขึ้น ถ้าใครเป็นนักแต่งเพลง
ก็ลองแต่งเพลงชวนอ่านหนังสือ ใครเป็น

นักแต่งกลอนก็แต่งโคลงกลอนชวนอ่านให้
มาก ๆ หรือใครคิดคำขวัญที่จะชวนให้คิด
ใจ ประทับใจอะไรได้ ก็ขอให้ช่วยกันคิด
และส่งมาที่คณะกรรมการด้วย จะได้
เสนอกกรรมการฝ่ายสื่อมวลชน ให้ไปช่วย
อ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ และประกาศทาง
หนังสือพิมพ์ แล้วจะได้พากันค้นคว้า
ใจทั่วประเทศ และหันมาสนใจในการอ่าน
และช่วยกันหาทางส่งเสริมการผลิตหนังสือ
ที่มีคุณค่าให้มากขึ้น หาหนทางจำหน่าย
หนังสือให้เพิ่มขึ้นทั่วถึงกัน และราคาถูก
ลงด้วย ถ้าเราร่วมมือกันทั่วประเทศโดย
ไม่จำกัดว่าใครเป็นใคร ข้าพเจ้าก็คิดว่า
เรื่องของหนังสือ ต้องก้าวหน้าไปไ้รวดเร็ว
และ เป็นการ ช่วยพัฒนาการศึกษา และ
พัฒนาประเทศให้ทั้งทางตรงและทางอ้อม.

ก่อนจบ ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบคุณสมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย ที่รับจัดงาน
“สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” และกำหนด
ให้มีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง ซึ่งล้วน
แล้วแต่สนับสนุนวัตถุประสงค์ของการจัดปี
หนังสือระหว่างชาติ ตามที่องค์การยูเนส-
โกได้เชิญชวนมาทั้งสิ้น นับเป็นการให้
ความร่วมมืออันดียิ่ง และตรงกับความต้องการ
ขององค์การยูเนสโก ที่อยากจะ

เห็นทั้งฝ่ายรัฐบาลและสมาคมฯ องค์การ
ร่วมกันดำเนินงาน เพราะการพัฒนาเรื่อง
หนังสือ ต้องถือว่าเป็นหน้าที่ของพวกเรา
ทุกคนร่วมกัน ไม่ใช่ของใครคนหนึ่ง
หรือหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นของคน
ทั้งชาติ เพราะชีวิตของเราทุกคนจะเจริญ
ก้าวหน้างอกงามไปได้ โดยเฉพาะผู้ที่ต้อง
การสร้าง ความเจริญก้าวหน้า นั้นช่วย ตน
เอง ย่อมจะต้องอาศัยหนังสือเป็นประทีป
นำทางเป็นการแน่นอน.

ข้าพเจ้าจึงหวังว่า ปีหน้าซึ่งเป็นปีหนังสือ
ระหว่างชาติ จะเป็นปีที่เรารู้ใจพวกเรา

ทุกคนให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะช่วย
กันพัฒนาหนังสือในทุกทาง เพื่อให้หนังสือ
เป็นอุปกรณ์สำหรับพัฒนาตัวเราเอง และ
ประชาชนชาวไทยทั้งปวง ถ้าเราทำได้
เช่นนั้น ก็เท่ากับว่าเราได้มีส่วนช่วยเหลือใน
การพัฒนาประเทศชาติอันเป็นที่รักของเรา
ให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป.

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออำนวยการให้สมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทยจงเจริญก้าวหน้า
และขอให้บรรดาสมาชิกของสมาคมประสบ
ความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

“ ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ ”

เปล้าเปลี่ยวเดียวดาย ผ่อนคลายด้วยหนังสือ

โครงการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๑. ชื่อโครงการ โครงการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

๒. หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในโครงการ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

๓. ระยะเวลาดำเนินงาน.

๓.๑ ระยะเตรียมงาน และดำเนินการข้างอย่าง.

— การประกวดการอ่าน เริ่มตั้งแต่ มกราคม ๒๕๑๕.

— การประกวดการเขียนวิจารณ์หนังสือ เริ่มตั้งแต่ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕.

— การเตรียมงานทั่วไป เริ่มตั้งแต่ มกราคม ๒๕๑๕.

๓.๒ การจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

— ระหว่าง ๑-๗ เมษายน ๒๕๑๕.

๔. งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี.

ก. จัดให้มีการประกวดเกี่ยวกับหนังสือ

๔.๑ การประกวดการอ่าน.

๔.๑.๑ จัดตั้งกรรมการเพื่อ

ดำเนินการ กำหนด

ระเบียบต่าง ๆ ตลอด

จนมาตรฐานในการพิจารณาตัดสิน.

๔.๑.๒ ประกาศเชิญชวนเข้าประกวด โดยทางสื่อมวลชนต่าง ๆ และมีหนังสือติดต่อโดยตรงกับสถาบัน การศึกษาทุกระดับ.

๔.๑.๓ จัดให้มีการอ่าน ประกวด ตั้งแต่เดือน มกราคม หรือ กุมภาพันธ์ (แล้วแต่จำนวนผู้สมัครเข้าประกวด) ทุกวันเสาร์ ณ หอสมุดแห่งชาติ รอบสุดท้ายจะได้มี ณ บริเวณงานสัปดาห์แห่งชาติ ถ้าเป็นไปได้ จะได้จัดรอบสุดท้ายทางโทรทัศน์ด้วย.

๔.๑.๔ ประเภทของการอ่าน แบ่งเป็น :—

ประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรอง

สำหรับร้อยแก้ว จัดตามระดับดังนี้.

ชั้นประถมศึกษา	— อ่านกลอน.
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	— อ่านโคลง.
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	— อ่านฉันท์.
ชั้นอุดมศึกษา	— ชีวเสภา.

๔.๑.๕ รางวัล

ประถมศึกษา รางวัลที่หนึ่ง ๑๐๐ บาท
(สองประเภท ๒ รางวัล), รางวัลที่สอง
๕๐ บาท (สองประเภท ๒ รางวัล).

มัธยมศึกษาตอนต้น รางวัลที่หนึ่ง
๑๕๐ บาท (สองประเภท ๒ รางวัล),
รางวัลที่สอง ๑๐๐ บาท (สองประเภท ๒
รางวัล).

มัธยมศึกษาตอนปลาย รางวัลที่หนึ่ง
๑๕๐ บาท (สองประเภท ๒ รางวัล),
รางวัลที่สอง ๑๐๐ บาท (สองประเภท ๒
รางวัล).

อุดมศึกษา รางวัลที่หนึ่ง ๒๐๐ บาท
(สองประเภท ๒ รางวัล), รางวัลที่สอง
๑๕๐ บาท (สองประเภท ๒ รางวัล).

รวม ๑๖ รางวัล

ทุกประเภทมีรางวัลชมเชย ๒ รางวัล
รวมรางวัลชมเชยทั้งสิ้น ๑๖ รางวัล.

๔.๒ ประกวดการเขียนวิจารณ์หนังสือ.

๔.๒.๑ จัดตั้งกรรมการเพื่อ
ดำเนินการ กำหนดกระ-
เบียขและหลักเกณฑ์
ในการพิจารณาตัดสิน
ผลงาน และกำหนด
หนังสือที่จะให้เขียน
วิจารณ์.

๔.๒.๒ ประกาศเชิญชวนผู้เข้า
ประกวดโดยทางสื่อ-
มวลชน และมีหนังสือ
ติดต่อโดยตรงกับสตา-
บันการศึกษาต่าง ๆ.

๔.๒.๓ กำหนดให้มีรางวัล ๔
รางวัล ดังนี้.

มัธยมศึกษาตอนต้น	๕๐๐ บาท
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๘๐๐ บาท
อุดมศึกษา	๑,๐๐๐ บาท
ประชาชน	๑,๐๐๐ บาท

รวม ๔ รางวัล

รางวัลชมเชย ประเภทละ ๒ รางวัล
รวม ๘ รางวัล.

๔.๓ แข่งขันตอบปัญหา.

๔.๓.๑ จัดตั้งกรรมการ เพื่อ
วางระเบียบและหลัก
เกณฑ์ในการแข่งขัน

คัดเลือกหนังสือที่จะใช้
ตอบปัญหา และจัด
ทำคำถาม พร้อมด้วย
เฉลย.

๔.๓.๒ ประกาศ ชักชวนเข้า
ประกวดโดยทางสื่อ-
มวลชน และมีหนังสือ
ติดต่อโดยตรงกับสตา-
บันการศึกษาต่าง ๆ.

๔.๓.๓ กำหนดเปิดรับสมัคร
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์
เพื่อให้ผู้สมัครมี
เวลาเตรียมอ่านหนังสือ
ที่กำหนดไว้.

๔.๓.๔ ถ้าหากมีผู้สมัครเป็น
จำนวนมาก จะต้อง
เปิดการแข่งขันในเดือน
มีนาคม สำหรับคัดเลือก
ผู้ที่จะเข้าร่วมใน
ระหว่างงานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ ถ้า
หากมีจำนวนพอสมควร
จะได้เปิดการแข่งขัน
ระหว่างงานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติ โดย
จัดเข้ารายการแต่ละ
ประเภทในแต่ละวัน

คัดเลือกแต่ผู้ชนะเพียง
ประเภทละ ๔ คน
สำหรับเข้าร่วมสัปดาห์.

๔.๓.๕ กำหนดรางวัลดังนี้.

ระดับประถมศึกษา รางวัลที่หนึ่ง
เงิน ๒๐๐ บาท รางวัลที่สอง เงิน ๑๐๐
บาท.

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รางวัลที่
หนึ่ง เงิน ๓๐๐ บาท รางวัลที่สอง เงิน
๒๐๐ บาท.

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รางวัล
ที่หนึ่ง เงิน ๓๐๐ บาท รางวัลที่สอง
เงิน ๒๐๐ บาท.

ระดับอุดมศึกษา รางวัลที่หนึ่ง เงิน
๔๐๐ บาท รางวัลที่สอง เงิน ๓๐๐ บาท.

รวม ๘ รางวัล

รางวัลชมเชยประเภทละ ๒ รางวัล
เป็น ๘ รางวัล.

ข. จัดร้านจำหน่ายหนังสือและสิ่ง
เกี่ยวข้องกับหนังสือ

๔.๔ จัดร้านจำหน่ายหนังสือในราคา
ถูกเป็นพิเศษ.

๔.๔.๑ ร้านของสำนักพิมพ์
และร้านจำหน่ายหนังสือ

สื่อของเอกชน ทั้ง
ภาษาไทย และต่าง
ประเทศ.

๔.๔.๒ ร้านหนังสือของหน่วย
ราชการ สยาม และ
องค์การ.

๔.๕ ร้านจำหน่ายสิ่งของอย่างอื่น ที่
เกี่ยวข้องกับหนังสือ เช่น ที่คน
หนังสือ ที่กินหนังสือ บนชั้น
เป็นต้น นอกจากนี้ จะมีร้าน
จำหน่ายสิ่งของซึ่งมีกล่าวใน
หนังสือวรรณคดีไทย เช่น
อาหารบางชนิด ต้นไม้ หวี โขน
เครื่องหอม ฯลฯ ร้านจำหน่าย
สิ่งของอันมีค่าสำหรับจัดทำ
เช่น คอกไม้แห้ง เครื่องแต่ง
กาย ชนม ฯลฯ.

ก. จัณนิทรรศการหนังสือ

๔.๖ จัณนิทรรศการหนังสือ โดย
เน้นให้เห็น ความสำคัญของ
หนังสือในชีวิตประจำวัน และ
ให้เห็นว่ามีหนังสือสำหรับทุก
คนในบ้าน สำหรับผู้ใหญ่ มี
หนังสือที่ส่งเสริมการประกอบ

อาชีพ หนังสือที่ช่วยให้เพลิดเพลิน
เพลินในยามว่าง หนังสือที่
เกื้อหนุนความสงบในใจ หนังสือที่
ช่วยให้เข้าใจบุตรหลาน และ
สังคมขึ้น เป็นต้น สำหรับ
เด็ก ก็มีหนังสือที่อ่าน
เพลิน หนังสือที่ให้ความรู้ใน
เรื่องต่าง ๆ ที่เด็กอยากรู้ หนังสือ
ที่ช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้
เป็นประโยชน์ หนังสือที่จะ
ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ดีขึ้น.

จ. รายการเพื่อส่งเสริมความสนใจใน หนังสือ

๔.๗ รายการพบปะกับนักเขียน เช่น
มีการอภิปราย โดยกลุ่มนัก
เขียน และกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่ง
จะก่อให้เกิดสมาคมนักประพันธ์
ให้เป็นผู้ดำเนินการ.

๔.๘ กิจกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น.

๔.๘.๑ เล่านิทาน.

๔.๘.๒ แสดงหุ่นขี้ดินต่าง ๆ.

๔.๘.๓ แนะนำหนังสือที่น่าสนใจ
อ่าน.

โครงการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๕๑

๔.๘.๔ ฉายภาพยนตร์ที่ทำ
จากเรื่องในหนังสือ.

๔.๙ กิจกรรมสำหรับประชาชน.

๔.๙.๑ อภิปราย บรรยาย
และสาธิต เกี่ยวกับ
ประโยชน์ของหนังสือ.

๔.๑๐ นาฏกรรม ดนตรี และขับร้อง.

๔.๑๐.๑ การแสดงละคร บท
พระราชนิพนธ์วรรณ-
คดีต่าง ๆ.

๔.๑๐.๒ แสดงดนตรี และขับ-
ร้องจากเรื่องวรรณ-
คดี.

จ. รายการทางโทรทัศน์

๔.๑๑ ละครทางโทรทัศน์.

๔.๑๒ รายการประกวดทางโทรทัศน์.

ฉ. การประชาสัมพันธ์

๔.๑๓ ทำเนิการ ประชาสัมพันธ์ ก่อน
งาน และระหว่างงาน โดยสื่อ
มวลชนต่าง ๆ จัดทำแถลงข่าว
งานประจำวันตลอดสัปดาห์ จัด
ทำป้ายโฆษณางาน และความ

สำคัญของหนังสือ จัดทำสิ่ง
ระลึกในงานสำหรับแจก หรือ
จำหน่าย.

ข. สถานที่จัดงาน

๔.๑๔ โรงละครแห่งชาติ ใช้สำหรับ
การแสดงละคร และการอภิ-
ปรายอย่างรวบการ.

๔.๑๕ โรงละครเล็กทางปีกขวาของ
โรงละครแห่งชาติ เป็นที่จัด
การบรรยาย กิจกรรมสำหรับ
เด็ก และนิทรรศการ.

๔.๑๖ संगิตศาลา สำหรับการแสดง
ดนตรี ขับร้อง วิพดทัศน์า และ
การประกวดต่าง ๆ.

๔.๑๗ บริเวณโคยรอบ เป็นที่จัดร้าน
จำหน่ายหนังสือ และสิ่งของที่
ระลึกในงาน.

ช. กำหนดเวลาการแสดง

๔.๑๘ การแสดงในโรงละคร ระหว่าง
๑๐.๐๐-๑๘.๐๐ น.

๔.๑๙ การแสดงกลางแจ้ง ระหว่าง
๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

๔.๒๐ นิทรรศการ การจำหน่ายหนังสือ และสิ่งของที่ระลึก ระหว่าง

๕.๐๐—๑๘.๐๐ น.

๕. งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติในจังหวัดอื่น ๆ.

จังหวัดอื่น ๆ ก็จะมีงานคล้ายคลึงกับงานในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร อาจจะมีกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ.

๕. แล้วแต่จังหวัดจะเห็นสมควร.

๖. กิจกรรมของห้องสมุดต่าง ๆ ในระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ.

ห้องสมุดอาจพิจารณาจัดกิจกรรม เช่น.

๖.๑ จัดรายการนำชมห้องสมุด.

๖.๒ จัดนิทรรศการหนังสือ.

๖.๓ จัดฉายภาพยนตร์ที่ทำจากหนังสือ ฯลฯ.

๗. ร้านจำหน่ายหนังสือ อาจะ.

๗.๑ ตกแต่งร้านเป็นพิเศษ สำหรับในโอกาสนี้.

๗.๒ ลดราคาหนังสือเป็นพิเศษ.

๘. ความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ.

งานนี้ ควรจะเป็นงานซึ่งผู้เกี่ยวข้อง กับหนังสือทุกฝ่าย ได้มาร่วมด้วย เช่น นักเขียน นักหนังสือพิมพ์ นักเขียนภาพ ประกอบหนังสือ ผู้จัดพิมพ์หนังสือ ผู้จำหน่ายหนังสือ บรรณารักษ์ ครู นักการศึกษา นักเขียน นิติต ฯลฯ.

“๕ ๒๕๑๕ เป็นหนังสือระหว่างชาติ”

หนังสือคือกุญแจไขความรู้

บทบรรณาธิการ

๑ มกราคม ๒๕๑๕

ในที่สุดวันแห่งการรอคอยอีกวันหนึ่งก็มาถึง วันนั้นคือวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๕ ซึ่งนอกจากจะเป็นวันเริ่มชั้นปีที่ใหม่เกล็ดศก ๒๕๑๕ แล้ว ยังเป็นวันแรกของ “ปีหนังสือระหว่างชาติ” (International Book Year 1972) อีกด้วย และนับเป็นปีแห่งการประกาศให้จัดงานฉลองขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ครั้งที่ ๒ คือเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ ที่ประชุมใหญ่สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๕ ขององค์การยูเนสโกเคยมีมติให้จัดงานฉลองขึ้นเป็นครั้งแรก คือ การให้ถือว่า “ปี ๒๕๑๓ เป็นปีการศึกษาระหว่างชาติ” (International Education Year 1970) และคณะกรรมการดำเนินการจัดฉลองปีการศึกษาระหว่างชาติได้มีมติให้ถือเอาวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๓ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ เป็น “วันประกาศปีการศึกษาระหว่างชาติในประเทศไทย” ต่อมาที่ประชุมใหญ่สมัย

สามัญครั้งที่ ๑๖ ขององค์การยูเนสโกได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ กำหนดให้ ปี ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือระหว่างชาติ มีหลายประเทศทั้งที่เป็นสมาชิกและที่มิได้เป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโกได้ประกาศเริ่มงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติในวันที่ ๑ มกราคมนี้ และจะยังคงมีการจัดงานฉลองขึ้นอีกเป็นครั้งคราวตลอดปี ๒๕๑๕ สำหรับประเทศไทยในฐานะเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโกได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น คณะหนึ่งเรียกชื่อว่า “คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕” ขึ้น ประกอบด้วย ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน, ผู้แทนของสถาบันต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพิมพ์, การเขียนหนังสือ, การศึกษา, วัฒนธรรม และสื่อมวลชน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการ กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและ

เลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณาข้อเสนอแนะขององค์การยูเนสโก เกี่ยวกับ กิจกรรมต่างๆ ที่ควรจัดขึ้นในปีหนังสือระหว่างชาติ และเตรียมงานฉลอง คณะกรรมการแห่งชาติ เพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ ได้ทำการประชุมปรึกษาหารือกันหลายครั้งหลายหน ในที่สุดได้มีมติให้ประเทศไทยเริ่มต้นปฏิบัติงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เป็นกิจกรรมอันคับแค้น โดยการรับเอา "งานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ แห่งประเทศไทย" (Third Printing Exhibition of Thailand) ณ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว ระหว่างวันที่ ๔-๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เข้าเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ.

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๔๐ น. ณ บริเวณอาคารสร้างใหม่ของโรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นครหลวงกรุงเทพธนบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติ และงานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ แห่งประเทศไทย พิธีเริ่มด้วย นายบุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่วิมุตน์ว่าการกระทรวงศึกษาธิการตาม

ประกาศของคณะปฏิวัติ กราบบังคมทูลถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ มีความว่า "การจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติขึ้นก็เพื่อเน้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของหนังสือที่มีต่อชีวิตประจำวัน และเนื่องจากการพิมพ์เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับหนังสือ คณะกรรมการแห่งชาติ เพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ จึงได้ริบเอางานแสดงการพิมพ์ครั้งที่ ๓ แห่งประเทศไทย เข้าเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการจัดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ และถือว่างานแสดงการพิมพ์ครั้งนี้เป็นการเปิดงานฉลองปีหนังสือระหว่างชาติ และจะมีกิจกรรมอื่นๆ สืบเนื่องติดต่อกันไปตลอดทั้งปี" หลังจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการกราบบังคมทูลจบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริที่มีความว่า "หนังสือเป็นสิ่งมีคุณค่าที่รวบรวมเรื่องราวความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้ศึกษา และพากเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่หลายไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีค่าและมีประโยชน์ที่ประมาณ

มิได้ ส่วนในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์ การพิมพ์เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการเรียนรู้ เพราะช่วยให้หนังสือเกิดได้มากและสะดวกขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยให้สามารถแพร่ภาพและสิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากหนังสือ ได้อีกมากมาย ความก้าวหน้าของหนังสือและการพิมพ์ทำให้วิทยาการการคิดต่อสื่อสาร การทำความเข้าใจกันและกันระหว่างมนุษย์เจริญแพร่หลายไปได้อย่างไพศาล จนอาจกล่าวได้ว่า ทุกวันนี้ เราสามารถใช้หนังสือและการพิมพ์เป็นเครื่องมือบันทึกความจำไว้ที่เราต้องการเกือบทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหนังสือและการพิมพ์ควรที่จะตระหนักถึงความมุ่งหมายไว้ให้สูง และร่วมมือกันกลั่นกรองสรรหาความรู้ความคิดที่ดีงาม ที่จะก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ นำออกเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้สังคมประเทศชาติและนานาชาติได้รับแต่ประโยชน์ที่ควรได้จากสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นผลงานของมนุษย์

ต่อมา สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก" ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เพื่อรวบรวมข้อมูลและหามาตรการอันถูกต้องและเหมาะสมสำหรับวางเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กขึ้นเนื่องในงานยี่หนังสือระหว่างชาติ และในทำนองเดียวกัน สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย โดยความร่วมมือของสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย จัดงาน "สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ" (Thailand's National Book Week) ขึ้นอีก ณ บริเวณโรงละครแห่งชาติ สังกัดศาลาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ เมษายน ๒๕๑๕ และธนาคารศรีนครินทร์จะทำพิธีเปิดห้องสมุดประชาชนของธนาคารศรีนครินทร์ ที่ทำการของธนาคารศรีนครินสาขาสหุระบุรีคตใหม่ ถนนเพชรบุรีคตใหม่ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ ด้วย

การจัดกิจกรรมเนื่องในงานฉลองยี่หนังสือระหว่างชาติของไทยยังคงมีอยู่ต่อไปตลอดยี่ ๒๕๑๕ เพื่อเป็นการเน้นและยืนยันถึงความสำคัญของหนังสือที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันของมนุษย์ ได้เป็นที่ยอมรับ การ มาเป็นเวลานานแล้วว่า หนังสือเป็นสื่อช่วยให้มนุษย์สามารถนิยง

เห็นภาพพจน์ไกลออกไปจากตัว หนังสือเปรียบเสมือนสะพานที่ทอดข้ามไปสู่จิตใจของคนชาติอื่น ๆ หนังสือเป็นสื่อให้มนุษย์เรียนรู้ถึงอดีต และหนังสือเป็นกุญแจที่ที่ลึกลับที่นำไปสู่ความเข้าใจของกลุ่มสังคมที่ผู้อ่านไม่เคยเข้าไปสัมผัสด้วย การอ่านหนังสือก็ย่อมมีประโยชน์ต่อความนึกคิดและจิตใจ การอ่านหนังสือมิใช่เป็นเพียงการลยสมองเท่านั้น แต่ยังเป็นการฝึกฝนให้ผู้อ่านรู้จักแสวงหาความจริงที่ซ่อนเร้นอยู่อีกด้วย สังคมในระบอบประชาธิปไตยที่ปรารถนาจะให้ประชาชนปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บริบูรณ์และมีความก้าวหน้าในการดำรงชีวิต จะต้องให้การศึกษากับประชาชนไปจนตลอดชีวิต การศึกษาในโรงเรียนก็ดี ในวิทยาลัยก็ดี หรือในมหาวิทยาลัยก็ดี ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการศึกษาของประชาชน เพราะพัฒนาการทางด้านความรู้และความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมิได้หยุดยั้งอยู่เพียงแค่นั้น แต่ยังมีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นทุกวันอย่างไม่มีวันจบสิ้น หนังสือจึงเขียนขึ้นจากความคิดของบรรดานักปราชญ์ นักคิดและนักค้นคว้า จะช่วยให้ประชาชนในสังคมมีโอกาส

ได้เรียนรู้ทันต่อวิวัฒนาการใหม่ ๆ ของโลกทุกทาง หนังสือซึ่งแสดงทัศนะต่าง ๆ กัน จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำมาผสมผสานกับความคิดของตนโดยมีวิจารณญาณและทัศนคติอย่างมีเหตุผล แล้วก่อให้เกิดความคิดอันใหม่ขึ้น อันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมและอารยธรรม โลกยิ่งเจริญก้าวหน้าไปมากเพียงใด หนังสือในฐานะสื่อมวลชนก็มีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น ดังนั้น จึงตกเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ในฐานะที่เป็นผู้มีอาชีพเกี่ยวกับการให้การศึกษากับประชาชนจะต้องกระตือรือร้นในการคัดเลือกหนังสือด้วยความระมัดระวัง เพื่อบริการแก่ประชาชนอยู่เสมอ.

ก่อนที่จะขอบทความนี้ แม้ว่าจะไม่เกี่ยวกับ “ปีหนังสือระหว่างชาติ” ก็ตาม ผู้เขียน ก็ใคร่ ขออัญเชิญ กระแส พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทาน แก่ปวงพสกนิกร ชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๑๕ เฉพาะข้อความบางตอนมาจารึกไว้เพื่อความเป็นศิริมงคลดังนี้.

“... ใน รอยยี่ ที่ ล่วง มา นี้ สถานการณ์หลายอย่างในโลก เปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับพลันและรุนแรง ทำให้กระทบ

บทบรรณาธิการ

๕๗

กระเพือนถึงสวัสดิภาพความมั่นคงและวิถี
ทางการเมือง ทั้งภายในและระหว่างประ-
เทศอย่างมาก แต่เราก็ได้ปฏิบัติแก้ไข
รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย
และความสัมพันธ์กับนานาประเทศไว้ได้.

ก่อนจะสิ้นปี^{๕๖} เหตุการณ์ที่คิดไม่
ถึงและไม่น่าจะเกิดได้เกิดขึ้น สมเด็จพระ-
สังฆราชต้องสิ้นพระชนม์โดยปัจจุบันด้วย
อุบัติเหตุ ทำความสะท้านสะเทือนและเศร้า
สลัดใจแก่เราอย่างหนัก.

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นั้น ทรง
เป็นอธิษฐานนัยบุคคลผู้ควรเคารพยิ่ง เพราะ
ทรงเป็นที่ตั้งแห่งคุณความดี ทรงเป็นตัวอย่าง
ของ กติ ยาน บุคคลผู้บริบูรณ์ด้วย
คุณธรรมและความสะอาดสุจริต ทรงแผ่
ความเมตตา แก่คน ทุกคน ไม่เลือกหน้า
ทรงเพียรพยายามประกอบกรณียกิจทุก ๆ
ด้าน เพื่อเกื้อกูลความสุขของมวลชนทุก
หมู่ทุกเหล่า ไม่ว่าชาติ ศาสนาใด ด้วย
ความเที่ยงตรงแน่วแน่และเสียสละ.

ท่านทั้งหลายรำลึกถึงพระองค์ท่านดัง
นี้แล้ว ควรที่ระดมนำมาคิดให้เห็นแจ้ง
จริงแก่ใจว่า ทุกวันนี้นานเมืองและตัว
ท่านมีความสวัสดิคติอยู่ได้ ก็เพราะมีผู้ถ่ม
ในสุริยธรรม พยายามปฏิบัติและแผ่ความ
ดีให้เป็นประโยชน์ถึงผู้อื่น.

เพราะฉะนั้น ทุกคนจะต้องร่วมกัน
รักษาความดีงามให้ดำรงมั่นอยู่ในแผ่นดิน
เพื่อความ เป็น ปึกแผ่น ความผาสุก และ
ความก้าวหน้าของประเทศชาติ และของ
คนไทยทุกถ้วนหน้า.

ขออานุภาพแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
จงปกปักรักษาท่านทั้งปวง ให้ปราศจาก
ภัยอันตรายและเหตุชั่วร้ายทุกสิ่ง ให้มี
กำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา และ
กำลังสามัคคีอันแน่นแฟ้น สามารถประ-
กอบกรณียกิจน้อยใหญ่ ในหน้าที่ของตน
ให้บรรลุผล บรรลุความสำเร็จตามที่มุ่ง
หมาย เพื่อกำรงอิสรภาพพร้อมทั้งความ
เจริญร่มเย็นเป็นปึกคิสุขของบ้านเมืองให้
ถาวรอยู่ตลอดไป . . . ”.

หนังสือเป็นแหล่งความรู้

แผนกข่าว

ข่าวสารบรรณารักษศาสตร์

เมื่อเริ่มเปิดศึก พระพุทธจักราช ๒๕๑๕ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ส่งความสุขปีใหม่ไปยังศิษย์เก่าทุกคนด้วย “ข่าวสารบรรณารักษศาสตร์” ฉบับปฐมฤกษ์ “ข่าวสารบรรณารักษศาสตร์” มีลักษณะเป็น Newsletter มีกำหนดออกปีละ ๒ ฉบับ คือ เดือนมกราคม และกรกฎาคม มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เป็นสื่อกลางติดต่อกันระหว่างแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์กับศิษย์เก่า (๒) เผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวของแผนกวิชาและของศิษย์เก่า และ (๓) เสนอข่าวสำคัญในวงการห้องสมุด ทั้งในประเทศและนอกประเทศ ข่าวสารแต่ละฉบับจะเผยแพร่ข่าวในช่วงระยะ ๖ เดือนที่ผ่านมา นิสิตเก่าในแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกคนผู้ประสงค์จะขอรับ “ข่าวสารบรรณารักษศาสตร์” ให้ติดต่อไปที่ ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อัมพวันวงศ์ หัวหน้าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ หอสมุด

กลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมด้วยสอคนสอคนมี ราคาซองละ ๕๐ สตางค์ ๒ กอง “วารสารห้องสมุด” ขอทักทาย “ข่าวสารบรรณารักษศาสตร์” ด้วยความยินดียิ่ง และขออวยพรให้มีอายุยืนขวัญยืนชั่วกาลนาน.

พิธีมอบรางวัลโนเบลประจำปี ๒๕๑๔

เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ โสตส์ฟีลาเคิลเพีย นครสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน กษัตริย์กุสตาฟแห่งสวีเดน ได้ทรงเป็นประธานในพิธีมอบรางวัลโนเบลประจำปี ๒๕๑๔ ท่ามกลางมหาสมาคมซึ่งประกอบด้วยมกุฎราชกุมารคาร์ล กุสตาฟ, เจ้าชายเบอร์ทิล, เจ้าหญิงฮิซิลล่า, ครอบครัวของผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลทุกคน และแขกผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมงานประมาณ ๒,๗๐๐ คน ผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลประจำปี ๒๕๑๔ คือ (๑) ศาสตราจารย์ เอิร์ล อัมบลิว. ชูทเธอร์แลนค์ แห่งมหาวิทยาลัยแวนเคอร์บีลท์ แนนซ์วิลล์ เทนเนสซี สหรัฐอเมริกา ได้รับ

รางวัลโนเบลสาขาสรีรศาสตร์และการแพทย์ ในฐานะที่ค้นพบกลไกของปฏิกิริยาของฮอร์โมน, (๒) ศาสตราจารย์ เทนนิส เกเบอร์ แห่งอิมพีเรียล คอลเลจ ออฟไฮแอนซ์ แอนต์ เท็คโนโลยี นครลอนดอน อังกฤษ ได้รับรางวัลโนเบลสาขาศิลปะ ในฐานผู้คิดค้นและพัฒนาวิธีการเขียนบันทึกเอกสารด้วยลายมือ, (๓) ดร. เกอร์ฮาร์ด เฮร์สเบิร์ก แห่งสถาบันการวิจัยแห่งชาติแคนาดา ได้รับรางวัลโนเบลสาขาคณิต ในฐานเป็นผู้ส่งเสริมความรู้ด้านโครงสร้างอิเล็กทรอนิกส์และเรขาคณิตของโมเลกุลโดยเฉพาะอย่างยิ่งอนุมูลสารประกอบเสรี และ (๔) เนฟคาลี วิกาโต เรเยส บาโชอัลโต ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม สำหรับบาโชอัลโตนี้มีประวัติย่อ ดังนี้ เกิดที่เมืองปาราล ประเทศชิลี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ ได้รับการศึกษามาอย่างดี ได้รับการฝึกสอนทางวรรณกรรมมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ปีจากอาเบรียลลา มีสตราล ผู้ซึ่งเป็นครูคนหนึ่งของเขาและเคยได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมมาแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ ใน พ.ศ. ๒๔๖๓ บาโชอัลโต เป็นนักเขียนประจำในนิตยสารเชลวาสตริล ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๐-๒๔๗๘ เขาเข้า

ทำงานในกระทรวงการต่างประเทศ ในระยะหลังเขาได้เปลี่ยนแนวการเขียนมาเขียนเกี่ยวกับการเมือง และใช้นามปากกาว่า "เฟโบล เนรูกา" ผลงานที่เด่น ๆ ของเขา คือ (๑) กลอนรัก ๑๐๐ บท เขียนใน พ.ศ. ๒๕๐๒ (๒) บันทึกความทรงจำจากเกาะดำ เขียนใน พ.ศ. ๒๕๐๗ (๓) มือของวัน เขียนใน พ.ศ. ๒๕๑๑ (๔) คีตาสวรค์และทาบเพลิง เขียนใน พ.ศ. ๒๕๑๓ และ (๕) ขวสานของโลก เขียนใน พ.ศ. ๒๕๑๒ "วารสารห้องสมุด" ขอแสดงความยินดีเป็นอย่างยิ่งต่อผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลครั้งนี้.

มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป

อนุมัติเงินทุนอุดหนุนประจำปี ๒๕๑๕

เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ วันคีณิตสยาม สามย่าน นครหลวงกรุงเทพธนบุรี นางสมศรี สุกมณีนันท์ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป ได้เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป ผลของการประชุมพอสรุปได้ดังนี้คือ (๑) บทประพันธ์ของเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป

ซึ่งสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งลิขสิทธิ์ไปตีพิมพ์ตลอด พ.ศ. ๒๕๑๔ นั้น ปรากฏว่ายังมีสำนักพิมพ์บางแห่งละเมิดลิขสิทธิ์อยู่ ควรจะได้คิดต่อแจ้งให้สำนักพิมพ์นั้น ๆ แต่ละแห่งทราบต่อไป (๒) อนุมัติเงินทุนอุดหนุนการค้นคว้าและตีพิมพ์วรรณกรรมของนักเขียนใหม่ ที่มีคุณค่าทางวรรณกรรม คือ (ก) พิมพ์เรื่อง "อุบายที่นารี" ของนายเฉลิม สุขเกษม (ข) พิจารณาเรื่อง "สมุทรปราการ" นายเฉลิม สุขเกษม (ค) พิมพ์เรื่อง "อ้างทองของเรา" ของนายหวล สุราษฎร์ (๓) อนุมัติเงินทุนอุดหนุนให้นายเฉย ฉิมพลี ค้นคว้ารวบรวมเรื่อง "นิทานพื้นบ้าน" ต่อจากท่านนายโกมล คีมทองซึ่งถึงแก่กรรมได้ทำค้างไว้ (๔) อนุมัติเงินทุนอุดหนุน ๘,๐๐๐ บาท (แปดพันบาทถ้วน) แก่นายเทพศิริ สุขโสภา อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเป็นรางวัลแก่เด็กที่ชนะการประกวดภาพอันเป็นงานส่งเสริมให้เกิดรักงานบ้านจิตรกรรม กิจทำการรวบรวมศิลปพื้นเมืองของภาคเหนือ (๕) อนุมัติให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งทำการรวบรวมบทประพันธ์ของเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป ซึ่งกระจัดกระจายอยู่และบางชิ้นยังไม่ได้ตีพิมพ์และชำระส่วนที่ผิดพลาดให้ถูกต้อง

ตามคณบัญญัตินี้ (๖) วิทยารายชดเชยเงินทุนของมูลนิธิที่ได้รับจากการขายลิขสิทธิ์และจากผู้บริจาค รวม ๒๔๖,๒๔๕.๕๐ บาท (สองแสนสี่หมื่นหกพันสองร้อยสี่สิบเก้าบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) "มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป" ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ สำนักงานตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๓ ซอยอนุমানราชถนน ถนนเคโห นครหลวงกรุงเทพธนบุรี มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ ๒ ประการ คือ (๑) ส่งเคราะห์และส่งเสริมสวัสดิการของผู้ประกอบอาชีพทางการประพันธ์และศิลปกรรมทุกแขนง (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมใด ๆ อันเป็นไปเพื่อความเจริญก้าวหน้าในทางการประพันธ์และศิลปของชาติไทย "วารสารห้องสมุด" ของมูลนิธิเป็นอย่างยิ่งในกุศลกรรมกรณ.

งานเลี้ยงนำชาเป็นเกียรติแด่นางสาว
ชาร์ลอต สเปนซ์ บรรณารักษ์จากห้อง
สมุดมหาวิทยาลัยลอนดอนเจิลส์ สหรัฐ
อเมริกา

เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ ทำวาศกรี ถนนสามเสน นครหลวง

กรุงเทพมหานคร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดเลี้ยงนำชาชนเพื่อเป็นการต้อนรับ น.ส. ชาร์ลอต สเปนซ์ (Miss Charlot Spence) บรรณารักษ์ห้องสมุดกองวิจัยและค้นคว้า มหาวิทยาลัยลอสแอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา (University of Los Angeles, California, U.S.A.) เนื่องในโอกาสที่ได้เดินทางมาและเยี่ยมประเทศไทย และเพื่อเป็นการเลี้ยงส่ง น.ส. ไซมูกค์ มิลินทะเลข บรรณารักษ์เอก หอสมุดแห่งชาติ ท่าสาคร และประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งจะเดินทางไปราชการต่างประเทศด้วย ในโอกาสเดียวกันนี้ น.ส. ชาร์ลอต สเปนซ์ ได้บรรยายเรื่อง "การปฏิบัติงานของห้องสมุดของมหาวิทยาลัยลอสแอนเจลิส" ให้ผู้เข้าร่วมงานเลี้ยงนำชาฟังด้วย ปรากฏว่ามีบรรณารักษ์จากห้องสมุดต่าง ๆ ในนครหลวงกรุงเทพมหานครเข้าร่วมงานเลี้ยงนำชาครั้งนี้จำนวนมากพอสมควร.

การสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เวลา ๘.๐๐ น. ณ ศูนย์ศึกษานิเทศก์ กรม

วิสามัญศึกษา ภายในบริเวณโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ถนนพระรามหก นครหลวง กรุงเทพมหานคร พระวรวัจน์ เจือกรมหมื่นพิทยาลาภฤทธิยากร ประธานองคมนตรี ได้ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก" ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย พิธีเริ่มด้วย พ.ศ. หึงพะอบ โปษะภฤณะ นายกสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้อำนวยการการสัมมนา ได้กราบทูลรายงานมีความว่า ความมุ่งหมายในการจัดการสัมมนาครั้งนี้เพื่อบรรวมข้อมูลและหามาตรการอันถูกต้องและเหมาะสมสำหรับวางเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กตามที่สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ ให้เป็นผู้นำดำเนินการตามโครงการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กใน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นปีหนังสือระหว่างชาติ ต่อจากนั้น องค์ประธานได้ทรงมีพระดำรัสมีความว่า ปีหนังสือระหว่างชาติเป็นปีที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะหนังสือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้มนุษย์เข้าใจความเป็นมนุษย์และอยู่ร่วมกันด้วยสันติ

โครงการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กจึงนับว่าเป็นโครงการอันสำคัญยิ่ง เพราะจะนำคุณอันมหาศาลมาสู่ประเทศชาติ หนังสือสำหรับเด็กจะนำไปสู่ที่ใดก็แล้วแต่คุณภาพของหนังสือนั้น การหาทางจัดทำหนังสือสำหรับเด็กให้มีคุณภาพก็ ถูกต้องและเหมาะสมกับเด็กและความต้องการของสังคม เปรียบเสมือนจุดตรงประทีปส่องทางไปสู่ความสว่างแจ่มใสทั้งในส่วนตัวของเด็กเองและส่วนรวมของประเทศชาติอีกด้วย ทรวงหวังว่าการสัมมนาครั้งนี้จะให้เห็นตัวอย่างหนังสือที่เกิดจากผลของการสัมมนา และทรงฝากข้อคิดในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า หนังสือสำหรับเด็กและการเล่าเรียนของเด็กควรพึงเล็งให้งอกงามตามธรรมชาติ ไม่ใช่เอาแบบอย่างยุโรปและอเมริกามาสมกับเด็ก ควรให้เกิดขึ้นโดยธรรมชาติด้วยเหตุและผล การสัมมนาจะมีติดต่อกัน ไป ทุก วัน จนถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ กำหนดการประชุมมีดังนี้คือ (๑) ๑๗ กุมภาพันธ์ เวลา ๑๐.๓๐ น. อภิปรายเรื่อง "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเด็ก" โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, คุณหญิงอัมพร มีสุข, นางยศวดี อัมพรไพศาล, นายพิทยาสายหู และ พ.ต. หึงผะอับ โปะะภักฤษณะ

เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย, เวลา ๑๓.๓๐ น. อภิปรายเรื่อง "เขียนหนังสือให้เด็กชอบอ่าน" โดย นางฉกาภี อุตตโมทย์, นางวิมล เจริญเจริญ, และนายอนุช อาภาภิรม, เวลา ๑๕.๓๐ น. บรรยายเรื่อง "ภาพที่เด็กดูได้ผู้ใหญ่ดูดี" โดยนายประยูร จรรยาวัณ, เวลา ๑๕.๓๐ น. อภิปรายเรื่อง "ทำหนังสืออย่างไรเด็กจึงชอบอ่าน" โดย นายอวบ สวณะเสน และนายแสงอรุณ รัตกลีกร, (๒) ๑๘ กุมภาพันธ์ เวลา ๙.๐๐ น. คุยกับเด็กเรื่อง "เรื่องที่บ้านเจ้าชอบอ่าน" โดย ศ.ช. อมรวิทย์ นาคกรรพ, ศ.ญ. ศรวณี จินายน, ศ.ช. นรากร นาวานุเคราะห์, ศ.ญ. ศรีสุมพรพันธุ์ และนางกุสุมา รัชยมณี เป็นผู้ดำเนินการสนทนา, เวลา ๑๑.๐๐ น. อภิปรายเรื่อง "การส่งเสริมตลาดหนังสือสำหรับเด็กในเมืองไทย" โดย นายกำธร สติกรกุล, นายวิระ ศ. สุวรรณ และนายศิริเรก กุลศิริสวัสดิ์, เวลา ๑๓.๓๐ น. ประชุมกลุ่ม, (๓) ๒๐ กุมภาพันธ์ เวลา ๙.๐๐ น. รายงานผลการสัมมนาต่อที่ประชุมใหญ่ และพิธีปิดการประชุมสัมมนา เวลา ๑๖.๐๐ น. ในวันสุดท้าย ที่ประชุมสัมมนาได้ลงมติสรุปผลไว้ ๑๒ ประการ คือ (๑) ให้ตั้งศูนย์ประสานงานการจัด

ทำหนังสือสำหรับเด็กขึ้น (๒) ให้มีวิ
ปฏิบัติกรเรียนและมีการศึกษา, (๓) จัก
หาบุคลากร และ แหล่ง เอกสารอุป กรณ์,
(๔) ทำการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนทุก ๆ
ทาง, (๕) จัดสัปดาห์หนังสือสำหรับเด็ก,
(๖) ทำการต่อต้านหนังสือที่เป็นพิษต่อ
เด็ก, (๗) ส่งเสริมนักเขียนเรื่องเด็กและ
นักวาดภาพ, (๘) พยายามแก้ไขปัญห
และอุปสรรค, (๙) ส่งเสริมคุณภาพใน
การพิมพ์, (๑๐) ส่งเสริมการจำหน่าย
จ่ายแจกหนังสือให้เด็ก, (๑๑) เสนอให้
การสอนนิชาว่าด้วยหนังสือในหลักสูตรของ
สถานฝึกหัดครู, และ (๑๒) จักให้มีการ
ประชุมหรือสัมมนาเรื่องหนังสือเด็กต่อไป
เมื่อเวลา ๑๖.๐๐ น. พลโท พระยาศลย
วิชานนิต เป็นประธานในพิธีเปิดการ
สัมมนาพิธีเริ่มด้วยผู้อำนวยการการสัมมนา
รายงานมีความว่า การสัมมนาเรื่องการ
จัดทำหนังสือสำหรับเด็ก รวม ๔ วัน มีผู้
เข้าร่วมสัมมนา ๑๒๓ คน การสัมมนา
ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการหนังสือ
สำหรับเด็ก ซึ่งกรมการแห่งชาติเพื่อจก
งานหนังสือระหว่างชาติ ๒๕๑๕ มอบให้
สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย
เป็นผู้จัดทำ ความมุ่งหมายเพื่อหามาตร
การในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กกระชับ

ประณคึกษา และการคัดเลือกเรื่องเพื่อ
จัดพิมพ์เป็นหนังสือ "ชุมนุมหนังสือสำหรับ
เด็ก" การสัมมนาครั้งนี้ได้รับผลดีสมตาม
ที่หวังไว้ทุกประการ ต่อจากนั้นประธาน
ในพิธีได้กล่าวปราศรัยมีความว่า เรื่อง
หนังสือสำหรับเด็กเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญ
สำหรับประเทศชาติ เพราะเด็กจะเป็นผู้
รับผิดชอบต่อประเทศชาติสืบต่อไป หนังสือ
จึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งใน
การเตรียมตัวเด็กให้ เกี่ยวกับหนังสือ
เด็กนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้สน
พระทัยเป็นอย่างยิ่ง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้
จัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเด็ก ขึ้น ชุด
หนึ่งให้เป็นหนังสือที่อยู่ในระหว่าง Book
of Knowledge กับ Encyclopedia ทั่ว
พระราชประสงค์ที่จะช่วยให้การศึกษาได้
ก้าวหน้าออกทางหนึ่ง.

พิธี มอบหนังสือ อ่างอิง ของ สภาวิ จัย

เยอรมัน

เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เวลา
๑๐.๐๐ น. ณ ศูนย์บริการเอกสารการ
วิจัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์
แห่งประเทศไทย บางเขน นครหลวง
กรุงเทพธนบุรี ศาสตราจารย์ ดร. แดง

นั้นนิจิ ประธานคณะกรรมการสถาบัน
วิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย
ได้เป็นประธานในพิธีรับมอบหนังสืออ้างอิง
แขนงวิชาอนินทรีย์เคมี ชื่อ Gmelin's
Handbook of Inorganic Chemistry จำนวน
๕๗ เล่ม ราคาประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ บาท
(หนังสือสามหมื่นบาทถ้วน) จาก ฯพณฯ
ดร. อูลริช ฟอนรามม์ เอกอัครราชทูต
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันประจำประเทศไทย
หนังสือชุดนี้สถาบันวิจัยเยอรมันได้
ส่งมาเพื่อบริจาคให้เป็นสมบัติของสถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย ให้
นักวิทยาศาสตร์ทุก ๆ หน่วยในประเทศไทย
ใช้เป็นคู่มือศึกษาค้นคว้าต่อไป “วารสาร
ห้องสมุด” ขออนุโมทนาเป็นอย่างยิ่งใน
กุศลกรรมกรณ.

ประกาศเชิญชวนเขียนหนังสือสำหรับ เด็ก

เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕
สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย
ได้ประกาศเชิญชวนประชาชนผู้สนใจใน

การเขียนหนังสือ หันมาเขียนเรื่องสำหรับเด็ก
เด็กระดับประถมศึกษาขึ้นไปให้มากขึ้น เพื่อ
เด็ก ๆ จะได้ใช้เวลาว่างแสวงหาความรู้
ความเพลิดเพลินจากการอ่านยิ่งขึ้น กัย
ที่จะช่วยส่งเสริมความคิดอ่านของเด็กอีก
ด้วย เรื่องที่จะเขียน จะเป็นสารคดี บันเทิง
คดี บทเพลง บทร้อยกรองเรื่องประกอบ
ภาพ เช่น ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ
ก็ได้ เรื่องหนึ่ง ๆ มีความยาวไม่เกิน ๑๐
หน้ากระดาษฟูลส์เก๊ป หรือกระดาษพิมพ์
คอกไม่เว้นบรรทัด และต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
ตนเองมิใช่เรื่องแปล เรื่องที่เกี่ยวกับการคิด
เลือกจัดพิมพ์ออกเผยแพร่ เนื่องในปีหนังสือ
ระหว่างชาติ ๒๕๑๕ นี้จะไ้รับค่าสมนา
คุณ แต่ลิขสิทธิ์ต้องตกเป็นของทางราช
การ ประชาชนผู้สนใจติดต่อได้ที่นางสาว
สมชัย ยุติธรรม ศูนย์ฝึกอบรมครู ใน
บริเวณโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ถนน
พระราม ๖ นครหลวง ฯ ๔ ภายในวันที่
๑ มิถุนายน ๒๕๑๕ ต้นฉบับเรื่องต้องส่ง
๓ ฉบับ.

หนังสือเป็นครูของทุกคนทุกวัย

เปิดสาขาใหม่

ด้วยข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ เตชะเกษม ได้รับทุนจากสำนักพิมพ์เกษม
บรรณกิจ มาเปิดสาขาใหม่โดยให้ชื่อร้านว่า “บรรณกิจเทรดดิ้ง” ซึ่งได้มา
เปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๑๕ นี้ จุดประสงค์ของทาง
ร้านเราคือต้องการบริการทางด้านห้องสมุดโดยเฉพาะ หากต้องการหนังสือ
ประเภทใดหรือรายชื่อหนังสือต่าง ๆ ขอให้โปรดติดต่อที่ร้าน ทางร้านยินดี
อำนวยความสะดวก และบริการด้วยราคาถูกที่สุด

สุดท้ายนี้เราหวังว่าท่านคงจะกรุณาให้ทางเราเป็นผู้รับใช้ท่านเนื่องใน
โอกาสต่อไป

จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมศักดิ์ เตชะเกษม

เจ้าของและผู้จัดการ

ห่างหุ้นล่วนจำกัด บรรณกิจเทรดดิ้ง

๓๔ ถนนนครสวรรค์ ผ่านฟ้า นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

โทร. ๘๒๕๕๒๐

มีหนังสือ

กล่อม

เพื่อนชีวิต

จรรโลงจิต

ปัญญา

พาผ่องใส

จากดวงใจ โดย “ดวงใจ” กระดาษปอนด์ ๔๓๔ หน้า ราคา ๓๕ บาท

นวนิยายบางเรื่องมีส่วนละม้ายคล้ายกับชีวิตจริง และยังมีชีวิตจริงของบุคคล
อีกมากหลายที่มีส่วนคล้ายนวนิยาย ผู้เขียนได้มีโอกาสเฝ้าดูชีวิตของบุคคลต่างชาติ
ต่างภาษากลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นไปได้คล้ายกับนวนิยาย จึงอดไม่ได้ที่จะต้องนำมา
บันทึกเป็นเรื่องราวเล่าสู่กันฟัง ความเด่นของเรื่องอยู่ที่ผู้ประพันธ์ได้กำหนดบทบาท
ของตัวละครให้โลกล้วนออกมาอย่างน่าสนใจตลอดเรื่อง

วังหลวง โดย “อุทุมพร” กระดาษปอนด์ ๔๔๔ หน้า ราคา ๔๔ บาท

พระบรมมหาราชวังนี้ ไม่เป็นแต่เพียงที่รวมของพระมหากษัตริย์ราชชนม-
เทียรสถานอันวิจิตรงดงามตามศิลปไทยที่ลือลือลั่นเท่านั้น แต่ยังมีคุณด้วยสรรพสิ่งล้วน
เป็นปูชนียวัตถุอันศักดิ์สิทธิ์ และทำรงไว้ซึ่งพระราชประเพณีและพระราชกำหนด
กฎหมายเทียรบาลที่เต็มไปด้วยระเบียบแบบแผนมาตลอดเวลากว่าศตวรรษแล้ว จึง
เป็นเรื่องที่น่าสนใจในเมื่อผู้เขียนเป็นผู้ที่เคยพำนักอยู่ในวังหลวงตลอดเวลาช้านาน

รอยจามรี โดย “วัลยา ภูษิต”

กระดาษปอนด์ สองตอนจบ ๕๐๖ หน้า ราคาเล่มละ ๓๕ บาท

“รอยจามรี” มิใช่เป็นนิยายประโลมโลกเท่านั้น แต่เป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนตั้งใจจะ
สร้างสรรงานชิ้นนี้ขึ้น เพื่อแทรกข้อคิดและปลูกมโนคติให้คนเรามุ่งมั่นที่จะประกอบ
ความดีงาม ไม่ว่าจะตกอยู่ในสภาพใด ก็สามารถเอาชนะสิ่งแฉกฉ้อฉลและอุปสรรค
ทั้งปวงได้ ไม่เคลือบแคลงไปกับคำเชิญชวนหรือหลงความสะกดกลายที่ใครๆ จนนึก
อุดมคติที่วางไว้

แพรวพิทยา ๗๑๖-๗๑๘ วังบูรพา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

ตู้ ป.ณ. ๕๑๔ โทร. ๒๑๔๒๘๓, ๒๒๑๒๘๖